

VEZETÉS és SZERVEZÉS
MESTERSZAK
/LEVELEZŐ TAGOZAT/
TEMATIKA
2021/2022.

GAZDASÁGTUDOMÁNYI ÉS TÁRSADALOMTUDOMÁNYI ISMERETEK

A tantárgy neve:	magyarul:	Vezetői üzleti gazdaságtan				Kódja:	GT_MVSL016-17	
	angolul:	Managerial Business Economics						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Gazdálkodástudományi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		K	5	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Popovics Péter		beosztása:	adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása		

A kurzus célja, hogy a hallgatók

Jelenleg a hazai viszonyok között működő vállalatok vezető beosztásban dolgozó szakembereinek a hétköznapiakban használatos gazdaságtani kérdéseire készíti fel a hallgatókat, számukra nyújt egyfajta gazdaságtani összefoglalót. Olyan témákat érint a tárgy, amelyekkel a vezetők rendszeresen, napi szinten találkoznak. Megszerzett tudásuk birtokában képesek elemezni, döntéseket hozni és irányítani a versenyszektor és a közszféra szervezeteinek munkafolyamatait. Képesek újonnan felmerülő problémákat felismerni, elemezni és megoldani.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

- Elsajátította a gazdaságtudomány, illetve gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek fogalmait, elméleteit, folyamatait és jellemzőit, ismeri a meghatározó gazdasági tényeket.
- Birtokában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű módszereinek, ismeri azok korlátait is.
- Ismeri a vállalkozás, gazdálkodó szervezet és projekt tervezési és vezetési szabályait.
- Elsajátította a képzésnek megfelelő területeken az alapvető (funkcionális) gyakorlati módszereket és megoldásokat, valamint ezek hasznosításának lehetőségeit.

Képesség:

- Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai környezetben, illetve szervezeti kultúrában is.
- A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően képes közepes és nagyméretű vállalkozás, komplex szervezeti egység vezetésére, gazdálkodó szervezetben átfogó gazdasági funkciót képes ellátni, összetett gazdálkodási folyamatokat tervezni, irányítani, az erőforrásokkal gazdálkodni.
- Képes tudása, képességei és készségei folyamatos, egy életen át tartó fejlesztésére.

Attitűd:

- Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében.
- Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt.
- Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során.
- Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottjait is ösztönzi, segíti, támogatja.
- Elkötelezett a szakmája iránt, ismeri és vállalja annak alapvető értékeit és normáit, törekszik azok kritikai értelmezésére és fejlesztésére.
- Szakmai munkája során a kíváncsiság, a tények és összefüggések megismerésének vágya hajtja.

Autonómia és felelősség:

- Szervezéspolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat.
- Önállóan létesít, szervez és irányít nagyobb méretű vállalkozást, vagy nagyobb szervezetet, szervezeti egységet is.
- Vizsgálja, vállalja és kezeli annak felelősségét, hogy az elemzések és gyakorlatibb eljárások során kapott eredmények a választott módszertől is függenek.
- Munkájára jellemző a szakmai kérdések megfogalmazásakor a gazdasági és gazdaságon kívüli következmények önálló és felelős végiggondolása és figyelembevétele.

A kurzus rövid tartalma, témaköre

A vállalatok vezető beosztásban dolgozó szakembereinek a hétköznapokban használatos gazdaságtani kérdéseire vonatkozó gazdaságtani összefoglaló. Olyan témákat érint a tárgy, amelyekkel a vezetők rendszeresen, napi szinten találkoznak.

A kurzus témakörei röviden:

kapacitáskihasználás és méretgazdaságosság, pénzügyi befektetések elemzése, beruházások komplex értékelése, mérleg elemzés vezetői szempontból, beruházási hitel üzleti tervének elemzése különböző bankok szempontrendszer szerint, vállalati vagyoneértékelés, vezetői marketing, adóoptimalizálás, szervezetfejlesztés, versenyképesség és fenntarthatóság, vállalatirányítás bevezetésének gazdasági hatásai, minőségmenedzsment gazdasági hatásai.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

előadásokon és gyakorlatokon keresztül, projekt alapú tanulás

Értékelés

Az aláírás megszerzésének feltételei:

- Kötelező szemináriumi részvétel (max. 3 hiányzás)
- Az előadáson elhangzott elméleti anyagokhoz kapcsolódó feladatok megoldására kerül sor a gyakorlatokon, ezért az előadás anyagát ismerni kell.
- Az előadások témaköreihez kapcsolódóan kiselőadásokat kell készíteni a hallgatóknak, amelyek során a hallgatók elmélyülnek egy-egy kiragadott szakmai kérdésben és gyakorlati példa bemutatásán keresztül értelmezik azt. (30%)
- A félév végén 1 kötelező gyakorlati zh megírása. (70%)
- Az aláírás megszerzéséhez legalább 60%-ot kell a fentiekből elérnie a hallgatónak.

Számonkérés módja:

A kollokviumi jegy (K) megszerzése:

A vizsgaidőszakban írásbeli vizsgát tesznek a hallgatók.

Értékelés:

59% alatt: (1) elégtelen
60-69%: (2) elégséges
70-79%: (3) közepes
80-89%: (4) jó
90-100%: (5) jeles

Kötelező irodalom:

1. Andor György: Üzleti gazdaságtan, Akadémia Kiadó, 2017
2. Illés Mária: Vezetői gazdaságtan, Kossuth Kiadó, 2008
3. Paul G. Keat – Philip K.Y. Young: Managerial Economics: Economic Tools for Today's Decision Makers. Pearson, 2014.

Ajánlott irodalom:

1. Robert S. Kaplan – Anthony A Atkinson: Vezetői üzleti gazdaságtan. Panem Könyvkiadó - Business Kft. 2003
2. Karl Sveiby: Szervezetek új gazdagsága: a menedzselt tudás, KJK KERSZÖV, 2001
3. Al Ekrabar: EVA (Economic Value Added) Gazdasági hozzáadott érték – Kulcs az értékteremtéshez Panem Kiadó – John Wiley & Sons 2000

Témakörönkénti bontott tematika	
1.	Elméleti alapozás TE: A hozott elméleti alapok felelevenítése.
2.	Gazdaságpszichológia és közgazdasági alapok TE: Közgazdasági alapszámítások áttekintése
3.	Mikroökonómiai alapok TE: Mikroökonómiai alapfüggvények értelmezése
4.	Tőkepiaci árazódás TE: Piaci portfóliók tartása
5.	Pénzáramlások és tőkeköltségek TE: NPV számítása
6.	Adók és pénzáramlások TE: Tőkeköltség meghatározásának gyakorlati kérdései
7.	Pénzáramlások és a tőkeköltségek harmonizálása TE: Egy adott év pénzáramlása
8.	Vállalati vagyonértékelés (Goodwill, brand- és márkaérték) TE: A vállalati vagyonérték meghatározásának módszertana.
9.	Gazdasági elemzések TE: Különböző gazdasági mutatók értelmezése
10.	Pénzügyi opciók TE: Európai és amerikai opciók
11.	Befektetéselmélet TE: Tőkepiaci hatékonyság
12.	Szervezetfejlesztés gazdasági hatásai; HR gazdálkodás pénzügyi és gazdasági hatásai. TE: Bérgazdálkodás optimalizálása a benne rejlő lehetőségek.
13.	Vállalati termelés elemzése és controllingja. Hatékonyság. TE: A vállalat termelésének optimalizálása.
14.	Versenyképesség és fenntarthatóság gazdasági, társadalmi és ökológiai aspektusai. TE: Társadalmi felelősségvállalás gazdasági vetületei.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Haladó módszertani ismeretek				Kódja:	GT_MVSL004-17	
	angolul:	Advanced methodological knowledge						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Statisztika és Módszertani Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati vizsga	5	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Nagy Lajos		beosztása:	adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatókkal a hallgatókkal megismertesse a statisztikai és ökonometriai modellek alkalmazásának lehetőségeit, és képesek legyenek a felmerülő problémákat felismerni, elemezni és megoldani az elsajátított eszköztár alkalmazásával.</p> <p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> Nemzetközi összehasonlításban is versenyképes, korszerű és magas színvonalú elsajátított elméleti és módszertani ismeretanyagot szereznek meg. Birtokában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometriai módszereinek.</p> <p><i>Képesség:</i> Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására.</p> <p><i>Attitűd:</i> Nytott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Elemzi és értékeli a vállalkozás működésének tapasztalatait, kezeli annak a felelősségét, hogy az elemzések és gyakorlati eljárások során kapott eredmények a választott módszertől is függenek.</p>								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Leíró statisztikák, mintavételezés, statisztikai hipotézisvizsgálatok. Lineáris és nemlineáris regresszió analízis. Többváltozós lineáris regresszió. Proxyk, dummyk és minőségi változók. Logisztikus regresszió. A sztochasztikus időszorelemzés alapjai. AR(I)MA modellek specifikálása. Box-Jenkins-modellezés.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A félévközi és a félévvégi megfelelő felkészülés érdekében elvárt és ajánlott az előadásokon és gyakorlatokon való részvétel. A gyakorlatok és az előadások anyagai az e-learning rendszerben elérhetőek. Az órai feladatokon kívül kidolgozott mintafeladatok és gyakorló feladatok segítik a különböző módszerek elsajátítását.								
Értékelés								
A félév gyakorlati jeggyel zárul, formája: A. Egy gyakorlati probléma megoldása és szóbeli bemutatása B. Elméleti tudás teszt formájában kerül számonkérésre. A számonkérés az e-learning rendszerben történik, az A. és B. pontokban elért teljesítményt 50-50%-ban vesszük figyelembe a végső eredmény kialakításakor.								
Kötelező szakirodalom:								
Hunyadi L. - Vita L. (2002): Statisztika közgazdászoknak AULA Kiadó, Budapest Maddala G. S. (2004): Bevezetés az ökonometriába, Nemzeti Tankönyvkiadó Rt. Budapest								
Ajánlott szakirodalom:								
Hajdú O. (2003): Többváltozós statisztikai számítások, KSH, Budapest								

Ketskemény L. – Izsó L. – Könyves Tóth E. (2011): Bevezetés az IBM SPSS Statistics programrendszerbe, Artéria Stúdió Kft, Budapest
Ramanathan R. (2003): Bevezetés az ökonometriába alkalmazásokkal, PANEM, Budapest

Heti bontott tematika	
1-5.	Az SPSS programcsomag felépítése, eszközei. Az adatszerkesztő parancsainak áttekintése. A kimeneti adatok kezelése. Leíró statisztikák készítése. Mintavételezés.
	Az SPSS program kezelésének, alapvető leíró statisztikai elemzések elkészítésének és értelmezésének a megismerése. A mintavételezés fogalmának, módjainak a megismerése. Kérdőív készítés alapjai.
6-10.	Statisztikai hipotézisvizsgálatok, paraméteres, nem paraméteres próbák. Lineáris és nemlineáris regresszió analízis. Többváltozós lineáris regresszió. Számítógépes gyakorlatok.
	A statisztikai vizsgálatok helyes elvégzésének elsajátítása. Két és többváltozós regresszió elvégzése. A regressziós modellek validálása. Számítógépes gyakorlatok.
11-15.	Proxyk, dummyk és minőségi változók. Lineáris regresszió dichotóm vagy kategóriális függő változóval. Logisztikus regresszió. Exogén és endogén minta. Számítógépes gyakorlatok.
	A témákhoz kapcsolódó gyakorlati elemzések és értékelések elvégzése.
16-20.	A sztochasztikus idősorelemzés alapjai. AR(I)MA modellek specifikálása. Box-Jenkins-modellezés. Számítógépes gyakorlatok.
	Az idősor összetevőinek megismerése, a sztochasztikus időbeli folyamatok elemzésének képessége. Számítógépes gyakorlatok.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Kutatásmódszertan				Kódja:	GT_MVSL022_17	
	angolul:	Research methodology						
Felelős oktatási egység:		Vezetés- és Szervezéstudományi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	x	Heti	0	Heti	10	gyakorlati jegy	5	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Pergéné Szabó Enikő			beosztása:	főigazgató-helyettes	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók elsajátítsák a hatékony irodalomkutatáshoz, a szakdolgozatok és a tudományos publikációk készítéséhez szükséges alapvető kompetenciákat. Ismerjék meg a hazai és nemzetközi gazdaságtudományi, üzleti, menedzsment, valamint a hozzájuk kapcsolódó határterületek szakadatbázisait és az open science irányelveit, lehetőségeit. Sajátítsák el a szabályos hivatkozás és idézés módszereit.</p> <p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> A hallgató birtokában lesz a szakterület legalapvetőbb információgyűjtési, elemzési, feladat-, illetve probléma-megoldási módszereinek. Az összegyűjtött és rendszerezett információkat mind a hagyományos, mind az online referenciakezelő szoftverek segítségével szabályosan hivatkozni tudja.</p> <p><i>Képesség:</i> Elméleti, fogalmi és módszertani ismeretei felhasználásával képes pontosan megfogalmazni azt a témát, amihez információt, irodalmat gyűjt. A kurzus elvégzése után képes lesz a feladat ellátásához szükséges tényeket, adatokat összegyűjteni, rendszerezni, egyszerűbb oksági összefüggéseket feltárni.</p> <p><i>Attitűd:</i> Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, új adatbázisok és keresési, elemzési technikák megismerésére.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Önállóan szervezi meg az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzéseiről, következtetéseiről és döntéseiről szakmai, jogi és etikai felelősséget vállal.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A könyvtári információkeresés módszertana, online bibliográfiai adatbázisok, és online könyvtári katalógusok használatának elsajátítása. Keresési módszerek elsajátítása, RSS, és web2.0 lehetőségei. Open Science. Legális tartalmak a világhálón. A plágium fogalma. A szabályos hivatkozás és idézés módszereinek bemutatása, alkalmazása. Referenciakezelő szoftverek.</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>Projektoktatás, feladatmegoldások</p>								
<p>Értékelés</p> <p>A kurzus gyakorlati jeggyel zárul. A gyakorlati jegynek két összetevője van.</p> <ol style="list-style-type: none"> Órai munka - az E-learning felületre feltöltött feladatok megoldása Előre egyeztetett tematika és paraméterek alapján készített projektmunka, ami 50 tételes szakirodalmi bibliográfiát tartalmaz. 								
<p>Kötelező szakirodalom:</p> <p>Gyurgyák J. (2019): A tudományos írás: útmutató szemináriumi értekezést, szakdolgozatot és disszertációt íróknak. Osiris, Budapest, 206 p. ISBN: 978-963-276-349-1</p> <p>Ajánlott szakirodalom:</p> <p>Ghuri, P.- Grønhaug, K. (2011): Kutatásmódszertan az üzleti tanulmányokban. Akadémiai Kiadó, Budapest, 294 p. ISBN: 978-963-05-8978-9</p>								

Kovács K. (2013): [Kutatási és publikálási kézikönyv nemcsak közgazdászoknak](#). Akadémia, Budapest, 362 p. ISBN: 978 963 05 9373 1

Majoros P. (2011): [Tanácsok, tippek, trükkök nem csak szakdolgozatíróknak avagy A kutatómódszertan alapjai](#). Perfekt, Budapest, 332 p. ISBN: 978-963-394-803-3

Mason, J. (2005): [A kvalitatív kutatás](#). Jászöveg Műhely, Budapest. 208 p. ISBN: 963-7052-07-0

Heti bontott tematika	
1.	Bevezető óra: A kurzus célja, a DEENK szolgáltatásainak bemutatása TE: Tudás
2.	Tudományos kutatás fogalmai, típusai. A hatékony információkeresés alapjai, információforrások, általános fogalmak. TE : Tudás
3.	Szakirodalmi keresés kezdő lépései. Kutatási folyamat lépései TE: Alkalmazás
4.	Bibliográfiai adatbázisok, teljes szövegű források és a Discovery szolgáltatások bemutatása. Keresési módszerek ismertetése, találatok szűkítése és talált dokumentumok kezelése. Tudományometriai alapfogalmak bemutatása. Elektronikus források: e-könyvek; e-folyóiratok adatbázisai. Keresési technikák gyakorlása TE Alkalmazás
5.	Open Science. Legális tartalmak a világhálón – Scholar Google, Unpaywall TE: Tudás
6.	Szakirodalmi adatbázisok – keresési technikák Gyakorló feladatok TE: Szintézis
7.	A szóbeli előadások típusai és sajátosságai. TE: Tudás
8.	Zárthelyi dolgozat TE: Értékelés
9.	Kutatás-módszertani alapok. Kutatásetikai alapvetés. Publikálási etika TE: Alkalmazás
10.	Referenz szoftverek használata a tudományos munkához I. TE: Alkalmazás
11. .	Referenz szoftverek használata a tudományos munkához II. TE: Alkalmazás
12.	Gyakorlás - referenz szoftverek TE: Értékelés
13.	Zárthelyi dolgozat TE: Értékelés
14.	A félév összefoglalása, értékelés TE: Értékelés

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Haladó marketingmenedzsment				Kódja:	GT_MVSL002-17, GT_MVSL002	
	angolul:	Advanced Marketing Management						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Marketing és Kereskedelem Intézet, Marketing Tanszék						
Kötelező előtanulmány neve:		Marketing				Kódja:	alapszakon	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		K	3	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Szakály Zoltán			beosztása:	egyetemi tanár	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
megerőszerezett marketing ismereteiket üzleti problémák megoldása során alkalmazni tudják. A kurzus az új témák mellett az eddig tanultak elmélyítésére törekszik az előadások segítségével.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Az előadásokból, a tantermi diskusziókból, a tankönyvekből a hallgatók megtanulják, hogy milyen döntésekkel kell a marketingvezetőknek szembe nézniük. - Megismerik azokat az eszközöket, módszereket és gondolkodási kereteket, amelyek segítségükre lesznek abban, hogy e komplex döntéseket hatékonyan hozzák meg. 								
<i>Képesség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - A kurzus célja a hallgatók analitikus képességeinek elmélyítése. - A hallgató önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes marketingelemzési, -modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló marketingstratégiák kialakítására, marketingdöntések meghozatalára változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is. 								
<i>Attitűd:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - A hallgatók tisztában lesznek a marketing szerepével mind a vállalaton belül, mind a társadalomban. A gyakorlatban a marketing ezen értelmezése hozzájárul ahhoz, hogy a hallgatók tudatosabb fogyasztóvá váljanak. - Etikus és tárgyilagos hozzáállás jellemzi a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékekre (ide értve a marketingtevékenységek során felmerülő társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is). 								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - A kurzus végére a hallgatók tisztában lesznek a marketingdöntések komplexitásával és kihívásaival. Tisztában lesznek a hatékony és felelős marketingstratégiák létrehozásának módjaival. - A marketing területén önállóan választják ki és alkalmazzák a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan látják el elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat. 								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus témakörei a következők: Bevezetés a marketingmenedzsmentbe; Marketingstratégiák és -tervek kidolgozása; Információgyűjtés és környezetvizsgálat (makro- és mikrokörnyezet); Marketingkutatás és a kereslet előrejelzése; Fogyasztói és szervezeti piacok elemzése; Szegmentáció, célpiacképzés és pozicionálás; Termékpolitika;								

Márkapolitika; Szolgáltatásmarketing; Árpoltika; Disztribúció; Marketingkommunikáció; Nemzetközi marketingstratégiák; Vevőérték, elégedettség és hűség; A holisztikus marketingszervezet irányítása

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Előadások (az előadás diáit a hallgatók tanulás céljából megkapják), tantermi vita, megbeszélés, otthoni felkészülés a kötelező irodalomból. Ajánlott irodalom kiegészítő e-learning tananyagokkal (angol nyelvű e-book, online gyakorlófeladatok és tanulási terv).

Értékelés

A félév végi jegy a következőképpen áll össze:

Írásbeli vizsga: 100%

Érdemjegyek:

0–50%	elégtelen (1)
51–62%	elégséges (2)
63–74%	közepes (3)
75–86%	jó (4)
87–100%	jeles (5)

Kötelező szakirodalom:

KOTLER, P.–KELLER, K. L. (2017): Marketingmenedzsment. Akadémiai Kiadó, Budapest, ISBN: 978-963-05-9251-2

Ajánlott szakirodalom:

BAUER A.–BERÁCS J. (2019): Marketing. Akadémiai Kiadó, Budapest, ISBN: 978-963-05-9773-9

KOTLER, P.–ARMSTRONG, G. (2020): Principles of Marketing. Global Edition, 18/E, Pearson, ISBN: 9781292341132

KOTLER, P.–KELLER, K. L. (2016): Marketing Management. Global edition, 15th edition, Pearson/Prentice Hall, Boston, ISBN-10: 1292092629, ISBN-13: 9781292092621

KOTLER, P.–KELLER, K. L.–BRADY, M.–GOODMAN, M.–HANSEN, T. (2019): Marketing Management. 4th European Edition, Pearson/Prentice Hall, Harlow, ISBN: 9781292248448

Heti bontott tematika	
1.	<p>Követelmények ismertetése. Bevezetés a marketingmenedzsmentbe. Marketingstratégiák és -tervek kidolgozása</p> <p>TE* A hallgatók megismerik a marketing és a marketingmenedzsment fogalmát, valamint a kapcsolódó alapfogalmakat (szükséglet, igény, kereslet, piac, csere és vevőérték), a vállalat piaci orientációjának szakaszait, a marketingmenedzsment lépéseit, illetve a stratégiai és a marketingtervezést.</p>
2.	<p>Információgyűjtés és környezetvizsgálat (makro- és mikrokörnyezet). Marketingkutató és a kereslet előrejelzése</p> <p>TE A hallgatók betekintést nyernek a marketinginformációs rendszerbe és annak részeibe (elsősorban a belső nyilvántartásokba és a marketing megfigyelési rendszerbe). Megismerik a marketingkörnyezet két elemét: a makrokörnyezetet (demográfiai, gazdasági, társadalmi-kulturális, természeti, technológiai és politikai-jogi környezetet), illetve a mikrokörnyezetet (hangsúlyozottan a versenytársakat), ez utóbbihoz kapcsolódva a lehetséges versenystratégiákat. A hallgatók megismerik a marketingkutató fogalmát, folyamatának lépéseit, a keresletmérés alapfogalmait, a jelenlegi és a várható kereslet becslésének módszereit.</p>
3.	<p>Fogyasztói és szervezeti piacok elemzése. Szegmentáció, célpiacképzés, pozicionálás</p> <p>TE A hallgatók részletes betekintést nyernek a fogyasztói magatartás modelljébe, megismerik annak részeit (a fogyasztói magatartást befolyásoló személyiségjellemzőket, fogyasztói pszichológiát, a vásárlási döntési folyamatot). Emellett megismerkednek a szervezeti beszerzés fogalmával, folyamatával, a szervezeti és fogyasztói piacok különbségeivel, a beszerzési szituációkkal, illetve a beszerzési központ fogalmával. A hallgatók megismerik a szegmentáció alapfogalmait, a fogyasztói és a szervezeti piacok szegmentálásának lehetőségeit, a célpiacképzési stratégiákat, a pozicionálás alapfogalmait és lehetséges stratégiáit.</p>
4.	<p>Termékpolitika. Márkapolitika. Szolgáltatásmarketing</p> <p>TE A hallgatók információt kapnak a termék fogalmáról, kategóriáiról, a termékmix jellemzőiről és elemzési lehetőségeiről. Megismernek néhány speciális termékpolitikai kérdést (csomagolás, címkézés, jótállás és garancia), illetve az új termék fejlesztésének és elfogadásának folyamatát. Részletes betekintést nyernek a termékélelciklus-elméletbe. A hallgatók megismerik a márka fogalmait, a márkázás alapjait, a márkaerő-értékelő modellt, valamint a márkázási stratégia kérdéseit. Betekintést nyernek a szolgáltatásmarketing kérdéseibe (szolgáltatások fogalma, típusai, értékelése, megkülönböztető jellemzői, marketing mixe, minőségének menedzselése).</p>
5.	<p>Árpolitika</p> <p>TE A hallgatók betekintést nyernek az árképzés alapfogalmaiba, az új termékek árképzési lehetőségeibe, az áradaptáció és a termékmix árképzésének kérdéseibe.</p>
6.	<p>Disztribúció</p> <p>TE A hallgatók megismerik az ellátási lánc és a közvetítők fogalmát, valamint a disztribúciós rendszer típusait. Áttekintik az értékesítési csatorna tervezésének kérdéseit és a marketinglogisztikát. Végül a nagykereskedelmi és a kiskereskedelmi tevékenységeket is megismerik.</p>
7.	Marketingkommunikáció

	TE A hallgatók megismerkednek a kommunikáció modelljével, a marketingkommunikáció fogalmával és eszközeivel, valamint a hatékony marketingkommunikációs folyamat kidolgozásának lépéseivel.
8.	Nemzetközi marketingstratégiák
	TE A hallgatók megismerik a külpicra lépéssel kapcsolatos kérdéseket, ennek kapcsán betekintést nyernek a külpicra lépés motivátoraiba, akadályaiiba, a külpicok értékelésébe, a külpicra lépés üzemzésébe, a külpicra lépési módokba, a nemzetközi marketing mixbe, a származási ország hatásába, valamint a nemzetközi stratégiákba.
9.	Vevőérték, elégedettség és hűség
	TE A hallgatók megismerik az észlelt vevőérték és a vevőelégedettség fogalmát és összetevőit, a vevőjövödelmezőség elemzésének lehetőségeit, a vevőélettartam-érték kiszámításának módját, az ügyfélkapcsolat-menedzsmnt kérdéseit és ehhez kapcsolódóan a vevői adatbázisok alapjait.
10.	A holisztikus marketingszervezet irányítása. A tanultak áttekintése, ismétlés
	TE A hallgatók betekintést nyernek a marketingosztály lehetséges felépítésébe, más osztályokkal való kapcsolattartási lehetőségeibe. Megismerkednek a vállalatok társadalmi felelősségvállalásával, valamint a marketingterv végrehajtásának ellenőrzési és értékelési lehetőségeivel. Elmélyítik a félév folyamán tanultakat, választ kapnak az esetleges kérdéseikre.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Haladó pénzügyek				Kódja:	GT_MVSL005-17	
	angolul:	Advanced finance						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti		Heti		kollokvium	3	magyar
Levelező		Féléves	10	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Tarnóczy Tibor			beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók</p> <ul style="list-style-type: none"> - megismerjék a beruházási döntéshozatal alapvető kérdéseit, a beruházásokat megalapozó különböző gazdaságossági számításokat, valamint azok sajátosságait és alkalmazási lehetőségeit; - képessé váljanak a beruházások gazdaságossági és kockázati elemzésére; - megismerjék a forgóeszköz-gazdálkodás alapvető kérdéseit, valamint a forgótőke-menedzsment részterületeit, illetve az azokhoz kapcsolódó modelleket; - képessé váljanak a forgótőke vállalati menedzselésére. 								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Érti a szervezetek működése során felmerülő problémák és új jelenségek megoldási módozatait, illetve a kritikus feldolgozására irányuló módszereket. - Elsajátította a képzésnek megfelelő területeken az alapvető (funkcionális) gyakorlati módszereket és megoldásokat, valamint ezek hasznosításának lehetőségeit. - Ismeri a vállalkozás, gazdálkodó szervezet és projekt tervezési és vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit. <p><i>Képesség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is. - A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően képes közepes és nagyméretű vállalkozás, komplex szervezeti egység vezetésére, gazdálkodó szervezetben átfogó gazdasági funkciók ellátására, összetett gazdálkodási folyamatok tervezésére, irányítására, az erőforrásokkal történő gazdálkodásra. Nemzetközi, multikulturális környezetben is képes hatékony munkavégzésre. - Képes tudása, képességei és készségei folyamatos, egy életen át tartó fejlesztésére. <p><i>Attitűd:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében. Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt. - Elkötelezett a szakmája iránt, ismeri és vállalja annak alapvető értékeit és normáit, törekszik azok kritikai értelmezésére és fejlesztésére. <p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns probléma-megoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés előkészítő, tanácsadói feladatokat. - Vizsgálja, vállalja és kezeli annak felelősségét, hogy az elemzések és gyakorlatibb eljárások során kapott eredmények a választott módszertől is függenek. - Munkájára jellemző a szakmai kérdések megfogalmazásakor a gazdasági és gazdaságon kívüli következmények önálló és felelős végiggondolása és figyelembevétele. 								

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A kurzus célja, hogy a hallgató megismerkedjen a hosszú és a rövid távú vállalati pénzügyi döntéshozatal alapvető kérdéseivel, amelyek közé tartozik a beruházásokkal kapcsolatos döntéshozatal megalapozása, a döntési alternatívák értékelésének képessége, a beruházási kockázatok elemzése. valamint a fogóeszköz-gazdálkodáshoz kapcsolódó döntések megalapozása, a forgótőke-menedzsment részterületeinek a megismerése.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Az előadások keretében a hallgatók a vállalati pénzügyek elméleti kérdéseivel és az azokhoz kapcsolódó vállalati problémák megoldási lehetőségeivel ismerkednek meg.

Értékelés

A hallgatók írásbeli vizsgát tesznek.

Kötelező szakirodalom:

Bélyácz Iván: Befektetési döntések megalapozása, Aula Kiadó, Budapest, 2009.
Bélyácz Iván: Stratégiai beruházások és reálopciók. Aula Kiadó, Budapest, 2011.
Atrill, Peter (2020): Financial management for decision makers. Pearson Education Limited.

Ajánlott szakirodalom:

Götze, U.-Northcott, D.-Schuster, P.: Investment Appraisal: Methods and Models. Springer-Verlag,2008.
Preve, L.A.- Sarria-Allende, V.: Working Capital Management. Oxford University Press, 2010.
Sagner, J.: Essentials of Working Capital Management. John Wiley & Sons, Inc., 2011.
Smit, H.T.J.-Trigeorgis, L.: Strategic Investment: Real Options and Games. Princeton University Press, 2004.
Schwarz, E.S.- Trigeorgis, L.: Real Options and Investment under Uncertainty: Classical Readings and Recent Contributions. MIT Press, 2001.

Heti bontott tematika	
Hét	Téma / Képesség
1.	A beruházási döntéshozatal alapvető kérdései. A stratégiai gondolkodás szerepe a beruházási döntésekben.
	A hallgató képes lesz a beruházás-gazdaságossági számítások pontosabb értelmezésére.
2.	Egymást kölcsönösen kizáró projektek tőke-költségvetési elemzése.
	A hallgató képes lesz a beruházás-gazdaságossági számítások pontosabb használatára.
3.	A beruházás-gazdaságossági számítások speciális esetei.
	A hallgató képes lesz a beruházás-gazdaságossági számítások speciális problémáinak jobb értelmezésére.
4.	Beruházások finanszírozása.
	A hallgató megismerkedik a beruházások finanszírozási lehetőségeivel és képes lesz a beruházás-gazdaságossági számítások speciális esetei használatára.
5.	A beruházások kockázati elemzése.
	A hallgató megismerkedik a beruházások kockázatkezelési lehetőségeivel.
6.	Portfólió modellek a tőke-költségvetési döntésekben.
	A hallgató megismerkedik a beruházások kockázatkezelésének speciális kérdéseivel, és képes lesz a beruházási kockázatok meghatározására és kezelésére.
7.	A reálopciók szerepe a beruházási döntésekben
	A hallgató megismerkedik a reálopcióknak a beruházási döntésekben történő alkalmazási lehetőségeivel.
8.	Forgóeszköz-gazdálkodás alapvető kérdései. A forgótőke-politika.
	A hallgató megismerkedik a forgóeszköz-gazdálkodás alapvető kérdéseivel.
9.	Forgótőke menedzsment főbb kérdései.
	A hallgató megismeri a forgótőke-menedzsment főbb kérdéseit.
10.	A vállalati készletgazdálkodás főbb kérdései.
	A hallgató megismerkedik a készlet-menedzsment pénzügyi vonatkozásaival, és képes lesz a forgótőke-menedzsment alapvető kérdéseinek a kezelésére.
11.	Optimális vállalati pénzgazdálkodás.
	A hallgató megismerkedik a vállalati pénzgazdálkodás főbb kérdéseivel és azok kezelési lehetőségeivel.
12.	Követelés és kötelezettség menedzsment.
	A hallgató megismerkedik a vállalati követelés- és kötelezettség-menedzsment. főbb kérdéseivel és azok kezelési lehetőségeivel.
13.	A forgótőke tervezése.
	A hallgató képes lesz a forgótőke-tervezés jobb megértésére.
14.	A hosszú és a rövid távú pénzügyi döntések összehangolása.
	A hallgató képes lesz a hosszú és rövid távú pénzügyi menedzsment közötti összhang jobb megértésére, és valamint pénzgazdálkodáshoz és a követelés-menedzsmenthez kapcsolódó problémák jobb megoldására.

A tantárgy neve:	magyarul:	Vezetői közgazdaságtan				Kódja:	GT_MVSL018-17	
	angolul:	Managerial economics						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Közgazdaságtan Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	5	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Nádasi Levente		beosztása:	adjunktus	
A kurzus célja								
<p>az, hogy megismertesse a hallgatókkal az üzleti döntéshozatalhoz szükséges közgazdasági ismereteket és módszereket, s így képessé tegye a hallgatókat a költségekkel, árakkal, a profittal és a versenysztratégiákkal kapcsolatos jobb üzleti döntések meghozatalára. A kurzus további célja az analitikus képességek fejlesztése annak érdekében, hogy a hallgatók azonosítani tudjanak különböző döntési helyzeteket. A kurzus az elmélet mellett gyakorlati alkalmazásokkal is foglalkozik.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Elsajátította a gazdaságtudomány, illetve gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek fogalmait, elméleteit, folyamatait és jellemzőit, ismeri a meghatározó gazdasági tényeket.								
<i>Képesség:</i>								
Képes sokoldalú, interdiszciplináris megközelítéssel speciális szakmai problémákat azonosítani, továbbá feltárni és megfogalmazni az azok megoldásához szükséges részletes elméleti és gyakorlati hátteret.								
<i>Attitűd:</i>								
Hitelesen közvetíti szakmája összefoglaló és részletezett problémaköreit.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés előkészítő, tanácsadói feladatokat.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus piaci kereslet elemzése után a vállalat elemzésével foglalkozik, nevezetesen a vállalatelmélettel. Ezt követően az iparági szerkezetek területére összpontosítunk: kompetitív iparág, monopolisztikus verseny, árdiszkrimináció és egyéb monopolista árazási módok. Részletesen tárgyaljuk az oligopolpiac sajátosságait, majd ezt összekapcsoljuk a játékelméleti magyarázatokkal. Végül a stratégiai kérdések modellezésére kerül sor.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Előadás, feladatmegoldás								
Értékelés								
Az írásbeli vizsgán elért eredmény adja a kollokviumi jegyet az alábbiak szerint:								
0 - 50% – elégtelen								
50,01% pont - 64% – elégséges								
64,01% - 76% – közepes								
76,01% - 87% – jó								
87,01% - 100% – jeles								
Kötelező szakirodalom:								
Kapás Judit: Vezetői közgazdaságtan, Debreceni Egyetemi Kiadó, 2017, elektronikus könyv, ISBN: 978-9633186800, https://dea.lib.unideb.hu/dea/bitstream/handle/2437/246435/Vezetoi_kozgazdasagtan.pdf								
Baye, Michael: Managerial Economics and Business Strategy. Seventh Edition. Boston: McGraw-Hill Irwin, 2010. ISBN: 978-0073375960								
Ajánlott szakirodalom:								
Carlton, D. W. – Perloff, J. M.: Modern piacelmélet. Budapest: Panem. 2006. ISBN: 978-9635453412								
Varian, Hal R.: Mikroökonómia középfokon: egy modern megközelítés. 2018. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2018. ISBN: 978-9630591805								
Jack Hirschleifer, Amihai Glazer, David Hirschleifer (2009): Mikroökonómia - Árelmélet és alkalmazásai - Döntések, piacok és információk. Osiris Kiadó, 2009, ISBN: 978-9632760148								

Heti bontott tematika	
1.	Bevezetés, a piaci kereslet és kínálat elemzése TE: Módszertani alapok, a keresleti és kínálati függvény tolódásai, rugalmassági mutatók
2.	Termeléselmélet TE: Egy- és többtermékes termelési függvény, méretgazdaságosság, választékgazdaságosság
3.	Vállalatelmélet I. TE: Tranzakciós költség, eszközspecifikusság
4.	Vállalatelmélet II. TE: Hold-up, tudás a vállalatban
5.	Iparág elemzése TE: Piaci szerkezet és koncentráció, belépés a piacra, vertikális és horizontális integráció
6.	Kompetitív iparág és a monopólium összevetése TE: Profitmaximalizálás a különböző iparágakban, jóléti hatások, holtteher-veszteség
7.	Monopolisztikus verseny TE: Termékdifferenciálás, lokációs modell, egyensúly rövid és hosszú távon
8.	Piaci erővel rendelkező vállalatok árstratégiái I. TE: Árdiszkrimináció
9.	Piaci erővel rendelkező vállalatok árstratégiái II. TE: Kétrészes árképzés, árukapcsolás, egyéb árképzési módok
10.	Játékelméleti alapok TE: Játékok normál formája, domináns stratégia, Nash-egyensúly
11.	Oligopolpiacok I. TE: Cournot, Stackelberg modellek
12.	Oligopolpiacok II. TE: Bertrand modell, árvezérlés modellje
13.	Üzleti stratégia TE: belépés megakadályozása, kizáró árazás, ragadozó árképzés, első belépő előnye, hálózati externáliák, bezárulási hatás
14.	Összefoglalás

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Munkajog				Kódja:	GT_MVSL019-17
		angolul:	Labor Law					
Felelős oktatási egység:			DE GTK Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:			-			Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		V	3	magyar
Levelező	+	Féléves	10	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató			neve:	Dr. Törő Emese		beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató			neve:			beosztása		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
megismerkedjenek a versenyszférában létesíthető foglalkoztatási jogviszonyok fajtáival és tartalmi sajátosságaival, különös tekintettel az individuális munkajog jellemzőire. A tipikus munkaviszony jellemzői mellett a hallgatók betekintést nyernek az atipikus munkaviszonyok speciális jogi szabályozásába is.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
A hallgató olyan alapvető munkajogi ismereteket sajátít el, melyek révén képes eligazodni a különböző foglalkoztatási jogviszonyok alapvető sajátosságai között. A kurzus előadásai három fő tématerület köré fókuszálódnak: 1. A versenyszféra foglalkoztatási jogviszonyainak rendszere, foglalkoztatási formák elhatárolási szempontjai. 2. A munkaviszony tipikus szabályai. 3. Az atipikus munkaviszony formái és jelentőségük.								
<i>Képesség:</i>								
Legyen tisztában a különböző foglalkoztatási formákra jellemző speciális sajátosságokkal, ismerje azok tartalmi sajátosságait.								
Tudja elhelyezni a munkavégzési formák között a tanult jogviszonyokat, ismerje az elhatárolási szempontjaikat.								
Legyen képes az adott foglalkoztatási jogviszony – elsősorban a munkaviszony - esetén a létesítésére, a tartalmi sajátosságaira és a megszüntetésére vonatkozó alapvető szabályok felismerésére, illetve meghatározására.								
Tudja alkalmazni a gyakorlatban, pl. munkába lépése esetén a létesítendő foglalkoztatási jogviszony tekintetében a tantárgy tanulásakor megszerzett ismereteket.								
<i>Attitűd:</i>								
A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató megfelelő munkajogi tudás birtokában átlássa és elkülönítse a gazdasági szféra foglalkoztatási jogviszonyainak típusait, a munkája során felmerülő alapvető jogintézményeket (munkaszerződés, tanulmányi szerződés, versenytilalmi megállapodás kötése, munkaviszony módosítása, megszüntetése esetén) magabiztosan és szakmailag megfelelően értelmezni és értékelni tudja, a jogi ismereteit folyamatosan gyarapítsa.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
A kurzus hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy a munkajog intézményei körében az általános információkhoz képest egy magasabb szakmai szinten jogilag megalapozottan és felelősséggel formáljon véleményt a foglalkoztatási jogviszony formáit érintő kérdésekben.								

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A munkajog rendszere, tagozódása. A munkavégzésre irányuló jogviszonyok fajtái és rendszere a verseny- és közsférában. Az egyéni és a társas vállalkozás keretében végzett munka jogi sajátosságai. A munkaviszony létesítése, alanyi köre. A munkaszerződés tartalmi elemei. A munkáltató és munkavállaló jogai és kötelezettségei. A munkaszerződéstől eltérő foglalkoztatás lehetőségei (átirányítás, kiküldetés, kirendelés). A munkaidő szabályozása. A pihenőidő fajtái és jellemzői. A munka díjazásának szabályai. A cafetéria munka- és adójogi szabályai. A munkajogi kártérítési felelősség. A munkaviszony megszűnése és megszüntetése. Atipikus munkaviszonyok.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

előadás, igény szerint konzultáció, joggyakorlat megismerése jogesetek bemutatásán keresztül

Értékelés

Írásbeli kollokvium,
2-es (elégséges) érdemjegy: a maximálisan elérhető pontok 50 %-ától.

Kötelező szakirodalom:

KÁROLYI-PRUGBERGER-TÖRŐ: *Munkajog és társadalombiztosítás*, 2016. Bíbor Kiadó, Miskolc. ISBN 978-615-5536-16-8
2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről

Ajánlott szakirodalom:

BANKÓ Zoltán, BERKE Gyula, KISS György: *Kommentár a munkatörvénykönyvről szóló 2012. évi I. törvényhez*. 2017. NET jogtár.

PRUGBERGER Tamás, TÖRŐ Emese: *Szociális és jogdogmatikai problémák a munkaviszony megszűnése és megszüntetése körül*. Magyar Jog. 2018. január, pp. 40-50.

PRUGBERGER-NÁDAS: *Európai és magyar összehasonlító munka-és közszolgálati jog*. Wolters Kluwer Kiadó, Budapest, 2014. ISBN 978963295404 217.

PRUGBERGER Tamás: *Magyar munkajogi reform európai kitekintéssel*. Novotni Kiadó, Miskolc, 2013.

bontott tematika	
1-5 óra	<p>A munkajog rendszere, tagozódása: kollektív és az individuális munkajog rendszere. A munkavégzésre irányuló jogviszonyok fajtái: A foglalkoztatási viszonyok a versenyszférában. A munkaviszony és a polgári jogi jogviszony elhatárolási szempontjai. Egyéni vállalkozó és társas vállalkozó munkavégzése. A munkaviszony létesítése, alanyi köre: A munkáltató és a munkavállaló személye. A munkaszerződés alaki és tartami követelménye. A munkáltató és munkavállaló jogai és kötelezettségei: A munkaviszony tartami sajátosságai, a feleket megillető jogok és terhelő kötelezettségek rendszere a munkajogi alapelvek és a tételes szabályozás alapján. A munkaidő szabályozása: A munkaidővel kapcsolatos alapfogalmak. A teljes munkaidő, a munkaidő beosztás szabályai. A rendkívüli munkavégzés elrendelése és díjazása. A pihenőidő fajtái és jellemzői: A munkaközi szünet, a napi pihenőidő, a heti pihenőidő és a szabadság kiadásának jogszerűségi kritériumai.</p> <hr/> <p>TE: Ismeri a munkajog rendszerszintű tagozódását, az egyéni és a kollektív munkajog szabályozási körét a versenyszféra és a közszféra tekintetében. Ismeri a köz- és versenyszférában létesíthető munkavégzési jogviszonyok fajtáit, elhatárolási szempontjait. Ismeri, hogy ki és milyen feltételekkel létesíthet munkaviszonyt, s a munkaszerződésnek milyen szükségképpen, kötelező és lehetséges tartalmi elemei vannak. Részletes ismeretekkel bír a napi, heti munkaidő mértékéről és beosztásáról, az általános, egyenlőtlen, rugalmas, kötetlen és osztott napi munkaidőről, valamint a munkaidőkeret alkalmazásának céljáról.</p>
6-10 óra	<p>A munka díjazásának szabályai: A munkabér fajtái (időbér, teljesítménybér, kombinált bér) és elemei. Az alapbér és a bérpótlékok szabályai, a nem rendszeres juttatások fajtái.</p> <p>A cafetéria munka- és adójogi szabályai: A béren kívüli juttatások rendszere, a cafetéria alkalmazási feltételei, elemei. Az adómentes, a kedvezményes és általános adózású juttatások köre, a rekreációs keret. A munkaviszony megszűnése és megszüntetése:</p> <p>A munkaviszony automatikus megszűnésének esetei. A felek jognyilatkozata általi megszüntetési formák: közös megegyezés, felmondás, azonnali hatályú felmondás jogszerűségi kritériumai. Atipikus munkaviszonyok formái: A vezető állású alkalmazottak köre és jogállása, a határozott idejű munkaviszony, távmunka, bedolgozói jogviszony, egyszerűsített foglalkoztatás, munkavégzés behívás alapján, munkakör megosztása, több munkáltató által létesített munkaviszony sajátosságai.</p> <hr/> <p>TE: Ismeri a munkabér megállapításának lehetőségeit és szabályait, a munkabér részeként kifizetésre kerülő eseti juttatások formáit (jutalom, jutalék, prémium). Ismeri a felmondási jog feltételeit, okait, a felmondási idő, felmentési idő és végkielégítés alkalmazásának szabályait, az indoklás nélküli és a szankciós azonnali hatályú felmondás gyakorlásának jogszerűségi kritériumait. Ismeri az atipikus munkaviszony fogalmát, formáit és speciális szabályait.</p>

A tantárgy neve:	magyarul:	Gazdaságpolitika				Kódja:	GT_MVSL014-17	
	angolul:	Economic Policy						
Felelős oktatói egység:		Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	3	magyar
Levelező	L	Féléves	10	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Czeglédi Pál			beosztása:	egyetemi docens	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a gazdaságpolitika alapösszefüggéseivel és alapvető dilemmáival, az országok illetve gazdasági rendszerek összehasonlításával feltárható intézményi és gazdaságpolitikai különbségekkel, a tipikus intézményi-gazdaságpolitikai berendezkedések fő jellegzetességeivel. A kurzus során a hallgatók megszerezhetik az ahhoz szükséges tudást, hogy összehasonlító módszerrel képesek legyenek a makroökonómia, a nemzetközi gazdaságtan, a gazdaságpolitika elméleti összefüggéseinek alkalmazására, esettanulmányok elemzésére, a következtetések általánosítására és a tapasztalatok összegzésére.</p> <p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> Elsajátította a gazdaságtudomány, illetve gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek fogalmait, elméleteit, folyamatait és jellemzőit, ismeri a meghatározó gazdasági tényeket.</p> <p><i>Képesség:</i> Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is.</p> <p><i>Attitűd:</i> Szakmai munkája során a kíváncsiság, a tények és összefüggések megismerésének vágya hajtja.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Munkájára jellemző a szakmai kérdések megfogalmazásakor a gazdasági és gazdaságon kívüli következmények önálló és felelős végiggondolása és figyelembevétele.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A kurzus első része a gazdaságpolitika közgazdasági elemzésének néhány klasszikus kérdésével foglalkozik: a jóléti közgazdaságtani és a politikai gazdaságtani megközelítés különbségeivel, a fiskális és a monetáris politikáról való gondolkodás néhány meghatározó modelljével. A második rész egyrészt bevezeti az összehasonlító közgazdaságtani nézőpontot és tárgyalja az intézmények jelentőségét. Majd mindezek alkalmazásaként kerül sor a kínai átalakulás, az euró-zóna problémáinak elemzésére.</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>Előadás diasorral kiegészítve, tanulmányok feldolgozása.</p>								
<p>Értékelés</p> <p>A félév teljesítésének nincs feltétele. A vizsga az e-learning rendszerben történik, és a teszteredmény adja a kollokviumi jegyet az alábbiak szerint:</p> <p>0 - 50% – elégtelen 50,01% - 64% – elégséges 64,01% - 76% – közepes 76,01% - 87% – jó 87,01% - 100% – jeles</p>								

Kötelező szakirodalom:

- Bara Z. – Szabó K. (2007): Összehasonlító közgazdaságtan. Gazdasági rendszerek, országok, intézmények. Budapest: Aula Kiadó. (A kijelölt fejezetek). ISBN: 963-9585-65-3
- Benczes I. – Kutasi G. (2010): Költségvetési pénzügyek. Budapest: Akadémiai Kiadó. ISBN: 978-963-05-8918-5
- Czeplédi P. (2020): Közösségi döntések elmélete. Kézirat
- Gorton, G. – Metrick, A. (2012): The Financial Crisis of 2007-2009. In: Parker, R. – Whaples, R. (eds.): The Handbook of Major Events in Economic History, Routledge, link. ISBN 9780367866204
- Király J. (2009): A tornádó és a hurrikán – a 2007. év válságos hatásai. In: Muraközy L. (szerk.) A jelen a jövő múltja. Budapest: Akadémiai Kiadó. 295-332. o. ISBN: 978-963-05-8686-3
- Stiglitz, J. E. (2000): A kormányzati szektor gazdaságtana. KJK-KERSZÖV Jogi és Üzleti Kiadó Kft., Budapest. ISBN: 963 224 560 1
- Szabó K. (2007): Összehasonlító közgazdaságtan. Budapest: Aula Kiadó. (A kijelölt fejezet). ISBN: 963-9585-65-3
- Williamson, S. D. (2009): Makroökonómia. Osiris, Budapest. (A kijelölt fejezetek) ISBN: 978-963-276-015-5

Ajánlott szakirodalom:**Háttéranyag:**

- Blankart, Ch. B. (2013): Oil and Vinegar: A Positive Fiscal Theory of the Euro. *Kyklos*, 66(4), 497-528.
- Bergh, A. (2008): A Race to the Bottom for the Welfare States? In: Bergh, A. – Höijer, R. (eds.): *Institutional Competition*. Cheltenham: Edward Elgar. 182-201.
- Curzon-Price, V. (2008): Fiscal Competition and the Optimization of Tax Revenues for Higher Growth. In: Bergh, A. – Höijer, R. (eds.): *Institutional Competition*. Cheltenham: Edward Elgar. 154-181.
- De Grauwe, P. (2013): The Political Economy of the Euro. *Annual Review of Political Science*, 16, 153-170.
- Djankov, S. – Glaeser, E – La Porta, R. – Lopez-de-Silanes, F. – Shleifer, A. (2003): The New Comparative Economics. *Journal of Comparative Economics*, 31(4). 595-619.
- Höijer, R. (2008): Tax Competition and Tax Cartels. In: Bergh, A. – Höijer, R. (eds.): *Institutional Competition*. Cheltenham: Edward Elgar. 129-154.
- Selgin, G. (2012): Incredible commitments: Why the EMU Is Destroying Both Europe and Itself. *Cato Journal*, 33(1), 143-154.
- Vaubel, R. (2004): The Future of The Euro: A Public Choice Approach. *Cato Journal*, 24(1–2), 151-161.

Egyéb ajánlott irodalom:

- Alchian A. A. (2008): Property Rights. In: Henderson, D. R. (ed.): *The Concise Encyclopedia of Economics*. Liberty Fund, Inc. Library of Economics and Liberty. [link](#)
- Alesina, A. Tabellini, G., Trebbi, F. (2017), Europe as an optimal political area: New findings, [voxeu.org](#), június 2. [link](#)
- Blanchard, O., Leigh, D. (2013): Fiscal Consolidation: At What Speed? [Voxeu.org](#), 3 May, [link](#)
- Carden, A., Horwitz, S. (2013) Is Market Failure a Sufficient Condition for Government Intervention? *Library of Economics and Liberty*, featured article, 1 April 2013. [link](#)
- Cochrane, J. (2014), Who's Afraid of a Little Deflation? *The Wall Street Journal*, November 17. [link](#)
- Cukierman, A. (2013), Monetary policy and institutions before, during, and after the global financial crisis. *Journal of Financial Stability*, 9(3), pp. 373-384. [link](#)
- Davis, S. (2020), *Going Viral: The history and economics of pandemics*. London, UK: The Institute of Economic Affairs. [link](#)
- Easterly, W., Levine, R. (2017), The European origins of economic development, [Voxeu.org](#), február 3., [link](#)
- Feld, L. P. (2016): Is German (macro-) economic policy different? In: Bratsiotis, G. Cobham, D. (eds.): *German macro: how it's different and why that matters*. European Policy Centre, Brussels, pp. 42-54. [link](#)
- Gamberoni, E. – Gartner, Ch. – Giordano, C. – Lopez-Garcia, P. (2016): Corruption and efficiency: A case-study of Central and Eastern Europe? [VoxEu.org](#), October 21, [link](#)
- Landmann, O. (2017), What's wrong with EZ: Conflicting narratives. In: Beck, Th., Kotz, H-H. (eds.), *Ordoliberalism: A German oddity?* CEPR Press, Centre for Economic Policy Research, London, pp. 123-133. [link](#)
- Lemieux, P. (2003): The Public Choice Revolution. *Regulation*, 27 (3), pp. 22-29. [link](#)
- Sumner, S. (2017), Monetary policy rules in light of the great recession. *Journal of Macroeconomics*, 54(Part A), pp. 90-99. [link](#)
- Zeifel, P. (2020), The COVID-19 crisis: A public choice view. *Economic Affairs*, 40(3), pp. 395-405. [link](#)

	Heti bontott tematika	
időpont	téma	tananyag
1.	Bevezetés; az állami szerepvállalás indokai I	Stiglitz (2000), 3. fejezet, Czeglédi (2020)
	TE*: A jóléti közgazdaságtan szemléletmódja, piaci kudarcok	
	Az állami szerepvállalás indokai II	
	TE: A közösségi választások szemléletmódja: kormányzati kudarcok	az előadás anyaga; háttér: Djankov és szerzőtársai (2003)
	Az összehasonlító közgazdaságtan nézőpontja	
	TE: Az állami beavatkozás alapdilemmája mint a magán és állami kisajátítási kockázat közötti átváltás	
2.	A piacgazdaság intézményrendszere	Bara – Szabó (2007), 2-3. fejezet
	TE: Az intézmények jelentősége, típusai a nyugati világ fejlődésében alapvető szerepet játszó intézményi innovációk	
	Kína	Szabó (2007), 9. fejezet
	TE: A kínai szocializmus átalakulása, a 80-es évek reformjai, tények a kínai gazdasági növekedésről	
	Az euró politikai gazdaságtana	az előadáson elhangzottak; háttér: Blankart (2013), De Grauwe (2013), Vaubel (2004), Selgin (2012)
	TE: Az euró „ortodox” és „keynesi” kritikájának érvei	

*TE tanulási eredmények

VEZETÉS ÉS SZERVEZÉS SZAKMAI ISMERETEK

A tantárgy neve:		magyarul:	Haladó szervezetelmélet és szervezeti magatartás			Kódja:	GT_MVSL006-17	
		angolul:	Advanced Organizational Theory and Organizational Behaviour					
Felelős oktatási egység:		DE GTK Vezetés- és Szervezéstudományi Intézet, Vezetéstudományi Tanszék						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Gyakorlati jegy	5	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Ujhelyi Mária			beosztása:	egyetemi docens, tanszékvezető	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók</p> <p>a szervezetelmélet és szervezeti magatartástudomány területén az alapképzésben elsajátított ismereteiket továbbfejlesszék, megismerjék a tudományterület aktuális kutatási eredményeit, tanulmányozzák a vezetés és szervezés szempontjából kiemelt jelentőségű témaköröket. A gyakorlatok keretében lehetőségük legyen önismeretszerzésre, problémamegoldó képességük, kreativitásuk fejlesztésére, egyéni és szervezeti tanulásra. Megszerzett tudásuk birtokában képesek lesznek vezetni, menedzselni a versenyszektor és a közszféra szervezeteit, vagy szervezeti egységeit.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Ismerik a szervezetelméleteket, a szervezetek jellemzőit, a magatartástudomány fogalmait. - Megértik az emberek sokszínűségéből adódó előnyöket és nehézségeket és azt, hogy a különböző egyéni jellemzők és csoport dinamikai jelenségek hogyan hatnak a szervezet teljesítményére. - Értik a gazdálkodó szervezetek struktúráját, működését. - Birtokában vannak a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás módszereinek, ismerik azok korlátait is. - Ismerik a vezetés- és szervezéstudomány és gyakorlat korszerű irányzatait és eredményeit. <p><i>Képesség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Képesek a szervezeteken belül előforduló szituációk elemzésére, csoportdinamikai jelenségek felismerésére, saját és mások magatartása mögött meghúzódó tényezők értelmezésére. - Képesek önálló következtetéseket levonni, eredeti megoldási módokat megfogalmazni, döntéseket hozni, képesek igényes elemzési feladatokat ellátni. - A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően képesek lesznek a szervezetek vezetésére. - Képesek a vezetés-szervezés tudományágában a kutatások és azok eredményeinek kritikus értékelésére. - Képesek tudásuk, képességeik és készségeik folyamatos, életen át tartó fejlesztésére. <p><i>Attitűd:</i></p> <p>Kritikusan viszonyulnak saját munkájukhoz.</p> <p>Nyitottak mások magatartásának megértésére, aktív magatartást tanúsítanak a szervezeti problémák kezelésében.</p> <p>Nyitottak és befogadóak a magatartástudomány és gyakorlat új eredményei iránt.</p> <p>Kulturált, etikus és empatikus hozzáállás jellemzi őket.</p> <p>Elkötelezettek a szakmájuk iránt, ismerik és vállalják annak alapvető értékeit és normáit, törekednek azok kritikai értelmezésére és fejlesztésére.</p> <p>Szakmai munkájuk során törekednek tudásuk gyarapítására, a kíváncsiság, a tények és összefüggések megismerésének vágya hajtja őket.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <p>A szervezetek menedzselésével, vezetésével kapcsolatos kérdésekben önálló elemzésre, véleményalkotásra és problémamegoldásra képesek.</p> <p>Gyakorlatszerzést követően önállóan létesítenek, szerveznek és vezetnek különböző profilú és méretű szervezeteket.</p> <p>Önállóan és felelősséggel tervezik és szervezik saját és beosztottaik szakmai és általános fejlődését.</p>								

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A kurzus áttekinti a szervezetek alapvető jellemzőit, típusait, a szervezetelméletek különböző irányzatait. Az angolszász szakirodalomban megjelenő sztereotíp szervezeti magatartás témakörök (képességek, személyiség, értékek, attitűd, érzelmek, észlelés, döntéshozatal, motiváció, csoportok és teamek, hatalom, szervezeti politika, vezetés, konfliktusok kezelése, tárgyalás, szervezeti struktúrák, szervezeti kultúra) áttekintése során azok szervezeti teljesítményre gyakorolt hatása, illetve az ezzel kapcsolatos legújabb kutatási eredmények kerülnek bemutatásra.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Előadás, esettanulmány elemzés, szerepjátékok, csoportos problémamegoldó feladatok.

Értékelés

A gyakorlati jegy kialakítása a konzultációk 75%-án jelenlévő és aktívan közreműködő hallgatóknak:

Órai aktivitás	10%
Szabadon választott vállalat elemzése a magatartástudományhoz kapcsolódó témakör(ök) szempontjából	20%
Írásbeli vizsga	70%
A kollokviumi jegy kialakítása a többi hallgató számára:	
Szabadon választott vállalat elemzése a magatartástudományhoz kapcsolódó témakör(ök) szempontjából	20%
Írásbeli vizsga	80%

Kötelező szakirodalom:

Kispál-Vitai Zsuzsanna (2013): *Szervezeti viselkedés* Pearson Education Limited, Harlow, England.
Robbins, Stephen P. – Judge, Timothy A. (2019): *Organizational Behavior*, Eighteenth edition, Global edition. Pearson Education Limited. Harlow, United Kingdom.
Barizsné Hadházi Edit, Pierog Anita, Ujhelyi Mária (2018): *Fejezetek a szervezeti magatartás témaköreiből*. A tananyag elkészítését a „Duális képzések fejlesztése a Debreceni Egyetemen (DDE)” az **EFOP-3.5.1-16-2017-00007** számú projekt támogatta. A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósult meg.
Burnes, Bernard (2009): *Managing Change* Fifth Edition, Pearson Education Limited, Essex.
Mullins, Laurie J. (2013): *Management and Organizational Behaviour* tenth edition Pearson Education Limited, Harlow, United Kingdom.

Ajánlott szakirodalom:

Dobák Miklós – Antal Zsuzsanna (2013): *Vezetés és szervezés. Szervezetek kialakítása és működtetése*. Akadémiai Kiadó, Budapest.
Yukl, Gary (2013): *Leadership in Organizations*, eighth edition, Global edition, Pearson Education Limited. Harlow, England.
Tudományos folyóiratok tanulmányozása.

Konzultációkra bontott tematika	
1.	<p>Bevezetés, formális és informális szervezetek, szervezetelméletek. Szervezeti magatartás, értékek, attitűdök, érzelmek a szervezetben. Személyiség, tanulás észlelés döntéshozatal.</p> <p>TE* Megérti a kurzus célját, jelentőségét, ismeri és érti a szervezet fogalmát, felismeri a formális és informális szervezetet. Ismeri, érti és kritikusan elemezni képes a szervezetelmélet különböző irányzatait. Ismeri a szervezeti magatartás, mint tudományterület fogalmát, elemzési módszereit, az értékek, hiedelmek, attitűdök és érzelmek fogalmát, szervezeten belüli jelentőségüket. Ismeri a személyiség fogalmát, legfontosabb modelljeit, a tanulás fogalmát, legfontosabb modelljeit, s mindezek gyakorlati jelentőségét.</p>
2.	<p>Motiváció elméletek, gyakorlati alkalmazásuk. Csoportok viselkedésének alapjai. Teamek.</p> <p>TE Ismeri és érti a motiváció fogalmát, jelentőségét, a motiváció különböző elméleteit és gyakorlati alkalmazási lehetőségeit. Tisztában van a csoportok legfontosabb jellemzőivel, a csoportdinamikai jelenségekkel, felismeri saját szerepét a csoportokban, képes kritikusan értékelni a csoport működését. Ismeri és érti a csoportok és teamek közötti különbségeket, felismeri a team típusokat, képes eredményesen közreműködni a teamek munkájában.</p>
3.	<p>Vezetés funkciói, elméletei. Hatalom és befolyás, szervezeti politika.</p> <p>TE Ismeri a vezetés fogalmát, elméleteit, képes felismerni az eltérő vezetési stílusokat, képes kritikusan elemezni azokat. Ismeri és érti a hatalom fogalmát, alapját, forrásait, felismeri a hatalmi taktikákat, tisztában van azok eredményességével. Érti a szervezeti politika fogalmát, hatását, a politikai magatartást befolyásoló tényezőket.</p>
4.	<p>Konfliktus és tárgyalás. Szervezeti struktúra. Szervezeti kultúra.</p> <p>TE Ismeri és érti a konfliktuskezelés és tárgyalás folyamatát, képes alkalmazni a különböző magatartásformákat, tárgyalási stratégiákat. Ismeri és érti a struktúra kialakítását befolyásoló tényezőket, a strukturális jellemzőket. Képes felismerni, elemezni és értékelni a különböző struktúra típusokat. Tisztában van az aktuális struktúraalakítási tendenciákkal. Ismeri és érti a kultúra fogalmát, szintjeit, megjelenési formáit, modelljeit, képes azokat konkrét szervezet esetén felismerni, értékelni, elemezni.</p>

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Termelés- és folyamatmenedzsment				Kódja:	GT_MVSL007-17	
	angolul:	Production and process management						
Felelős oktatói egység:		Alkalmazott Informatika és Logisztika Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	5	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. habil. Oláh Judit			beosztása:	egyetemi docens	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék a hatékony termelési és folyamatmenedzsmentet, képesek legyenek a folyamatok elemzésére, megismerkedjenek a beszerzés, elosztás, raktárkészlet optimalizálás, módszereivel, az értékesítés tervezésével, az erőforrások tervezésével, a lean rendszerrel, a termelés ütemezésével vállalkozás sikerességének érdekében.</p> <p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Birtokában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometriai, modellezési módszereinek, ismeri azok korlátait is. - Érti a szervezetek működése során felmerülő problémák és új jelenségek megoldási módozatait, illetve a kritikus feldolgozására irányuló módszereket. - Elsajátította a képzésnek megfelelő területeken az alapvető (funkcionális) gyakorlati módszereket és megoldásokat, valamint ezek hasznosításának lehetőségeit. <p><i>Képesség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is. - A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően képes közepes és nagyméretű vállalkozás, komplex szervezeti egység vezetésére, gazdálkodó szervezetben átfogó gazdasági funkciót képes ellátni, összetett gazdálkodási folyamatokat tervezni, irányítani, az erőforrásokkal gazdálkodni. - Nemzetközi, multikulturális környezetben is képes hatékony munkavégzésre. - Képes tudása, képességei és készségei folyamatos, egy életen át tartó fejlesztésére. <p><i>Attitűd:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében. Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt. - Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékekre (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is). - Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottait is ösztönzi, segíti, támogatja. <p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Önállóan létesít, szervez és irányít nagyobb méretű vállalkozást, vagy nagyobb szervezetet, szervezeti egységet is. Önállóan azonosítja, tervezi és szervezi saját és beosztottai szakmai és általános fejlődését, azokért felelősséget vállal és visel. - Vizsgálja, vállalja és kezeli annak felelősségét, hogy az elemzések és gyakorlatibb eljárások során kapott eredmények a választott módszertől is függenek. - Munkájára jellemző a szakmai kérdések megfogalmazásakor a gazdasági és gazdaságon kívüli következmények önálló és felelős végiggondolása és figyelembevétele. <p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A tárgy célja bemutatni a termelési folyamatok alaptulajdonságait, valamint a termelési feladatok tervezéséhez és azok hatékony végrehajtásához szükséges alapvető módszereket. A tárgy a termelő- és szolgáltató-rendszerek törvényszerűségeit egyaránt vizsgálja. A tananyag tárgyalásakor az elméleti alapok áttekintése mellett a gyakorlati alkalmazást példák és esettanulmányok segítségével tárgyaljuk.</p>								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Esettanulmányokon, gyakorlati példákon keresztül az elméleti tudás elmélyítése, kiegészítése. Külső vendégelőadók révén a jelenlegi vállalati problémák, tendenciák, megoldások bemutatása.

Értékelés

Az előadást rendszeresen látogatók (2/3) megajánlott jegyet kaphatnak a félév végén, a gyakorlati jegy és a szorgalmi időszakban megírt dolgozat alapján. A vizsgaidőszakban javítási és pótlási lehetőség írásbeli formában történik.

Kötelező szakirodalom:

Az előadásról készített digitális tananyag (PowerPoint)

Bodnár V. (Szerk.) - Vida G. (Szerk.) (2008): Folyamatmenedzsment a gyakorlatban 2. ISBN 978-963-9659-21-6

Chikán A. - Demeter K. (2006): Az értékteremtő folyamatok menedzsmentje Aula Kiadó Kft. ISBN: 9789639585218

Kozma T. - Pónusz M. (2016): Ellátásilánc-menedzsment elmélete és gyakorlata-alapok, Károly Róbert Kutató-Oktató Közhasznú Nonprofit Kft. ISBN: [978-963-941-94-6](#)

Pakurár M. - Oláh J. - Terjék L. - Felföldi J. (2020): Termelési és szolgáltatási folyamatok menedzsmentje: munkafüzet, Debrecen, Magyarország, Debreceni Egyetem, 1-62 p., ISBN: 9789634902362

Pakurár M. - Oláh J. - Terjék L. - Felföldi J. (2020): Termelési és szolgáltatási folyamatok menedzsmentje: tankönyv, Debrecen, Magyarország, Debreceni Egyetem, 1-80 p., ISBN: 9789634902355

Ajánlott szakirodalom:

Russell, R. S. - B. W. Taylor (2011): Operations Management, 7th Edition, Wiley & Sons, INC., ISBN: 978-0-470-64623-6

Wisner J. D. (2016): Principles of Supply Chain Management. Cengage Learning. ISBN: 978-1-285-42831-4

Koltai T. (2006): Termelésmenedzsment. Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem

Vörös J. (2010): Termelés- és szolgáltatásmenedzsment, Akadémia Kiadó Budapest

(2011): Cellarendszerű gyártás: Egydarabos anyagáramlás. ISBN: 9789630814836 Pro Oktató és Tanácsadó Kft. Shopfloor könyvek

(2011): Poka-yoke: Hibamentes gyártás. Pro Oktató és Tanácsadó Kft.

(2011): Just-in-Time. ISBN: 9789630814829 Shopfloor könyvek

Judit Oláh (2014): A Six Sigma minőségirányzat és a lean management kapcsolódási lehetőségei. Acta Oeconomica Universitatis Selye, 3. évf. 2. sz., 131-140.p. <http://acta.selyeuni.sk/>

Pakurár Miklós - Oláh Judit - Terjék László (2015): A lean six szigma jelentősége a kutatásban. TAYLOR: Gazdálkodás- és szervezéstudományi folyóirat. A Virtuális Intézet Közép-Európa Kutatásáért Közleményei. 1-2. sz. VII. évf./1-2. szám No.18-19. 185-191.p.

Judit Oláh - József Popp (2016): Lean Management, Six Sigma and Lean Six Sigma: Possible Connections. Óbuda University E-Bulletin, 6(2), 25-31.p., <http://www.uni-obuda.hu/e-bulletin/issue8.htm>

Judit Oláh - Ádám Szolnok - Gyula Nagy - Péter Lengyel- József Popp (2017): The Impact of Lean Thinking on Workforce Motivation: A Success Factor at LEGO Manufacturing Ltd., Journal of Competitiveness, Vol. 9, Issue 2, 93-109.p., <https://doi.org/10.7441/joc.2017.02.07>

Balázs Kocsi - Judit Oláh (2017): Potential connections of unique manufacturing and industry 4.0. Logforum, 13(4), 389-400.p., <https://doi.org/10.17270/J.LOG.2017.4.1>, http://www.logforum.net/pdf/13_4_1_17.pdf

Oláh Judit - Erdei Edina - Popp József (2017): A termelésirányítási rendszer hatékonyságának vizsgálata, Efficiency analysis of production management system, International Journal of Engineering and Management Sciences (IJEMS). Vol. 2. No. 4.. 401-415.p., <https://doi.org/10.21791/IJEMS.2017.4.32>

Judit Nagy - Judit Oláh - Edina Erdei - Domicián Máté- József Popp (2018): The Role and Impact of Industry 4.0 and the Internet of Things on the Business Strategy of the Value Chain - The Case of Hungary. Sustainability, 10(10), 3491, 25.p. <https://doi.org/10.3390/su10103491>, <https://www.mdpi.com/2071-1050/10/10/3491>

Judit Oláh - Nemer Aburumman - József Popp - Muhammad Asif Khan - Hossam Haddad - Nicodemus Kitukutha (2020): Impact of Industry 4.0 on environmental sustainability. Sustainability, 12(11), 4674, 1-21., <https://www.mdpi.com/2071-1050/12/11/4674>, <https://doi.org/10.3390/su12114674>

Beata Ślusarczyk - Manuela Tvaronavičienė - Adnan Ul Haque - Judit Oláh (2020): Predictors of Industry 4.0 Technologies Affecting Logistic Enterprises' Performance: International Perspective from Economic Lens. Technological and Economic Development of Economy, 26(6), 1263-12831.p. <https://doi.org/10.3846/tede.2020.13376>, <https://journals.vgtu.lt/index.php/TEDE/article/view/13376>

Heti bontott tematika	
1.	Ellátási lánc meghatározása, fejlődése, értékteremtő folyamatok menedzsmentje, e-kereskedelem TE*
2.	Ellátási lánc dinamikája, átláthatósága, stratégia és tervezés, kiszervezés TE
3.	Globális beszerzés és értékesítés TE
4.	Előrejelzés TE
5.	Készletgazdálkodás menedzsment TE
6.	Raktárgazdálkodás TE
7.	Aggregált tervezés és értékesítés TE
8.	Lean menedzsment 1. TE
9.	Lean menedzsment 2. TE
10.	Szolgáltatások tervezése TE
11.	Telephelyválasztás és klaszterek TE
12.	E-kereskedelem TE
13.	Ipar 4.0. TE
14.	Fenntartható ellátási lánc TE

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Integrált információs rendszerek irányítása				Kódja:	GT_MVSL010-17	
	angolul:	ERP System Management						
Felelős oktatói egység:		Alkalmazott Informatika és Logisztika Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	4	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Füzesi István		beosztása:	egyetemi docens	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók</p> <p>A tárgy általános célja megismertetni a hallgatókkal a korszerű vállalatirányítás információs rendszereinek szerepét és feladatait. Ennek keretében a hallgatók megismerkednek az információs rendszerek alapvető típusaival, az integrált vállalatirányítási rendszerek funkcionális alrendszereivel és a modulok kapcsolataival.</p> <p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Ismeri a vállalati folyamatokat támogató informatikai és irodatechnikai eszközöket. - Ismeri a gazdasági szervezetek felépítését és működését. - Birtokában van a szakterület legalapvetőbb információgyűjtési, elemzési, feladat-, illetve probléma-megoldási módszereinek. <p><i>Képesség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Elméleti, fogalmi és módszertani ismeretei felhasználásával képes a feladatának ellátásához szükséges tényeket, adatokat összegyűjteni, rendszerezni, egyszerűbb oksági összefüggéseket feltár és következtetéseket von le, javaslatokat fogalmaz meg a szervezet rutin folyamataiban. - Egyszerűbb gazdasági folyamatokat, eljárásokat megtervez, megszervez, végrehajt. - Képes egyszerű gazdaságossági számítások, költségkalkulációk elvégzésre. - Képes a gazdasági folyamatok, szervezeti események következményeinek megértésére, alapvető gazdasági mutatók kiszámítására és azokból következtetések levonására. <p><i>Attitűd:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Kritikusan szemléli saját munkáját. - Elkötelezett a minőségi munkavégzés iránt, betartja a vonatkozó szakmai, jogi és etikai szabályokat, normákat. - Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére. <p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Felelősséget vállal, illetve visel saját munkájáért, döntéseiért. - Munkaköri feladatát önállóan végzi, szakmai beszámolóit, jelentéseit, kisebb prezentációit önállóan készíti. Szükség esetén munkatársi, vezetői segítséget vesz igénybe. - Fel tudja mérni, hogy képes-e egy rá bízott feladatot elvégezni. <p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>Információ és rendszerelmélet Adat-, információ modellezés Üzleti folyamatok modellezése Információs rendszerek Információs rendszerek típusai Integrált vállalati információs rendszerek Vezetői információs rendszerek Üzleti intelligencia Információs rendszerek értékelése, kiválasztása Információs rendszerek implementálása. Infrastruktúra menedzsment (Információs erőforrás menedzsment) Információs rendszerek működtetése</p>								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Az oktatás elméleti előadásokból és gyakorlati órából áll. Az elméleti tananyag elsajátításához az előadáson elhangzottak, a prezentációk és jegyzetek, könyvek állnak a hallgatók rendelkezésére. A gyakorlati foglalkozások egy ERP rendszer és vezetői információs rendszer alkalmazásával folynak.

Értékelés

Egy elméleti teszt és 2 gyakorlati feladat elkészítése. Az előadásokon való részvétel ajánlott, mivel a gyakorlat az előadásokra épül. A félév gyakorlati jeggyel zárul. A számonkérésből 30 pont megszerzése az aláírás feltétele. A félév végén a hallgatóknak gyakorlati jegyet kell szerezniük, mely a következők alapján kerül kialakításra: két elméleti teszt az előadások anyagából (50 pont); két gyakorlati feladat (25-25 pont). Ponthatárok: 1:0-60; 2:61-70; 3:71-80; 4:81-90; 5:90-100.

Kötelező szakirodalom:

Herdon Miklós, Rózsa Tünde: Információs rendszerek az agrárgazdaságban Budapest: Szaktudás Kiadó Ház, 2011. 244 p.
Hetyei József (2004): ERP rendszerek Magyarországon a 21. században. ComputerBooks Kiadó, Budapest. ISBN 963-618-246-9
Gábor András (1997): Információ-menedzsment. Aula Kiadó, Budapest. ISBN 963 9078 42 5
Dobai Péter.

Ajánlott szakirodalom:

Efraim Turban, Dorothy Leidner, James Wetherbe, Ephraim Mclean (2008): Information Technology For Management, 6Th Ed(WITH CD). Wiley India Pvt. Ltd
Herdon M., Füzesi I., Rózsa T. (2005): Vezetői információs rendszerek. Egyetemi elektronikus jegyzet Gazdasági agrármérnök hallgatók számára. (Lektorálta: Salga Péter) Debreceni Egyetem, ATC AVK, Gazdasági- és Agrárinformatikai Tanszék, 1-125 p.
Jánosa András (2010): Üzleti intelligencia alkalmazások. Computer Books Kiadó. Budapest
Sántáné, Biró, Gábor, Kő, Lovrics (2008): Döntéstámogató rendszerek, Szerkesztette: Sántáné- Tóth Edit. Panem Kiadó, Budapest. ISBN 978-9-635454-82-2

Heti bontott tematika	
15.	Információ és rendszerelmélet TE* Excel, adat, adatbázis
16.	Adat-, információ modellezés TE Adatmodellezés - adatbázis kezelés
17.	Üzleti folyamatok modellezése Üzleti folyamatok modellezése - ARIS
18.	Információs rendszerek TE ARIS - feladatkészítés
19.	Információs rendszerek típusai TE Információs rendszer készítés - Access-el
20.	Integrált vállalati információs rendszerek TE 1. SAP, Partner felépítése, kezelése
21.	Vezetői információs rendszerek TE Excel, Pivot
22.	Üzleti intelligencia TE Multidimenzionális adatbázis modellezés
23.	Információs rendszerek értékelése, kiválasztása TE Információs rendszerek értékelése, kiválasztása
24.	Információs rendszerek implementálása. TE Információs rendszerek implementálása
25.	Infrastruktúra menedzsment (Információs erőforrás menedzsment) TE Információs erőforrás menedzsment
26.	Információs rendszerek működtetése TE Demonstrációk, feladatok bemutatás

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Haladó stratégiai menedzsment				Kódja:	GT_MVSL011-17	
	angolul:	Advanced Strategic Management						
2021/2022/2								
Felelős oktatási egység:		Debreceni Egyetem, GTK Gazdálkodástudományi Intézet, Vállalatgazdaságtani és Vállalkozásfejlesztés Tanszék						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		K	5	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Prof. Dr. Nábrádi András		beosztása:	egyetemi tanár	
A kurzus célja:								
A tantárgy célkitűzése, hogy a tananyagot abszolváló hallgatók tisztában legyenek a stratégiai menedzsment fő területeivel, a vállalati stratégiai tervezés módszerével, azt készség szinten tudják alkalmazni, megvalósítani.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
A hallgató olyan alapvető ismeretekre tesz szert, amelyek révén eligazodik a vállalati stratégia módszertanában, azokat megértve tudja a speciális eljárásokat a legmodernebb megközelítéseket elsajátítani. A kurzus előadásai három fő tématerület köré fókuszálódnak: 1. A stratégiai tervezés folyamata, speciális eljárásai, A stratégia bevezetése, a szervezés, a vezetés és a csapatépítés területei. 3. A stratégia bevezetésének és folyamatának ellenőrzése. A tantárgy révén a hallgató megismeri a stratégiai tervezés legújabb kutatási irányait, területeit, eredményeit is.								
<i>Képesség:</i>								
Legyen tisztában a vállalati küldetés és jövőkép fontosságával, az üzleti környezet és a vállalati belső értékelésnek, valamint a versenytársak elemzésének módszerével.								
Tudja elhelyezni az elemzések alapján a vállalati stratégiai irányokat, a defenzív, az offenzív és az intenzív területekre a vállalaton belül.								
Értse a módszerek alkalmazási korlátait és lehetőségeit, azok előnyeit és hátrányait.								
Legyen képes ismereteit felhasználni az üzleti környezet elemzésére, a stratégiai irányok meghatározására, a lehetséges stratégiák megválasztására a stratégia bevezetésének és ellenőrzésének kérdésköreire.								
Tudja alkalmazni a gyakorlatban, a tantárgy tanulásakor megszerzett ismereteket.								
<i>Attitűd:</i>								
A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató, megfelelő gazdálkodástudományi tudás, továbbá korszerű stratégiai szemlélet birtokában a végzés után az új szakmai információkat, kutatási eredményeket megfelelően értelmezni és értékelni tudja, továbbá alkalmas legyen gazdaságtudományi ismereteit gyarapítani. A hallgató ennek köszönhetően olyan gazdaságtudományi alapokkal bír, ami hozzásegíti ahhoz, hogy a szakmai feladatait hatékonyan végezze.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
A kurzus hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy munkájában innovatív, egyben befogadó és hatékony legyen, továbbá szakmai jövőépítéssel kapcsolatos kérdésekben megalapozottan és felelősséggel formáljon véleményt.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus szervesen épít F.R. David et al., Strategic Management Cases and Concepts című, 17-ik kiadást „megélt” 2020-as könyvre, amelyet több, mint 300 egyetemen használnak a tárgykörben. A témakörök szervesen épülnek egymásra, a stratégiai tervezés logikai folyamatában. A tervezés során kiemelt részek: stratégiai küldetés és jövőkép, stratégiai elemzések, stratégiai irányok meghatározásnak módszerei, hosszú távú stratégiai célok rögzítése, lehetséges stratégiák, döntés a legjobb stratégiáról. A tervezést követően a stratégia bevezetésének és ellenőrzésének kérdéskörei kerülnek megtárgyalásra. A témakörök mindegyike magyar példákkal, illetve esettanulmányokkal bővített.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Előadás, gyakorlatokon egy működő vállalkozás stratégiai tervének elkészítése, igény szerint konzultáció, az eredmények bemutatása, prezentálása.								

Értékelés

A félév során az előadáson elhangzottak alapján egy konkrét vállalkozás stratégiai tervének csoportmunkában történő elkészítése. A terv benyújtását követően (írásbeli értékelés) azt szóban is meg kell védeni. Az írásbeli rész max. 60%, a szóbeli max.40% eredményei alkotják a végső érdemjegyet.

Kötelező szakirodalom:

Nábrádi A. (szerk), Bittner B., Madai H., Nagy A., Nábrádi A. (2018): A stratégiai tervezés gyakorlata, Debreceni Egyetem, ISBN: 9789634900535

Nábrádi A.-Pupos T. (szerk). A stratégiai és az üzleti tervezés gyakorlata. Szaktudás Kiadó Ház, Budapest, 2010.

Ajánlott szakirodalom:

Fred R. David, Forest R. David: Strategic management, Concepts and Cases. 17th Edition. Pearson Education Limited, 2020. ISBN: ISBN 10: 1-292-01689-2, ISBN 13: 978-1-292-01689-4

Heti bontott tematika	
1. hét	A stratégia fogalma, területei, a hagyományos és a stratégiai terv eltérése, a stratégia felépítése
	TE: A hallgató megismeri a hagyományos és a stratégiai tervezés közötti eltéréseket, a tervezés fázisainak bemutatásával ráhangolódik a témakör sajátosságaira.
2. hét	Stratégiai elemzések, az üzleti küldetés a jövőkép megfogalmazása
	TE: A hallgatók tisztában lesznek az üzleti küldetés kialakításának menetével, az értékrend és elvárások mikéntjével, valamint a jövőkép kialakításának sajátosságaival.
3. hét	A vállalkozás külső makro-környezetének elemzése, a PEST analízis
	TE: A politikai a gazdasági a szociokulturális és a technológiai tényezők vizsgálatának alapszabályait elsajátítva képesek lesznek a makro környezeti elemzésekre.
4. hét	A vállalkozás külső mikro-környezetének elemzése, Porter féle öttényezős modell, Külső Faktor Értékelő Mátrix felállítása, értelmezése
	TE: A Porter f. 5 erő modell alkalmazásával a külső mikrokörnyezet elemzésének metodikáját sajátítják el, a KFÉM mátrix alkalmazásával a különböző elemek standardizálása történik és számszerűsíthetővé válik azok hatása a vállalkozásra.
5. hét	A vállalkozás belső tényezőinek elemzése, erőforrás alapú megközelítés, kulcsfontosságú belső tényezők alapú megközelítés, értéklánc alapú megközelítés
	TE: A három eltérő módszerre épülő belső elemzés lehetővé teszi, hogy eltérő szektorális besorolású vállalkozások esetében is objektív vizsgálati eredmények születhessenek.
6. hét	A Belső Faktor Értékelő Mátrix meghatározásának számításmenete
	TE: BFÉM mátrix alkalmazásával a különböző belső tényezők standardizálása történik és számszerűsíthetővé válik a javítandó területek egyébként heterogén befolyása.
7. hét	Versenyhárom elemzés, a Competitive Profile Matrix (versenyképességi mátrix) elemi felállítása, az eredmények sugárdiagramos elemzése
	TE: A versenyhárom elemzés alapjául a Consumer Satisfaction Index, illetve az abból levont következtetések szolgálnak. Ezt követően lehet a CPM mátrix alkalmazásával objektív alapokra fektetni az összehasonlítást. A standardizálás módszerével kvantitatív számszerűsítések válnak valóvá.
8. hét	Potenciális stratégiai irányok meghatározásának, módszerei, elméleti alapjai.
	TE: A potenciális stratégiai irányok a vállalati divíziókban eltérőek lehetnek. Ezek, bár egy vállalatról esik szó, mégis alapvetően különbözhetnek egymástól, amikor is az erőforrás allokáció optimalizálásával a lehető legnagyobb eredmény elérése törekszünk.
9. hét	Potenciális stratégiai irányok meghatározása, SWOT-2 mátrix, BCG Matriks, GE mátrix, McKinsey mátrix, GSM mátrix, Porter f. generikus stratégiák
	TE: A lehetséges stratégiai irányok meghatározására eltérő megközelítésű módszerek kerülnek bemutatásra, amelyekkel a szektorális eltérések feloldhatók, más-más alapokon nyugvó elemzésekkel a stratégiai irányvektor objektív alapokra helyezhető.
10. hét	Hosszú távú stratégiai célkitűzések, offenzív stratégiák, integrációs stratégiák.
	TE: A hallgatók tisztában lesznek azzal, hogy mi a különbség a jövőkép és a hosszú távú stratégiai célkitűzések között. Megismerik a belső és a külső célkitűzések kapcsolatait. Az offenzív stratégiai irányok közül tisztában lesznek a vertikális integráció és a horizontális integráció adta lehetőségekkel, korlátokkal.
11. hét	Intenzív stratégiák, piacmélyítés-eladásösztönzés, piacfejlesztés, termékfejlesztés, kapcsolatos és nem kapcsolatos diverzifikációk
	TE: Az Ansoff f. megközelítés alkalmazásával a termék-piac kapcsolatok alapelemeivel ismerkednek meg a hallgatók. Az eladásösztönzés 16 módszerének, továbbá a piacfejlesztés

	és termékfejlesztés előnyeinek és veszélyeinek tisztázásával képesek lesznek elhelyezni a stratégiai eszközök tárházában az intenzív stratégiákat.
12. hét	<p>Defenzív stratégiák, korlátozás, reorganizáció, leválasztás, részbeni értékesítés, felszámolás, végelszámolás, előnyei, korlátai, hátrányai. A kvantitatív Stratégiai Tervező Mátrix (Quantitative Strategic Planning Matrix) felépítése, alkalmazási lehetőségei.</p> <p>TE: A stratégiai döntés egyik kulcselem az, hogy mit ne tegyünk. Ha ez nem sikerült megtenni, akkor a leépítés, a visszafejlesztés szakaszait kell átgondoltan végrehajtani. A defenzív stratégiák ezekre a lehetőségekre mutatnak rá. A QSPM mátrix alkalmazásával objektívvá tehető az eltérő, de hasonló irányba mutató változatok közül a jobb megoldások kiválasztása.</p>
13. hét	<p>A stratégia megvalósítása</p> <p>TE: A döntést követően a stratégia bevezetését kell egy logikai láncolatra felépítve megtervezni. Ebben szervezési, csapatépítési, ösztönzési kérdések kerülnek elsődlegesen hangsúlyozásra, felkeltve a figyelmet ezek szükségességére.</p>
14. hét	<p>A stratégia megvalósulásának ellenőrzése</p> <p>TE: A külső és belső tényezőkben bekövetkező változások a stratégia folyamatos ellenőrzését, auditálását teszik szükségessé. A Gantt diagram alkalmazásával folyamatos visszacsatolást lehet megvalósítani, időben lehet módosításokat kezdeményezni a stratégia hosszú távú sikeressége érdekében.</p>

A tantárgy neve:	magyarul:	Számvitel és controlling vezetőknek						Kódja:	GT_MVSL015-17	
	angolul:	Accounting and controlling for managers								
Felelős oktatási egység:		DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet								
Kötelező előtanulmány neve:								Kódja:		
Típus		Heti óraszámok						Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat		Labor				
Nappali	x	Heti	10	Heti	10	Heti		gyakorlati jegy	5	magyar
Levelező		Féléves		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Fenyves Veronika				beosztása:	egyetemi tanár	
A kurzus célja, hogy										
<p>A képzés célja, hogy a hallgatók megismerjék</p> <ul style="list-style-type: none"> - a beszámoló tartalmi és formai követelményeit, - az általános és a sajátos értékelési szabályokat, - a mérleg, az eredménykimutatás, a könyvvizetés szintetizált kapcsolatrendszerét, - a kiegészítő melléklet és az üzleti jelentés általános és sajátos elemeit - a beszámolóból nyerhető információk, azok hasznosításának lehetőségeit. 										
Tanulás eredmények, kompetenciák:										
<i>Tudás:</i>										
<p>A hallgató elsajátította a gazdaságtudomány, a számvitel fogalmait, elméleteit, folyamatait és jellemzőit, ismeri a meghatározó gazdasági tényeket. Érti a gazdálkodó szervezetek struktúráját, működését és hazai, illetve nemzeti határokon túlnyúló kapcsolatrendszerét. Elsajátította a képzésnek megfelelő területeken az alapvető (funkcionális) gyakorlati módszereket és megoldásokat, valamint ezek hasznosításának lehetőségeit. A hallgató megismeri a számvitel alapfogalmait, a számviteli információs rendszert, a beszámoló részeit, az alapvető számviteli összefüggéseket, elsajátítja a számviteli gondolkodás alapjait. Ismeri a hazai és nemzetközi számviteli szabályokat, a gazdasági folyamatok számviteli megjelenítését.</p>										
<i>Képesség:</i>										
<p>A hallgató képes a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően vállalkozást vezetni, gazdálkodó szervezetben átfogó gazdasági funkciót képes ellátni, összetett gazdálkodási folyamatokat tervezni, irányítani, az erőforrásokkal gazdálkodni. A hallgató képessé válik a pénzügyi kimutatások összefüggéseinek értelmezésére, a számviteli nyilvántartási rendszerek használatára.</p>										
<i>Attitűd:</i>										
<p>A hallgató innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében, nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt. Érdeklődéssel fordul a kapcsolódó szaktudományok eredményei és megoldásai felé.</p>										
<i>Autonómia és felelősség:</i>										
<p>Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat. Önállóan létesít, szervez és irányít nagyobb méretű vállalkozást, vagy nagyobb szervezetet, szervezeti egységet is.</p>										
A kurzus tartalma, témakörei										
<p>A beszámoló tartalmi és formai követelményei, az általános és a sajátos értékelési szabályok, a mérleg, az eredménykimutatás, a kiegészítő melléklet és az üzleti jelentés általános és sajátos elemei, a beszámolóból nyerhető információk, azok hasznosításának lehetőségei.</p>										
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek										
<p>Elméleti és gyakorlati ismertek átadása illusztratív példákon keresztül.</p>										
Értékelés										
<p>Az aláírás megszerzésének feltételei:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Kötelező szemináriumi részvétel (max. 30% hiányzás) 										

A félévi aláírás megszerzésének feltétele, hogy a hallgatók a gyakorlatokat rendszeresen látogassák, az igazolatlan hiányzások mértéke nem haladhatja meg az órák 30%-át, de az igazolt és igazolatlan hiányzások száma együttesen sem haladhatja meg az órák 50%-át.

2) 2 kötelező zárthelyi dolgozat (elmélet, gyakorlat) számonkérések összesített %-os eredménye min. 60% legyen, egyenként minimum ériék el a 40%-ot.

Számonkérés módja:

A gyakorlati jegy (gyj) megszerzése:

Követelmény, hogy a hallgatók a gyakorlatokon felkészülten jelenjenek meg. A kurzus anyagok (előadás és gyakorlat is) az elearning rendszeren keresztül érhetőek el. A gyakorlatokon, az előadáson elhangzott elméleti anyagokhoz kapcsolódó feladatok megoldására kerül sor, ezért az előadás anyagát ismerni kell.

Félév közben zárthelyi dolgozat megírására kerül sor 2 alkalommal a gyakorlatok és elméleti anyagából, amelynek eredménye 60%-ban beleszámít a félévvégi jegybe.

A félév során a hallgatóknak el kell készíteniük egy maguk által kiválasztott vállalkozás (éves) beszámolójának értelmezését, a tevékenység bemutatását, számviteli megjelenítésének ismertetését 3-5 oldal terjedelemben.

Pótlás, és javítás:

Pótlás: igazolt hiányzás esetén vehető igénybe; az utolsó héten; előre kijelölt időpontban (1 időpont). A hiányzó részt kell pótolni!

Javítás: vizsgaidőszak 1. és 3. hetében

Javító zárthelyi dolgozat a teljes féléves anyagból (az itt elért eredmény lesz a végleges!).

A hallgatók számonkérése 3 részből tevődik össze:

1. a gyakorlatokon megoldott feladatokhoz hasonló feladatok megoldása 2 alkalommal (35-35%),
2. az elkészített értelmezés szöveges megvédése (30%).

Kötelező olvasmány:

Kozma András: Vázlatok a számvitel tanuláshoz 1. kötet, Keletlombard Kft., Debrecen, 2004

Kozma András: Vázlatok a számvitel tanuláshoz 2. kötet, Keletlombard Kft., Debrecen, 2001

Dr. Kozma András: Számviteli gyakorlatok I.

Az előadásokon és a szemináriumokon kiadott anyagok, feladatok és a kar Moodle oldalára feltöltött tananyagok

Fenyves Veronika (2020): Controlling Debrecen, Campus Kiadó (2020) , 158 p. ISBN: 9789639822733

Béhm I. - Zémán Z. (2016): A pénzügyi menedzsment controll elemzési eszköztára Akadémia Kiadó Zrt. ISBN: 9789630597746

Robert N. Anthony – Vijay Govindarajan: Menedzserkontroll-rendszerek Pánem Könyvkiadó Kft. Budapest 2013. ISBN: 9789635455126

Ajánlott szakirodalom:

Róth - Adorján - Lukács – Veit: Pénzügyi számvitel, Magyar Könyvvizsgálói Kamara Oktatási Központ Kft., Budapest, 2015

Sztanó Imre: A számvitel alapjai, Perfekt Gazdasági Tanácsadó, Oktató és Kiadó Részvénytársaság, Budapest, 2015

Horváth Katalin: Számvitel a gyakorlatban Saldo kiadó

Éva Katalin: Számvitelelemzés I-II.

Bartha Ágnes - Gellért Henriett – Madarasiné dr. Szirmai Andrea: Nemzetközi számviteli ismeretek, Perfekt, 2016

Lakatos – Kovács – Mohl – Rózsa – Szirmai: NEMZETKÖZI PÉNZÜGYI BESZÁMOLÁSI STANDARDOK elmélete és gyakorlata 2013. Magyarázatok és példák. MKVK

2000. évi C. törvény a számvitelről

Tematika

A számvitel fogalma, célja. A vállalkozási tevékenység tartalma és főbb sajátosságai, a termelési folyamat és kapcsolata a számvittel. A vállalkozó vagyona, fogalma, a vagyon kimutatása. A vállalkozó vagyona, a vagyon kimutatása. Az egyes mérleg sorok tartalma. A mérleg és tartalma, a mérlegtételek értékelése. Az eredmény fogalma, csoportosítása, kimutatása. Az eredménykimutatás és tartalma, típusai. A gazdasági műveletek és hatásuk a vagyonra. A controlling fogalma, a controlling koncepció lényege. A controller és feladata. A vállalati controlling szervezet. A vállalati controlling rendszer és működése. Vállalati controlling rendszerek kialakítása. A teljesítmény mérés. Vállalati teljesítménymérési rendszerek. A controlling informatikai támogatása, A döntéshozatal támogatása. Funkcionális controlling alrendszerek : pénzügyi controlling és további controlling területek. Controlling a gyakorlatban.

A hallgató ismeri a számvitel fogalmát, célját és a vállalkozási tevékenység tartalmát, a vagyont, és annak kimutatásának lehetőségeit. Ismeri a számviteli mérleg, eredménykimutatás lényegét, tartalmát. Ismeri az éves beszámoló tartalmát, részeit, képes azokat értékelni. Ismeri az értékcsökkenés fajtáit, kiszámításuk menetét, a leírás módját.

A hallgató képes lesz a controlling tevékenységet elhelyezni a vállalati szervezeten belül. A hallgató képes lesz átlátni a controlling rendszer működését. A hallgató képes lesz a controlling rendszer kialakításában való részvételre. A hallgató képes lesz alkalmazni a vállalati teljesítménymérési rendszereket. A hallgató képes lesz megkülönböztetni a controlling alrendszereket.

A tantárgy neve:	magyarul:	Változás- és tudásmenedzsment				Kódja:	GT_MVSL020-17	
	angolul:	Change and Knowledge Management						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Vezetés- és Szervezéstudományi Intézet, Vezetéstudományi Tanszék						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Kollokvium	3	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Ujhelyi Mária			beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
a tantárgy segítségével elmélyítsék elméleti tudásukat a változás- és tudásmenedzsment területén, megismerjék a két tudományterület legfontosabb kutatási eredményeit, módszereit. Esettanulmányokon és a hallgatók által átélt szituációkon keresztül példákat ismerhetnek meg sikeres és kevésbé sikeres megoldásokra. Fejleszteni tudják elemző értékelő képességüket, hogy a gyakorlatba kikerülve képesek legyenek megbirkózni a környezeti kihívásokkal.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
A hallgató olyan alapvető ismeretekre tesz szert, amelyek révén megismeri a szervezeti változásokkal kapcsolatos kutatás legújabb eredményeit, megérti a változások kiváltó okait, a különböző változási típusokat. Megismerkedik több szervezeti változás modellel, a változásmenedzselés folyamatával és a sikeres változás megvalósítás jellemzőivel. Tisztában van a tudásmenedzsment alapfogalmaival, feladatával, folyamatával.								
<i>Képesség:</i>								
Képes a változásmenedzselés folyamatát átlátni, menedzselni, alkalmazni tudja az ellenállás leküzdésének módszereit.								
El tudja helyezni a megismert elméleteket a tudományterületen belül.								
Érti a modellek alkalmazási korlátait és lehetőségeit, azok előnyeit és hátrányait.								
Képes felismerni a szervezeti változások kiváltó okait, diagnosztizálni a szervezet jelenlegi helyzetét, meghatározni az elérni kívánt állapotot, megtervezni és megvalósítani a cél eléréséhez szükséges akciókat.								
Alkalmazni tudja a gyakorlatban, szervezeti szituációkban a megszerzett ismereteit. Változásmenedzselési és tudásmenedzsment programokba be tud kapcsolódni.								
<i>Attitűd:</i>								
A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató, megfelelő hozzáállást alakítson ki a szervezetek formális és informális alrendszerének változtatásával kapcsolatban. Nyitottá váljon az alkalmazkodásra, a tudatos magatartásváltoztatásra, a tudásmegosztásra.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Rendelkezik a folyamatos önképzés igényével, tudatosan keresi a szervezeti és egyéni tanulási formákat, belső motiváció alapján folyamatosan él a non-formális tanulás lehetőségével, ennek eredményeként szakmai érdeklődése elmélyül.								
Felelősséget érez csapatmunkában a csapattársak iránt, szakmai tudása szintetizálásával hozzájárul az eredményességhez.								
A kurzus hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy felismerje a változás és tudásmenedzselés szükségességét, megértse és felelősségteljes határozott döntést tudjon hozni az ezekkel kapcsolatos kérdésekben.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus a változásmenedzselés magatartástudományi alapú megközelítéseit tekinti át. Főbb témakörei: a változást kiváltó tényezők elemzése, a változás természete, a változásmenedzselés elméleti megközelítései, a változás folyamata, ellenállás a változásokkal szemben, a változás megvalósítás szekvenciális modellje és annak lépései, a szervezeti változások jövője.								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Előadásokon túl saját tapasztalatok megosztása, esettanulmányok elemzése, lehetőség a tapasztalati tanulás módszerének alkalmazására.

Értékelés

Kollokvium írásbeli vizsga formájában, órai aktivitás figyelembevételével.

Kötelező szakirodalom:

Cummings, Thomas G., Worley, Christopher G. (2015) *Organization Development and Change*. CENGAGE Learning. Stamford, USA.

Spector, Bert (2013): *Implementing Organizational Change, Theory into Practice*, Third edition, Prentice Hall, Pearson Education International, London

Hislop, Donald (2013): *Knowledge Management in Organizations. A Critical Introduction*. Oxford University Press, Oxford, UK.

Ajánlott szakirodalom:

Senior, Barbara - Swailes, Stephen (2010): *Organizational Change*, Fourth Edition, Financial Times Prentice Hall, Pearson Education, Harlow

Bakacsi Gyula (2015): *A szervezeti magatartás alapjai*, Alaptankönyv Bachelor hallgatók számára. Semmelweis Kiadó, Budapest

Konzultációkra bontott tematika	
1.	<p>Bevezetés, tematika, követelmények egyéni és szervezeti változások. A szervezetek és változó környezetük, a változások természete. Szervezeti változás, részvétel, ellenállás. A változásmenedzselés elméleti megközelítései. Kotter nyolc-lépéses változás modellje. A szervezeti változások folyamata.</p> <p>TE: Ismeri és érti az egyéni és szervezeti változások magatartási vetületét. Ismeri, és képes felismerni a szervezeti változásokat kiváltó külső és belső tényezőket. Ismeri a változások különböző formáit, természetét. Ismeri a szervezeti változásokkal szembeni ellenállás okait, leküzdésének sikeres és kevésbé sikeres megoldásait, a részvétel pozitív hatását. Ismeri a szervezeti változások különböző elméleti megközelítéseit, azok alkalmazásának feltételeit és hatását. Ismeri és érti a modell lépéseit, jelentőségét a szervezeti változások menedzselésében. Ismeri a szervezeti változások folyamatának legfontosabb lépéseit, azok jelentőségét.</p>
2.	<p>A szervezeti változás szekvenciális modellje. Elköteleződés, részvételen alapuló diagnózis. A szervezetek újratervezése. Emberi erőforrások fejlesztése. A szervezetek újratervezése. Emberi erőforrások fejlesztése. Az új magatartás megerősítése, struktúra és változás. Kultúra és változás. Változások vezetése. A „zölddé válás” folyamata. A sikeres változás jellemzői, a jövő irányai. A tudásmenedzsment lépései, szervezeti tudás létrehozása.</p> <p>TE: Ismeri a szekvenciális modell lépéseit, a lépések sorrendjének logikáját, a modell jelentőségét a sikeres változásmenedzselésben. Ismeri a szervezeti kultúra változtatásának kihívásait jelentőségét és megoldási alternatíváit. Ismeri a szervezeti változások vezetésének kihívásait, a változásvezetés szempontjából fontos képességek kialakításának lehetőségeit. Ismeri a szervezeti változásokkal kapcsolatos újabb irányzatokat, a „zölddé válás” folyamatát, kihívásait. Ismeri a tudásmenedzsmenttel kapcsolatos fogalmakat, érti a tudásmenedzsment célját, feladatát. Ismeri és érti a tudásmenedzsment lépéseit, a szervezeti tudás létrehozásának folyamatát, jelentőségét.</p>

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Világgazdasági és integrációs folyamatok				Kódja:	GT_MVSL021-17	
	angolul:	The World Economy and Economic Integration						
Felelős oktatási egység:		Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		K	3	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Erdey László		beosztása:	egyetemi docens	
A kurzus célja , hogy a hallgatók az alapképzésben megszerzett világgazdasági, integrációs és európai uniós ismereteiket a kurzus során tovább mélyíthessék.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<p><i>Tudás:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Elsajátította a gazdaságtudomány, illetve gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek fogalmait, elméleteit, folyamatait és jellemzőit, ismeri a meghatározó gazdasági tényeket. - Érti a gazdálkodó szervezetek struktúráját, működését és hazai, illetve nemzeti határokon túlnyúló kapcsolatrendszerét, információs és motivációs tényezőit, különös tekintettel az intézményi környezetre. - Ismeri az európai integrációs folyamatot és az Európai Uniónak a tevékenységéhez kapcsolódó szakpolitikáit. <p><i>Képesség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is. - A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően képes közepes és nagyméretű vállalkozás, komplex szervezeti egység vezetésére, gazdálkodó szervezetben átfogó gazdasági funkciót képes ellátni, összetett gazdálkodási folyamatokat tervezni, irányítani, az erőforrásokkal gazdálkodni. - Nemzetközi, multikulturális környezetben is képes hatékony munkavégzésre. - Képes a vezetés-szervezés tudományágában a kutatások és azok eredményeinek kritikus értékelésére. - Képes tudása, képességei és készségei folyamatos, egy életen át tartó fejlesztésére. <p><i>Attitűd:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében. Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt. - Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékekre (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is). - Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottait is ösztönzi, segíti, támogatja. - Elkötelezett a szakmája iránt, ismeri és vállalja annak alapvető értékeit és normáit, törekszik azok kritikai értelmezésére és fejlesztésére. - Szakmai munkája során a kíváncsiság, a tények és összefüggések megismerésének vágya hajtja. <p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Vizsgálja, vállalja és kezeli annak felelősségét, hogy az elemzések és gyakorlatibb eljárások során kapott eredmények a választott módszertől is függenek. - Munkájára jellemző a szakmai kérdések megfogalmazásakor a gazdasági és gazdaságon kívüli következmények önálló és felelős végiggondolása és figyelembevétele. 								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A korábbi világgazdasági tanulmányok felidézése. A világgazdaság fejlődésének, legfontosabb erőközpontjainak, ágazatainak áttekintése. Migráció. Folk- és populáris kultúra. Nyelvek. Vallások. Nemzetiségek A korábbi európai								

<p>uniós tanulmányok felidézése. Az Európai Unió és az európaiság gondolata. Bővülési folyamat az Európai Unióban. A szerződések és az intézményrendszer reformja. Hatáskörök és szakpolitikák az Európai Unióban. Az Európai Unió világgazdasági jelentősége. Az EU és Magyarország.</p>
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek Interaktív előadások, multimédia használatával.</p>
<p>Értékelés A vizsgaidőszakban írt vizsgadolgozattal. 0-50% elégtelen (1), 51-63% elégséges (2), 64-76% közepes (3), 77-88% jó (4), 89-100% jeles (5)</p>
<p>Kötelező szakirodalom: James M. Rubenstein (2016): Contemporary Human Geography, 3rd Edition, Pearson, kijelölt részek Horváth Zoltán (2012): Kézikönyv az Európai Unióról. 8. kiadás, HVG-Orac Kiadó, Budapest, p. 684. ISBN 978 963 258 129 3 (a könyvből a fenti témákat lefedő fejezetek) Horváth Zoltán (2012): Handbook on the European Union. HVG-Orac Kiadó, Budapest, p. 707. ISBN: 978-963-258-146-0 (a könyvből a fenti témákat lefedő fejezetek)</p>
<p>Ajánlott szakirodalom: Paul L. Knox – Sallie A. Marston: Human Geography – Places and Regions in the Global Context, 7th Edition, Pearson Moldicz Csaba (2012): A változó Európai Unió-Válságról válságra. Typotex Kiadó. p.210. ISBN: 978-963-2796-72-7</p>

Heti bontott tematika	
1.	A korábbi világgazdasági tanulmányok felidézése
	TE* A világgazdaság fejlődésének, legfontosabb erőközpontjainak, ágazatainak áttekintése
	Migráció
	TE: A migráció tendenciái. A migráció okai. A migránsok előtt álló kihívások.
	Folk- és populáris kultúra
	TE: A folk- és populáris kultúra a szabadidős tevékenységekben és a tárgyi kultúrában. A kultúrához való hozzáférés egyenlőtlenségei. Fenntarthatósági problémák a területen.
	Nyelvek
	TE: Miért beszélünk különböző nyelveket? A nyelvek osztályozása, nyelvcsaládok, az angol nyelv szerepe. A nyelvek és a helyek: dialektusok, dialektusok vagy nyelvek, többnyelvű helyek. Miért képesek a nyelvek a túlélésre?
	Vallások
	TE: a vallások megoszlása, a vallások osztályozása, vallások közötti konfliktusok.
	Nemzetiségek
	TE: Etnikum és rassz. Szegregáció. Nemzetiség és etnikum. Etnikai tisztogatás.
	Politika
	Az államok világa. Hogyan jönnek létre az államok? Hogyan szerveződnek az államok? Milyen kapcsolatban állnak az államok egymással.
2.	A korábbi európai uniós tanulmányok felidézése
	TE: Az Európai Unió kialakulása, jelentősége. Alapfogalmak, alapadatok.
	Az Európai Unió és az európaiság gondolata.
	TE: Az európaiság gondolata és az Unió kialakulása. Mit jelent ma és mit jelentett európainak lenni az egyes történelmi korszakokban. Az EU eszmeisége. Az Unió jelképei. Az uniós polgárság.
	Bővülési folyamat az Európai Unióban.
	TE: Az egyes bővítések jelentősége. Milyen nehézségekbe és kihívásokba ütközött a közösség a bővülés során. Milyen pozitívumai és negatívumai voltak a bővülésnek.
	A szerződések és az intézményrendszer reformja.
	TE: A szerződések és az intézményrendszer reformja folyamatosan napirenden volt az EU-val kapcsolatban. A reformkényszer és a bővülés kapcsolatrendszere, társadalmi, gazdasági és politikai szempontból.
	Hatáskörök és szakpolitikák az Európai Unióban.
	TE: A hatáskörmegosztás kérdése és az uniós szakpolitikák kapcsolatrendszere. Szupranacionális vagy nemzetek Európája.
	Az Európai Unió világgazdasági jelentősége.
	TE: Az EU, mint a világgazdaság centrumtérsege. Az EU egységes belső piaca.
	Az EU és Magyarország.
	TE: Magyarország és az EU kapcsolatrendszere, Magyarország első 13 éve az Unióban.

*TE tanulási eredmények

EE SPECIALIZÁCIÓ

A tantárgy neve:		magyarul:	A szervezeti kultúra elemzése és fejlesztése				Kódja:	GT_MVSL500-17
		angolul:	Analysis and Development of Organisational Culture					
Felelős oktatási egység:		DE GTK Vezetés-és Szervezéstudományi Intézet Emberi Erőforrás Menedzsment Tanszék						
Kötelező előtanulmány neve:		nincs				Kódja:	–	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	nem	Heti		Heti		Kollokvium	5	magyar
Levelező	igen	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Kun András István			beosztása:	docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
megismerjék, hogy a szervezeti kultúra milyen szerepet játszik a szervezetek működésében, hogyan képes a szervezeti és az egyéni teljesítményt is befolyásolni. A kurzus során a hallgatók elsajátítják a legfontosabb kultúramodelleket, a kultúra megjelenési formáit, rétegeit, mérésének eszközeit és a mérési eszközök előnyeit, hátrányait. A szervezeti kultúra változtatása, fejlesztése szintén fontos témaköre a tantárgynak. A kurzus kiemelten épít a hallgatók önálló elemzési- és vitakészségére. Az előadások az elméleti háttérrel biztosítják, a szemináriumok/gyakorlatok során pedig a csoport közösen hajt végre (oktatói irányítás mellett) szervezetikultúra-vizsgálatot létező, valódi szervezete(ke)n.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
A szervezetek, mint a gazdaság mikro szerveződési szintjeinek szervezeti kultúrára vonatkozó fogalmai, elméleti, folyamatai és jellemzői. A gazdálkodó szervezetek kultúrája és struktúrája működése és információs és motivációs tényezőit, intézményi környezete közti kapcsolatok. A nemzeti és a szervezeti kultúra viszonya. A problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás ismeretei a szervezetikultúra-elemzés és menedzselés területén; az ehhez kapcsolódó modellezési és informatikai alapismeretek. Mindezek elméleti alapjai, gyakorlati hasznosítási lehetőségei és korlátai.								
<i>Képesség:</i>								
Önálló új következtetések, gondolatok és megoldási módok megfogalmazása a tantárgyhoz kapcsolódóan. Képes a tanult elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, a komplex problémákon belül a szervezeti kultúraszerepének azonosítására. Eligazodik a különböző kultúrájú szervezetekben, mert azonosítani tudja és érti a kultúrák szervezeti működést befolyásoló szerepét. Képes a szervezeti kultúra tudományterületén a kutatások és azok eredményeinek kritikus értékelésére. Képes tudása, képességei és készségei folyamatos, egy életen át tartó fejlesztésére.								
<i>Attitűd:</i>								
Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében. Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt. Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékekre (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is). Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottait is ösztönzi, segíti, támogatja. Elkötelezett a szakmája iránt, ismeri és vállalja annak alapvető értékeit és normáit, törekszik azok kritikai értelmezésére és fejlesztésére. Szakmai munkája során a kíváncsiság, a tények és összefüggések megismerésének vágya hajtja.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat. Önállóan azonosítja, tervezi és szervezi a szervezeti kultúra menedzselésének folyamatait. Vizsgálja, vállalja és kezeli annak felelősségét, hogy az elemzések és gyakorlati eljárások során kapott eredmények a választott módszertől is függenek. Munkájára jellemző a szakmai kérdések megfogalmazásakor a gazdasági és gazdaságon kívüli következmények önálló és felelős végiggondolása és figyelembevétele.								

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A kurzus keretében a következő témakörök kerülnek áttekintésre:

A szervezeti kultúra fogalma, szerkezete és szintjei; a kultúra jellemzői, kulturális web, szélrózsa modell, versengő értékek modell; a szervezeti kultúra kialakulása, fenntartása, szocializáció; a szervezeti kultúra típusai, modelljei; kultúra összehasonlító elméletek, kutatások: Hofstede, Trompenaars, Globe kutatások; akkulturáció, a szervezeti kultúra megváltoztatása;

Kutatásmódszertan a szervezeti kultúra elemzésben. A szervezeti kultúra mérése kvantitatív és kvalitatív módszerekkel: a szervezeti kultúra vizsgálatának tervezése, adatfelvétel, -előkészítés és -elemzés. A csoportos kutatómunka szervezése. Az eredmények értékelése.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Az előadások keretében történik az elméleti alapok átadása. A szemináriumi/gyakorlati órák keretében ezek megbeszélése, gyakorlati értelmezése mellett a hallgatók csoportos vagy egyéni kutatási projektet valósítanak meg oktatói irányítás mellett. A projekt egyes lépései a tervezéstől a kutatási jelentés és a prezentáció elkészítéséig a féléves menetrend részeként, folyamatos visszacsatolás mellett (az aktuális lépések közös megvitatása, egyes problémák szükség esetén közös megoldása).

Értékelés

Házi dolgozat (kutatási jelentés formájában) 40%. Zárthelyi dolgozat az elméleti alapokból (60%).

Kötelező szakirodalom:

Heidrich Balázs (2001): Szervezeti kultúra és interkulturális menedzsment, Budapest: Human Telex Consulting. Csak a megjelölt fejezetek!

Borgulya Istvánné és Vető Ágnes Ágota (2014): Kulturális távolságok. Budapest: Typotex Kiadó. Csak a megjelölt fejezetek!

Cameron, Kim S. – Quinn, Robert, E (2011): Diagnosing and Changing Organizational Culture: Based on the Competing Values Framework. Third Edition, San Francisco, CA: Jossey-Bass. Csak a megjelölt fejezetek!

Az előadásokon és a gyakorlaton elhangzott anyag, s az ajánlott irodalom meghatározott részeinek feldolgozása.

Ajánlott szakirodalom:

Alvesson, Mats és Sveningsson, Stefan (2016): Changing Organizational Culture: Cultural Change Work in Progress. London: Routledge.

Golnhofer Erzsébet (2001): Az esettanulmány. Budapest: Műszaki Könyvkiadó.

Hofstede, G. (2001): Culture's consequences: Comparing values, behaviors, institutions, and organizations across nations, Second edition, California: Sage Publication.

Hofstede, G. és Hofstede G. J. (2008): Kultúrák és szervezetek. Az elme szoftvere. Pécs: VHE Kft.

Horváth György (2004): A kérdőíves módszer. Műszaki Könyvkiadó, Budapest.

Sajtos László és Mitev Ariel [2007]: SPSS kutatási és adatelemzési kézikönyv. Budapest: Alinea Kiadó.

Székelyi Mária és Barna Ildikó [2005]: Túlélőkészlet az SPSS-hez. Typotex Kiadó, Budapest.

Trompenaars, F. és Hampden-Turner, C. (1999): Riding the waves of culture: Understanding cultural diversity in business, Second edition, London: Nicholas Brealey Publishing.

Heti bontott tematika	
1.	<p>Előadás: Bevezetés. A szervezeti kultúra fogalma, szerkezete és szintjei; a kultúra jellemzői. Gyakorlat: Kutatásmódszertan és kutatástervezés a szervezeti kultúra vizsgálatában. A hallgatói kutatócsoportok kialakítása, téma- és szervezetválasztás szempontjainak megbeszélése.</p> <p>TE* Ea.: Ismeri és érti a szervezeti kultúra fogalmát, tisztában van a párhuzamosan használt kifejezések jelentésével. Érti e jelenség tanulmányozásának fontosságát.</p> <p>Gy: A hallgatók képessé válnak a megfelelő probléma-meghatározásra a szervezeti kultúra kutatásban. Alkalmazni tudják az általános kutatás-módszertani ismereteket a szervezeti kultúra-kutatási problémákra.</p>
2.	<p>Előadás: A kultúra jellemzői, McKinsey modell, kulturális web, Handy kultúra modellje. Gyakorlat: Kultúra-diagnosztika a gyakorlatban: alapfogalmak, néhány fontosabb modell (GLOBE, OCAI stb.) és ezek alkalmazási területeinek, értékelésük részletes bemutatása. A hallgatói kutatócsoportok és kutatási kérdéseik véglegesítése.</p> <p>TE. Ea: Ismeri, és érti a modellek lényegét, a közöttük lévő hasonlóságokat és különbségeket.</p> <p>Gy: A hallgatók megismerkednek a fontosabb szervezeti kultúra-kutatási modellekkel, és képessé válnak arra, hogy azonosítsák ezek különbségeit, és az adott problémára való alkalmazhatóságát.</p>
3.	<p>Előadás: Versengő értékek modell és az OCAI. Gyakorlat: Vizsgálandó szervezetek véglegesítése. Kutatási terv véglegesítése (témához és választott szervezethez illesztve).</p> <p>TE Ea.: Ismeri a modell kialakításának folyamatát, érti a négy eltérő kultúra lényegét, tisztában van a mérési lehetőségeivel.</p> <p>Gy: Gyakorlatot szereznek a szervezeti kultúra-kutatási projektek átfogó tervezésében.</p>
4.	<p>Előadás: A szervezeti kultúra kialakulása, fenntartása, szocializáció. Gyakorlat: A választott módszertan (tartalomelemzés, megfigyelés, interjú, kérdőív...) közös, gyakorlati szempontú megbeszélése. Mintavétel, adatfelvétel, adatrögzítés kérdései.</p> <p>TE Ea.: Érti a kultúra kialakításának és fenntartásának folyamatát és az ezzel kapcsolatos szervezeti feladatokat.</p> <p>Gy: A hallgatók képet kapnak a kutatási technikák szervezeti kultúra-kutatásban való alkalmazhatóságáról, szerepéről.</p>
5.	<p>Előadás: A hallgatók által gyűjtött szervezeti kultúrát elemző szakcikkek bemutatása. Gyakorlat: A hallgatók által elkészített kérdőív/interjú/stb. vázlatok közös ellenőrzése, próbája a csoporton belül.</p> <p>TE Ea.: A szervezeti kultúra tudományterületéhez kapcsolódó kutatások eredményeinek kritikus értékelése.</p> <p>Gy: A hallgatók képessé válnak az önellenőrzésre és az egyes technikák kritikai vizsgálatára.</p>
6.	<p>Előadás: A szervezeti kultúra mérése kvantitatív és kvalitatív módszerekkel. Gyakorlat: Adatrögzítés és előkészítés a gyakorlatban. Otthoni feladat: pilot adatfelvétel</p> <p>TE Ea.: Ismeri és érti a szervezeti kultúra mérésének módszereit, azok előnyeit és korlátait.</p> <p>Gy: A hallgatók gyakorlatot szereznek az önálló adatfelvételben és a felvett adatok rögzítésében.</p>
7.	<p>Előadás: 1. zárthelyi dolgozat Gyakorlat: Pilot vizsgálat tapasztalatainak megbeszélése, szükség esetén a terv és/vagy a módszertan javítása, módosítása.</p> <p>TE Ea: A hallgatók visszajelzést kapnak elméleti ismereteikről</p> <p>Gy: A hallgatók gyakorlatot szereznek a tervezett kutatás ellenőrzésére pilot vizsgálat alapján.</p>
8.	<p>Előadás: Etnocentrizmus és parokializmus. Gyakorlat: Tényleges adatfelvétel konzultáció. Adatfeldolgozás a foglalkozáson.</p> <p>TE Ea.: Ismeri ezeket a jelenségeket, és a megjelenésükből adódó problémákat.</p> <p>Gy: Gyakorlat szerzése a felvett adatok kezelésében (rögzítés, ellenőrzés, előkészítés).</p>
9.	<p>Előadás: Hofstede modellje és a GLOBE kutatás. Gyakorlat: Létrehozott adatbázisok ellenőrzése közösen. Elemzés közösen.</p> <p>TE Ea.: Érti a kulturális különbségek mérésének okait és a megismert kutatások eredményeit.</p> <p>Gy: Megismerkednek az adatelemzés kezdeti lépéseivel.</p>
10.	<p>Előadás: Trompenaars szervezeti kultúra modellje.</p>

	<p>Gyakorlat: Elemzési gyakorlat.</p> <p>TE Ea.: Ismeri és érti a modell dimenzióit és különbözőségeiből adódó gyakorlati problémákat.</p> <p>Gy: Megismerkednek az adatelemzés teljes folyamatával a választott szervezeti kultúra modell esetében.</p>
11.	<p>Előadás: Kultúra és változás.</p> <p>Gyakorlat: Az eredmények értelmezése, a jelentés megírásának gyakorlati kérdései.</p> <p>TE Ea.: Ismeri a szervezeti kultúra változtatásának kihívásait jelentőségét és megoldási alternatíváit.</p> <p>Gy: A hallgatók gyakorlatot szereznek az eredmények kritikai értelmezésében, és írásos interpretálásában.</p>
12.	<p>Előadás: Az akkulturáció fogalma, folyamata, akkulturációs módok.</p> <p>Gyakorlat: A jelentés és az elkészítendő prezentációk megbeszélése, javítása közösen.</p> <p>TE Ea.: Ismeri az akkulturáció fogalmát, folyamatát, az akkulturációs módokat. Érti a jelenség lényegét a felvásárolt és felvásárló szervezet szempontjából egyaránt.</p> <p>Gy: A hallgatók gyakorlatot szereznek az eredmények kritikai értelmezésében, és írásos szóbeli interpretálásában.</p>
13.	<p>Előadás: Fogyasztóorientált, etikus, pozitív szervezeti kultúra kialakítása és fenntartása.</p> <p>Gyakorlat: A kutatási eredmények prezentációja csoportonként. Közös vita.</p> <p>TE Ea.: Ismeri a fogyasztóorientált, etikus, pozitív szervezeti kultúrák jellemzőit, értik a kialakításuk és fenntartásuk célját, módját, előnyeit és korlátait.</p> <p>Gy: A hallgatók gyakorlatot szereznek a kutatási eredmények bemutatásában, és mások eredményeinek vitájában, a szervezeti kultúra témakörében.</p>
14.	<p>Előadás: 2. zárthelyi dolgozat</p> <p>Gyakorlat: A kutatási jelentés véglegesítése előtti utolsó konzultáció (a prezentáción kapott kritikák alapján).</p> <p>TE Ea: A hallgatók visszajelzést kapnak elméleti ismereteikről</p> <p>Gy: A hallgatók pontosítják ismereteiket a szervezeti kultúra-kutatás gyakorlati megvalósításával kapcsolatban.</p>

*TE tanulási ere

A tantárgy neve:	magyarul:	Stratégiai emberi erőforrás menedzsment				Kódja:	GT_MVSL501-17	
	angolul:	Strategic Human Resources Management						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Vezetés-és Szervezéstudományi Intézet Emberi Erőforrás Menedzsment Tanszék						
Kötelező előtanulmány neve:		nincs				Kódja:	–	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	nem	Heti	–	Heti	–	Kollokvium	5	magyar
Levelező	igen	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Kun András István			beosztása:	docens	

A kurzus célja, hogy a hallgatók

A tárgy célja, hogy a hallgatók képesek legyenek az emberi erőforrás gazdálkodási és menedzselési folyamatokat stratégiai rendszerben szemlélni; meg tudják fogalmazni a vállalati stratégiához illeszkedő emberi erőforrás menedzselési főbb súlypontokat, feladatokat és módszereket. Értsék az egyes alrendszerek funkcióit és kapcsolódásait. Vállalati esettanulmányok elemzése révén megértsék a HR szervezeti működésben elfoglalható helye(i)t és szerepe(i)t; kapcsolatát a szervezet többi funkcionális egységével. A kurzus oktatási módszere alapvetően az előadás, az önálló hallgatói irodalom-feldolgozás és elemzés, és a szemináriumi, gyakorlati foglalkozások. Utóbbiak során a hallgatók betekintést nyernek és készségeket építenek ki egyes problémák alapvető elemzési és/vagy menedzselési módjainak használatában.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

A szervezetek, mint a gazdaság mikro szerveződési szintjeinek stratégiai szintű emberierőforrás-gazdálkodására vonatkozó fogalmi, elméleti, folyamatai és jellemzői. A szervezet stratégiai kihívásai és az emberi erőforrás gazdálkodás alrendszerének kapcsolatai, ezek menedzselése. Az emberi erőforrásokkal való gazdálkodás különböző felfogásai („paradigmái”) és ezek hasznosíthatósága a szervezetek szempontjából. A gazdálkodó szervezetek működése, információs és motivációs tényezőit, intézményi környezete közti kapcsolatok az emberi erőforrások szempontjából. Nemzeti és nemzetközi munkaerő-gazdálkodás kihívásai és kezelése. A stratégiai szintű problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és –feldolgozás ismeretei az emberierőforrás-menedzsment területén; az ehhez kapcsolódó modellezési és módszertani, technikai ismeretek. Mindezek elméleti alapjai és azok gyakorlati hasznosítási lehetőségei és korlátai.

Képesség:

Önálló új következtetések, gondolatok és megoldási módok megfogalmazása a tantárgyhoz kapcsolódóan. Képes a tanult elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, a komplex problémákon belül a szervezeti kultúraszerepének azonosítására. Eligazodik a különböző kontextusú (ágazat, méret, kultúra stb.) szervezetekben, mert azonosítani tudja és érti a az emberi erőforrás alrendszerek szerepét és összefüggéseit. Képes az emberi erőforrás gazdálkodás tudományterületén a kutatások és azok eredményeinek kritikus értékelésére. Képes tudása, képességei és készségei folyamatos, egy életen át tartó fejlesztésére.

Attitűd:

Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében. Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt. Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékekre (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is). Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottait is ösztönzi, segíti, támogatja. Elkötelezett a szakmája iránt, ismeri és vállalja annak alapvető értékeit és normáit, törekszik azok kritikai értelmezésére és fejlesztésére. Szakmai munkája során a kíváncsiság, a tények és összefüggések megismerésének vágya hajtja.

Autonómia és felelősség:

Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns probléma-megoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat. Önállóan azonosítja, tervezi és szervezi a szervezeti kultúra menedzselésének folyamatait. Vizsgálja, vállalja és kezeli annak felelősségét, hogy az elemzések és gyakorlatibb eljárások során kapott eredmények a választott módszertől is függenek. Munkájára jellemző a szakmai kérdések megfogalmazásakor a gazdasági és gazdaságon kívüli következmények önálló és felelős végiggondolása és figyelembevétele.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A munkaerőpiac és az emberi erőforrás gazdálkodás kapcsolata, A stratégiai emberierőforrás-gazdálkodás és az emberi erőforrás gazdálkodás modelljei. A vállalati stratégiai és az emberi erőforrás stratégiák kapcsolata. A stratégiai emberi erőforrás gazdálkodási funkciók elméleti és gyakorlati bemutatása (stratégia kialakítás, emberi erőforrás tervezés, munkakör elemzés és tervezés, munkaerő források, toborzás, kiválasztás, felvétel, javadalmazás, teljesítménymenedzsment, fejlesztés). Végül kitérünk a nemzetközi és az esélyegyenlőségi emberi erőforrás menedzsment stratégiákra is.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Az előadások keretében történik az elméleti alapok átadása. A szemináriumi/gyakorlati órák keretében ezek megbeszélése, gyakorlati értelmezése mellett a hallgatók csoportos vagy egyéni módon a témakörökhöz kapcsolódó feladatokat oldanak meg, esettanulmányok vagy egy-egy konkrét technika gyakorlásának formájában. A hallgatók a félév során saját esetfeldolgozást is készítenek, beadandó dolgozat formájában.

Értékelés

Beadandó dolgozat 25%. Írásbeli vizsga 75%.

A jegyek ponthatárai: 50%-ig elégtelen, 51-62%-ig elégséges, 63-74%-ig közepes, 75-88%-ig jó, 89% felett jeles.

Kötelező szakirodalom:

Armstrong, Michael (2016): Armstrong's Handbook of Strategic Human Resource Management. 6th ed. Kogan Page, London & Philadelphia. Selected chapters. ISBN: 9780749476823

Azmi, Feza Tabassum (2019): Strategic Human Resource Management: Text and Cases. Cambridge University Press, Cambridge, UK.

Bakacsi Gyula és társai (1999): Stratégiai emberi erőforrás menedzsment. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest.

Phillips, Jean – Gully, Stan (2015): Strategic Staffing. 3rd edition. Prentice Hall, New Jersey. Selected chapters. ISBN: 978-0-133-57176-9

Purcell, John – Boxall, Peter (2015): Strategy and Human Resource Management, 4th ed., Palgrave Macmillan, London – New York, ISBN 978-1-137-40763-4. Selected chapters.

Ajánlott szakirodalom:

Ambrus Tibor – Lengyel László (2006): Humán controlling számítások. Complex Kiadó, Budapest.

Ehrenberg, R. G. – Smith, R. (2003): Korszerű munkagazdaságtan. Panem Kiadó, Budapest.

Farkas Ferenc – Karoliny Mártonné – Poór József (szerk.) (1994): Személyzeti/emberi erőforrás-menedzsment. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest.

Kővári György (2003): Stratégiai szemléletű emberi erőforrás menedzsment. Zsigmond Király Főiskola, Budapest.

Lazear, E. P. (1998): A humán erőforrások közgazdaságtana vállalati vezetők részére. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

Lindner Sándor – Dihén Lajosné (2006): A személyügyi controlling gyakorlata. L'Harmattan Kiadó – Zsigmond Király Főiskola, Budapest.

Poór József (szerk.) (2009): Nemzetközi emberi erőforrás menedzsment. Complex, Budapest.

Storey, John – Ulrich, Dave – Wright, Patrick M. (2019): Strategic Human Resource Management: A Research Overview. Routledge, London. Selected chapters. ISBN: 978-1-138-59199-8

Heti bontott tematika	
1.	<p>Előadás: A szervezeti HR munkaerő-piaci környezete. A munkaerőpiac gazdaságtana (munkanélküliség, foglalkoztatáspolitikai, demográfia, a munkaerő-kínálat egyéb környezeti elemei) munka-gazdaságtani megközelítésben, és ezen ismeretek szerepe a stratégiai emberi erőforrás gazdálkodásban. Gyakorlat: A emberi erőforrás menedzsment funkció helye, szerepe a szervezetekben.</p> <p>TE*: A hallgatók megismerik a munkaerő-piaci folyamatok, jelenségek, helyzet stratégiai emberi erőforrás gazdálkodás szempontjából lényeges aspektusait, és ezek alapvető elemzési módszereit. el tudják helyezni a HR funkciót a szervezet alrendszerei közt és a szervezeti folyamatokban.</p>
2.	<p>Előadás: Az emberi erőforrás menedzsment (EEM) modelljei. A Stratégiai EEM (SEEM) fogalma és megközelítései („paradigmái”). Az EEM és a SEEM viszonya. Gyakorlat: Kapcsolatok a stratégiai humán erőforrás-gazdálkodás és az üzleti stratégia és a humántőke-gazdálkodás között. HR stratégia kialakítása. Esettanulmányok.</p> <p>TE. A hallgatók képessé válnak az emberi erőforrások stratégiai szerepének átlátására, és az EEM és a SEEM funkcióinak elkülönítésére. A hallgatók megismerkednek az alapvető emberi erőforrás stratégiákkal, és a stratégia-kialakítás folyamatával, kihívásaival.</p>
3.	<p>Előadás: Stratégiai munkaerő-ellátás. Stratégiai munkaerő-tervezés. Gyakorlat: Előrejelzési és tervezési módszerek a SEEM-ben.</p> <p>TE. A hallgatók megismerkednek az emberi erőforrás ellátás és munkaerő-tervezés stratégiai kérdéseivel, alapvető módszereivel.</p>
4.	<p>Előadás: Stratégiai munkakörelemzés, tervezés & kompetencia-menedzsment. Gyakorlat: Munkakör-elemzési, tervezési módszerek.</p> <p>TE: A hallgatók megismerkednek a munkakörelemzés, tervezés és a kompetencia-menedzsment stratégiai szintű feladataival, módszereivel.</p>
5.	<p>Előadás: Munkaerőforrások elemzése, tervezése (sourcing). Gyakorlat: Munkaerőforrások elemzése.</p> <p>TE: A hallgatók megismerkednek a munkaerő források menedzselésének stratégiai szintű feladataival, módszereivel.</p>
6.	<p>Előadás: Toborzás stratégiai szempontjai. A toborzás célcsoportjának meghatározása. A toborzási stratégiai kialakítása. Gyakorlat: Toborzási technikák. Tervezés, elemzés.</p> <p>TE: A hallgatók megismerkednek a toborzás stratégiai szintű feladataival, módszereivel.</p>
7.	<p>Előadás: Mérés a kiválasztás során. Belső és külső jelentkezők értékelése. Gyakorlat: Értékelési módszerek.</p> <p>TE: A hallgatók megismerkednek a munkaerő-kiválasztás stratégiai szintű feladataival, módszereivel.</p>
8.	<p>Előadás: A kiválasztási döntés. A munkaerő-felvétel (hiring). Beillesztés. Munkaerő-áramlás menedzselése. Gyakorlat: Értékelési módszerek II. A fluktuáció mérési, elemzési módszerei.</p> <p>TE: A hallgatók megismerkednek a munkaerő-felvétel és beillesztés, illetve a munkaerő-áramlás menedzselésének stratégiai szintű feladataival, módszereivel.</p>
9.	<p>Előadás: Az emberi erőforrás fejlesztés stratégiai kérdései. A szükségletek felmérése, tervezés, értékelés. Gyakorlat: Emberi erőforrás fejlesztés: tervezés és értékelés.</p> <p>TE: A hallgatók megismerkednek az emberierőforrás-fejlesztés stratégiai szintű feladataival, módszereivel.</p>
10.	<p>Előadás: A teljesítménymenedzsment stratégiai kérdései. Gyakorlat: Teljesítmény-értékelési módszerek.</p> <p>TE: A hallgatók megismerkednek a teljesítmény-menedzsment stratégiai szintű feladataival, módszereivel.</p>
11.	<p>Előadás: Az javadalmazás- és ösztönzésmenedzsment stratégiai kérdései. Gyakorlat: Javadalmazási rendszerek és technikák.</p> <p>TE: A hallgatók megismerkednek a javadalmazás- és ösztönzésmenedzsment stratégiai szintű feladataival, módszereivel.</p>
12.	<p>Előadás: Emberi tőke menedzsment (HCM) és humán controlling. Gyakorlat: Emberi tőke és humán controlling számítások.</p> <p>TE: A hallgatók megismerkednek az emberitőke-menedzsment elméleti háttérével, feladataival, módszereivel.</p>
13.	<p>Előadás: Az esélyegyenlőségi stratégia az emberi erőforrás gazdálkodásban. Gyakorlat: Esettanulmányok.</p> <p>TE: A hallgatók megismerkednek az esélyegyenlőségi stratégia mibenlétével, szerepével, elkészítésének folyamatával.</p>

14.	Előadás: Nemzetközi emberierőforrás-gazdálkodási stratégiák és diverzitási stratégia. Gyakorlat: Esettanulmányok
	TE A hallgatók megismerkednek a nemzetközi emberierőforrás-gazdálkodási stratégiákkal és diverzitási stratégiával, és ezek kihívásaival.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	A szervezetfejlesztés elmélete modelljei és gyakorlata				Kódja:	GT_MVSL502-17	
	angolul:	Theoretical Models of Organisational Development and their Practical Application						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Vezetés- és Szervezéstudományi Intézet, Vezetéstudományi Tanszék						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Kollokvium	5	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Ujhelyi Mária			beosztása:	egyetemi docens, tanszékvezető	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
megismerkedjenek a szervezetfejlesztés modelljeivel, gyakorlati megvalósításuk folyamatával, eszközeivel, módszereivel. Esettanulmányok, szimulációk és valós vállalati példák elemzésének segítségével lehetőséget biztosítani arra, hogy megértsék e terület fontosságát, és praktikus tapasztalatokat is szerezzenek e magatartástudományi alapokon álló változásmenedzselési mód alkalmazásáról.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
- Ismeri és érti a változásmenedzseléssel és magatartástudományi szervezetfejlesztéssel kapcsolatos alapfogalmakat. - Ismeri a különböző változásmenedzselési modelleket, különös tekintettel a szervezetfejlesztésre.								
- Megérti a szervezetfejlesztés során alkalmazott beavatkozásokat, ismeri azok módszertanát és alkalmazhatóságát								
- Reális énképpel, önismerettel rendelkezik								
- Megérti az emberek sokszínűségéből adódó előnyöket és nehézségeket és azt, hogy a különböző egyéni jellemzők és csoport dinamikai jelenségek hogyan hatnak a szervezet teljesítményére, az szervezeti tagok közötti interakciókra.								
- Birtokában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás módszereinek, ismeri azok korlátait is.								
- Ismeri a szervezetfejlesztés legújabb kutatási eredményeit.								
<i>Képesség:</i>								
- Képes reális önértékelésre, saját szervezetfejlesztői, tanácsadói stílusáról.								
- Képes a szervezeteken belül előforduló szituációk elemzésére, csoportdinamikai jelenségek felismerésére, saját és mások magatartása mögött meghúzódó tényezők értelmezésére.								
- Képes önálló következtetéseket levonni, eredeti megoldási módokat megfogalmazni, döntéseket hozni, képes igényes elemzési feladatokat ellátni.								
- Képes másokat meghallgatni, bevonni, mások ötleteit, javaslatait figyelembe venni a szervezeti problémák megoldásánál								
- Rendelkezik folyamat tanácsadói képességekkel.								
- Képes tudása, képességei és készségei folyamatos, életen át tartó fejlesztésére.								
<i>Attitűd:</i>								
- Kritikusan viszonyul saját jellemvonásaihoz, képességeihez, magatartásához, nyitott az önkritikára.								
- Nyitott mások magatartásának megértésére, aktív magatartást tanúsít a szervezeti problémák kezelésében.								
- Nyitott és befogadó a magatartástudomány és gyakorlat új eredményei iránt.								
- Kulturált, etikus és empatikus hozzáállás jellemzi.								
- Elkötelezett a szakmája iránt, ismeri és vallja annak alapvető értékeit és normáit, törekszik azok kritikai értelmezésére és fejlesztésére.								
- Szakmai munkája során törekszik tudásának gyarapítására, a kíváncsiság, a tények és összefüggések megismerésének vágya hajtja.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
- A szervezeti változások során felelősséggel tudja alkalmazni a szervezetfejlesztéssel kapcsolatos elméleti és gyakorlati ismereteit.								
- Felelősséggel gondolkodik saját tanácsadói kompetenciáinak fejlesztéséről.								
- Gyakorlatszerzést követően önállóan is képes szervezetfejlesztési projektek támogatására.								

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A kurzus részletesen tárgyalja a magatartástudományi szervezetfejlesztés elméletét, tudományos hátterét, modelljeit és a gyakorlatban alkalmazott beavatkozásokat. A folyamat lépésein végighaladva szó esik a változást kiváltó tényezőkről, a vezető és tanácsadó kapcsolatteremtéséről, a tanácsadó szerepéről, stílusáról, a diagnosztizálásról, az ellenállás leküzdéséről, végül a különböző típusú beavatkozásokról és az eredmények értékeléséről.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Előadások, a témakörök közös megbeszélése, esettanulmányok, szerepjátékok, tesztek, csoportos problémamegoldó feladatok.

Értékelés

A kollokviumi jegy kialakítása a konzultációk 75%-án jelenlévő és aktívan közreműködő hallgatóknak:

Órai aktivitás	20%
Házi dolgozat, vagy előadás egy konkrét változási folyamat elemzéséről	20%
Írásbeli vizsga	60%
A kollokviumi jegy kialakítása a többi hallgató számára:	
Házi dolgozat, vagy előadás egy konkrét változási folyamat elemzéséről	20%
Írásbeli vizsga	80%

Kötelező szakirodalom:

Waddell, Dianne M., Creed, Andrew, Cummings, Thomas G., Worley, Christopher G. (2017): *Organizational Change: Development and Transformation*. sixth edition, Cengage Learning Australia Pty Limited, New Zealand.

Cummings, Thomas G., Worley, Christopher G. (2015): *Organization Development and Change*. Cengage Learning. Stamford, USA.

Brown, Donald R. – Harvey, Don (2011): *An Experimental Approach to Organizational Development* eighth edition, Pearson Education Inc., Upper Sadle River, New Jersey.

A tananyagról készített diasor

Ajánlott szakirodalom:

Senior, Barbara - Swailes, Stephen (2010): *Organizational Change*, Fourth Edition, Financial Times Prentice Hall, Pearson Education, Harlow.

Tudományos folyóiratok tanulmányozása.

Konzultációkra bontott tematika	
3. konzultáció	<p>Bevezetés, követelmények megbeszélése, szervezetfejlesztés és a változás kihívása. A kultúra változtatása. A tanácsadó szerepe és stílusa.</p> <p>TE* Megérti a szervezetfejlesztés koncepcióját, a szervezetfejlesztés öt lépését. Érti a szervezeti kultúra jelentőségét a szervezeti siker elérése szempontjából. Ismeri a szervezetfejlesztési specialista szerepét a szervezetfejlesztésben. Meghatározza saját tanácsadó stílusát.</p>
4. konzultáció	<p>A diagnózis folyamata. A változással szembeni ellenállás leküzdése. Szervezetfejlesztési stratégiák. Folyamat beavatkozási képességek.</p> <p>TE Meghatározza a tüneteket, a problémákat és a problémák okait. Megismeri az információgyűjtés technikáit, és a legfontosabb diagnosztizáló modelleket. Ismeri és érti az egyénektől és szervezetektől eredő ellenállás okokat. Meghatározza a stratégiákat, amelyek segítségével növelhető a változás iránti hajlandóság, motiváció. Ismeri és érti a szervezetfejlesztési beavatkozások széles körét, és tudja, hogyan kell azokat alkalmazni. Megérti a folyamat beavatkozás lényegét, és elsajátítja azok alkalmazását.</p>
5. konzultáció	<p>Alkalmazottak felhatalmazása, egyéni beavatkozások. Csoport fejlesztő beavatkozások. Csoportok közötti kapcsolatokat fejlesztő beavatkozások. Célkitűzés a hatékony szervezetekért.</p> <p>TE Felismeri a dolgozók felhatalmazásának szükségességét a szervezetfejlesztési programokban. Megtapasztalja a személyek közötti kommunikáció dinamikáját. Érti, hogy hogyan illeszkednek a csapatfejlesztő technikák a szervezetfejlesztési programba. Felismeri a csapat problémákat, és az ebből adódó működési nehézségeket. Felismeri a csapatok közötti konfliktusokból eredő problémákat. Megtapasztalja a versengés negatív hatását a szervezeti teljesítményre. Stratégiákat ismer meg, mellyel együttműködő csapatok közötti kapcsolatok alakíthatók ki. Ismeri a kutatás megállapításait a célkitűzésre vonatkozóan.</p>
6. konzultáció	<p>Munkacsoportok fejlesztése. Magas-teljesítményű rendszerek és a tanuló szervezetek. Szervezeti transzformáció és stratégiai változás. Kihívások a szervezetek számára. A szervezetfejlesztés jövője</p> <p>TE Megismeri a minőséggel és teljesítménnyel kapcsolatos legfontosabb szervezetfejlesztési beavatkozásokat és a munkakör tervezés problémáját. Ismeri és érti a rendszer szintű beavatkozások lényegét, a kérdőíves kutatást, a tanuló szervezeteket, az újraszervezést. Ismeri és érti a szervezeti transzformáció kapcsolatát a változási programokkal. Érti a kultúra-stratégia modell lényegét. Érti, hogy hogyan kell fenntartani, belsővé tenni és stabilizálni a változási programokat. Meghatározza a jövőre vonatkozó legfontosabb trendeket.</p>

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	HR trendek és tendenciák				Kódja:	GT_MVSL507-17	
	angolul:	HR trends and tendencies						
Felelős oktatási egység:		VEZETÉS- ÉS SZERVEZÉSTUDOMÁNYI INTÉZET						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	3	magyar
Levelező	L	Féléves	0	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Dajnoki Krisztina		beosztása:	intézetigazgató egyetemi docens	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgató megismerje a környezeti változások és a globalizáció hatására megjelenő új HR tevékenységeket, amelyek a hagyományos HR funkciók mellett jelentek meg. A tantárgy értelmezi az új tevékenységterületek jelentőségét a stratégiai emberi erőforrás gazdálkodásban, segít feltárni az összefüggéseket a HRM integrált rendszerében. Az elméleti ismeretek kiegészülve esettanulmányok feldolgozásával, szituációs feladatokkal, csoportmunkára épülő tréningekkel, alkalmassá teszi a hallgatót hazai és nemzetközi környezetben való gyakorlati alkalmazására.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> Mélyrehatóan ismeri az emberierőforrás-gazdálkodás hagyományos funkcióit és a környezeti változások, a globalizáció hatására megjelenő új tevékenységterületek feladatait és módszereit, melyek jelentősége nem vitatható. Átfogóan ismeri és érti a szervezetek HR működési jellemzőit, gazdasági és társadalmi szerepüket. Ismeri az erőforrások, a tényezők és jelenségek összefüggéseit, az erőforrások felhasználásának szabályait és törvényszerűségeit. Mélyrehatóan ismeri az emberi erőforrás gazdálkodással kapcsolatos, a tantárgy keretében releváns témakörök tudományos eredményeit, a kutatás módszereit, az adott HR tevékenységterület sajátosságait.</p> <p><i>Képesség:</i> Képes a szervezetek erőforrás gazdálkodási feladataiban szerepet vállalni, a tantárgy keretében megszerzett szakmai tudását az elvárásoknak megfelelően felhasználni, a szervezet céljaival összefüggésben tervező, fejlesztő és támogató tevékenységeket folytatni a megtartás-, munkaélmény-, kompetencia- humán tőke-, tudás-, generáció-, sokszínűség-menedzsment emberi erőforrás gazdálkodás területeken. Képes megérteni a szervezeti folyamatok természetét, külső-belső összefüggéseit, kapcsolatát az emberi erőforrás gazdálkodással és képes a környezeti változásokra rugalmasan reagálni. Képes a szakmai problémák beazonosítására, a nemzetközi tapasztalatok, jó példák hazai követelményeknek megfelelő adaptálására a tantárgy keretében releváns emberi erőforrás menedzsment területen. Képes az emberi erőforrás menedzsment területén magyar és idegen nyelvű publikációs forrásokat felhasználni, ezeket értelmezni, feldolgozni, szakértői anyagokat összeállítani.</p> <p><i>Attitűd:</i> A folyamatok megértése során kritikus gondolkodás, az elemzésre törekvés jellemzi. Jellemzője az értékalapú megközelítés, amelynek középpontjában a munka, mint alkotó és kreatív tevékenység jelenik meg. Elkötelezett a minőségi munka iránt.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> A humán erőforrás gazdálkodás folyamatos fejlődése, illetve a változások, trendek megismerése végett a hallgató rendelkezik a folyamatos önképzés igényével, tudatosan keresi a szervezeti és egyéni tanulási formákat, belső motiváció alapján folyamatosan él a non-formális tanulás lehetőségével, ennek eredményeként szakmai érdeklődése elmélyül.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>Változó HR – a környezeti változások és a globalizáció hatása az EEM funkciókra; Megtartás-menedzsment és elköteleződés, job-hopping; Munkaélmény-menedzsment (Flow); Sokszínűség-menedzsment; Érzékenyítő tréning; Befogadó munkahelyi szemlélet; Generációmenedzsment; Munkakörök kialakítása, kihívások; Tehetségmenedzsment rendszerek alkalmazása; Karriermenedzsment jelentősége, karriertervezés egyén és szervezeti szinten; Globális karrier – karrier határok nélkül; A HR szerepe a társadalmi felelősségvállalásban; Egészségmegőrzés szerepe, jelentősége a szervezetben; Munkavállalói jólét, családbarát munkahely; Digitalizáció és robotizáció hatása a kapacitástervezésre.</p>								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								

Ismeretátadó interaktív előadás és esettanulmányok feldolgozására, szituációs helyzetekre, csoportos feladatmegoldásra épülő gyakorlatok.
A foglalkozásokon való részvétel a kari Tanulmányi és Vizsgaszabályzatban rögzítettek szerint.

Értékelés

Gyakorlati jegy (írásbeli vizsga)

Kötelező szakirodalom:

Dajnoki K. – Kun A. I.: Stratégiai emberi erőforrás menedzsment – Esettanulmány gyűjtemény. Debreceni Egyetem, 84 p. (2020) ISBN: 9789634902386
POÓR J – KAROLINY M.-NÉ – KOVÁCS I. É. – ILLÉS B. Cs. (szerk.): A HR gyakorlata. Wolters Kluwer, Budapest, 2018.
POÓR J. – FARKAS F. (szerk.): Átalakuló emberi erőforrás menedzsment a multinacionális cégek helyi leányvállalatainál Közép- és Kelet-Európában. Gödöllő, 2011. ISBN: 978-963-295-083-9
POÓR J. – KAROLINY M.-NÉ – BERDE Cs. – TAKÁCS S. (szerk.): Átalakuló emberi erőforrás menedzsment. Complex Kiadó Kft., Budapest, 2012.
POÓR J. – BÓDAY P. – KISPÁL-VITAY Zs. (szerk.): Trendek és tendenciák a kelet-európai emberierőforrás-menedzsmentben. Gondolat Kiadó, Budapest, 2011.
KERECSENDI-MESTER SZ.: Humántőke-menedzsment. Eger, 2013.
NÁBELEK F. - STURCZ A. - TÓTH I.J.: Az automatizáció munkaerő-piaci hatásai Járási munkaerő-piacok automatizációs kitettségének becslése, MKIK Gazdaság- és Vállalkozáskutató Intézet, Budapest, 2016/4 50.p.
ARMSTRONG, M. (2017): „ARMSTRONG’S HANDBOOK OF HUMAN RESOURCE MANAGEMENT PRACTICE” KOGAN PAGE PUBLISHERS, LONDON AND PHILADELPHIA, 1089.p.
KAROLINY M.-NÉ – POÓR J. (szerk.): Emberi erőforrás menedzsment kézikönyv Rendszerek és alkalmazások. Complex Kiadó Kft., Budapest, 2016.
+ előadás anyag
+ a témában kiadott releváns szakkikkek

Ajánlott szakirodalom:

BOUDREAU, J.W.: HR újratöltve. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2012.
LOSEY, M. – ULRICH, D. – MEISINGER, S. (SZERK.): A HR JÖVŐJE – AZ EMBERIERŐFORRÁS-MENEDZSMENT perspektívái. HVG Kiadói Zrt., Budapest, 2006.
+ a témában releváns szakkikkek

Heti bontott tematika (2 konzultációs alkalom 5+5 óra)	
1.	Változó HR – a környezeti változások és a globalizáció hatása az EEM funkciókra
	TE a hallgató megismeri a HR fejlődés területén jelentkező változásokat, új trendeket, megjelenő funkciókat
	Megtartás-menedzsment és elköteleződés, a job-hopping jelenség
	TE A hallgató megismeri a megtartás, elkötelezettség, lojalitás szerepét, jelentőségét a szervezetben, megismerkedik a modellel, illetve a job-hopping jelenség kiváltó okaival, hatásaival.
	Munkaélmény-menedzsment (Flow)
	TE A hallgató megismeri a munkaélmény-menedzsment alapjaival, hatásaival, gyakorlati megvalósulás formáival.
	Sokszínűség-menedzsment
	TE A hallgató megismeri az esélyegyenlőség szemlélet mellett a sokszínűség-menedzsment szemléletét, hatásait.
	Érzékenyítő tréning
	Te: A hallgató megismeri a kirekesztettség érzését, a hátrányos megkülönböztetéshez kapcsolódó sztereotípiákat, előítéleteket.
	Befogadó munkahelyi szemlélet
	TE: A hallgató megismeri az esélyegyenlőségi szemlélet tudatos beépítését a szervezet stratégiájába, az érzékenyítő tréningek jelentőségét, tartalmát.
	Generációmenedzsment
	TE A hallgató megismeri a generációk hatékony együttműködésének sajátosságait.
2.	Munkakörök kialakítása, kihívások
	TE A hallgató megismeri a munkakör kialakítással kapcsolatos legújabb trendeket, munkakör értékelési módszereket, munkaköri leírások típusait, a 3D-s munkaköri leírást.
	Tehetségmenedzsment rendszerek alkalmazása
	TE A hallgató megismeri a nemzetközi és hazai tehetségmodelleket, alkalmazott TM rendszereket, összefüggéseit más rendszerekkel.
	Karriermenedzsment jelentősége, karriertervezés egyén és szervezeti szinten
	TE A hallgató megismeri a karriermenedzsment jelentőségét, a karriertervezési módszereket, a KTR jelentőségét egyéni és szervezeti szinten.
	Globális karrier – karrier határok nélkül
	TE A hallgató megismeri a nemzetközi karrier lehetőségeket, annak tervezését, a kiküldetés sajátosságait, hatásait.
	Egészségmegőrzés szerepe, jelentősége a szervezetben
	TE A hallgató megismeri a munkavédelem és egészségmegőrzés szerepét, jelentőségét, napjaink kihívásait
	Munkahelyi jólét, családbarát munkahely
	TE A hallgató megismeri a munkahelyi jólétet, mint stratégiai eszközt, illetve melyek a gondoskodás 21. századi eszközei, valamint a családbarát munkahely ismérveit.
	Digitalizációs és robotizáció hatása a kapacitásstervezésre, automatizáció munkaerőpiaci hatásai
	TE A hallgató megismeri a digitális ipari forradalom, az automatizáció munkaerő-piaci hatásait, következményeit.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Munkaerő-piaci ismeretek				Kódja:	GT_MVSL508-17
		angolul:	Labour market studies					
Felelős oktatói egység:		DE GTK Vezetés-és Szervezéstudományi Intézet Emberi Erőforrás Menedzsment Tanszék						
Kötelező előtanulmány neve:		nincs				Kódja:	–	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	nem	Heti		Heti		Gyakorlati jegy	3	magyar
Levelező	igen	Féléves	0	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Kun András István		beosztása:	docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<p>A tárgy célja megismertetni a hallgatókat a munkaerőpiac alapvető közgazdasági modelljeivel, ezek gyakorlatban való alkalmazhatóságával, illetve a munkaerőpiacot meghatározó intézményi tényezők szerepével (kiemelten a foglalkoztatáspolitikával és a szakszervezetekkel). A kurzus elvégzésével az emberierőforrás-tanácsadói pályán elhelyezkedők képessé válnak a munkaerő-piaci folyamatok megértésére, az egyes gazdaságpolitikai intézkedések főbb várható hatásainak előrejelzésére, ezen keresztül pedig a szervezeti emberierőforrás-gazdálkodás szempontjából lényeges tényezők változásaira való felkészülésre, reagálásra. Megértik továbbá a szervezetek és a munkaerőpiac közti kölcsönhatásokat, és így a szervezeti döntések hosszú távú, munkaerő-piaci környezetre gyakorolt hatásait is, ami a stratégiai szintű emberierőforrás-menedzsment alapvető dimenziója. A hallgatók betekintést nyernek ezen felül az alapvető munkaerőpiac-elemző technikákba is.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Elsajátította a gazdaságtudomány, illetve gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek fogalmait, elméleteit, folyamatait és jellemzőit, ismeri a meghatározó gazdasági tényeket. - Birtokában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometriai, modellezési módszereinek, ismeri azok korlátait is. - Elsajátította a képzésnek megfelelő területeken az alapvető (funkcionális) gyakorlati módszereket és megoldásokat, valamint ezek hasznosításának lehetőségeit. 								
<i>Képesség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is. - Képes a vezetés-szervezés tudományágában a kutatások és azok eredményeinek kritikus értékelésére. - Képes tudása, képességei és készségei folyamatos, egy életen át tartó fejlesztésére. 								
<i>Attitűd:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében. Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt. - Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékekre (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is). - Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottait is ösztönzi, segíti, támogatja. - Elkötelezett a szakmája iránt, ismeri és vállalja annak alapvető értékeit és normáit, törekszik azok kritikai értelmezésére és fejlesztésére. - Szakmai munkája során a kíváncsiság, a tények és összefüggések megismerésének vágya hajtja. <i>Autonómia és felelősség:</i> 								
<ul style="list-style-type: none"> - Vizsgálja, vállalja és kezeli annak felelősségét, hogy az elemzések és gyakorlatibb eljárások során kapott eredmények a választott módszertől is függenek. - Munkájára jellemző a szakmai kérdések megfogalmazásakor a gazdasági és gazdaságon kívüli következmények önálló és felelős végiggondolása és figyelembevétele 								

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A munkaerőpiac áttekintése. A munkaerő-kereslete. Keresleti rugalmasságok. Félig állandó munkaerőköltségek. A munkaerő kínálata. Kiegyenlítő bérkülönbségek. Munkaerő-mobilitás. Emberitőke-beruházások. Ösztönzés és termelékenység. Nem, faj, etnikum, diszkrimináció. Szakszervezetek. Kereseti egyenlőtlenségek. Munkanélküliség és munkaerőhiány.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Előadások során kerülnek megvitatásra a munkaerő-piaci ismeretek egyes területei. Ezek megbeszélése, közös értelmezése mellett a hallgatók csoportos vagy egyéni irodalom-feldolgozást végeznek oktatói irányítás mellett, mely prezentációval zárul.

Értékelés

Zárthelyi dolgozat 100%.

Ponthatárok: 50%-ig elégtelen, 51-63% elégséges, 63-74% közepes, 75-88% jó, 89% felett jeles.

Kötelező szakirodalom:

Ehrenberg, Ronald G. – Smith, Robert S. [2003]: *Korszerű munkagazdaságtan*. Panem Könyvkiadó, Budapest.

Ehrenberg, Ronald G. – Smith, Robert S. [2017]: *Modern Labor Economics: Theory and Public Policy*. 13th ed. Routledge, London & New York.

Az előadásokon és a gyakorlaton elhangzott anyag, s az ajánlott irodalom meghatározott részeinek feldolgozása.

Ajánlott szakirodalom:

A „Munkaerőpiaci Tükör” sorozat.

Ehrenberg, Ronald G. – Smith, Robert S. [2017]: *Modern Labor Economics: Theory and Public Policy*. 13th ed. Routledge, London & New York.

Galasi Péter [1994]: *A munkaerőpiac gazdaságtana*. Aula Kiadó, Budapest.

Gömöri András [2001]: *Információ és interakció*. Typotex Kiadó, Budapest.

Henczi Lajos [szerk.]: *Munkaerő-piaci ismeretek*. AIFSZ kollégium Egyesület, Budapest.

Spence, Michael A. [1974a]: *Market Signaling: Informational Transfer in Hiring and Related Screening Processes*. Harvard University Press, Cambridge, MA.

Stiglitz Joseph E. [1977]: *Monopoly, Non-linear Pricing and the Imperfect Information: The Insurance Market*. *Review of Economic Studies*, vol. 44 no. 138., pp. 407-430.

Varga Júlia [1998]: *Oktatás-gazdaságtan. Közgazdasági Szemle Alapítvány*, Budapest.

Vámosi Tamás [2013]: *Munkaerő-piaci ismeretek: e-learning tananyag*. PTE FEEK, Pécs, url: <http://digitalia.lib.pte.hu/?p=3689>

Van Parijs, Phillippe – Vonderbourght, Yannik [2014]: *Alapjövedelem*. L' Hartman Kft., Budapest

Varian, Hal R. [2005]: *Mikroökonómia középfolon*. Akadémiai Kiadó, Budapest.

Heti bontott tematika	
1.	A munkaerő-piaci ismeretek tárgya, módszerei. A munkagazdaságtan alapfogalmai. TE* A hallgatók megismerik a munkaerő-piaci ismeretek tárgykörét és a munkagazdaságtani megközelítésmódot. .
2.	A munkaerőpiac áttekintése. TE: A hallgatók megismerkednek munkaerőpiac főbb definícióival, alapfogalmaival, alapvető folyamataival.
3.	A munkaerő-kereslete TE: a hallgatók értelmezni tudják a munkaerő iránti keresletet, annak meghatározó tényezőit, a keresleti függvényt.
4.	Keresleti rugalmasságok TE: A hallgatók megismerkednek a keresleti rugalmasságok típusaival és ezek felhasználhatóságával a későbbi elemzések során.
5.	Félig állandó munkaerőköltségek. TE: A hallgatók elsajátítják a változó, az állandó és a félig állandó munkaerőköltségek fogalmait, ezek megjelenési formáit, és azt, hogy miképp szolgálhatja ez a szervezetten belüli munkaerő-folyamatok jobb megértését.
6.	A munkaerő kínálata. TE: A hallgatók a munkaerő-piaci kínálatot meghatározó tényezőkkel, folyamatokkal ismerkednek meg.
7.	Kiegyenlítő bérkülönbségek. TE: A kiegyenlítő bérkülönbségek fogalma, és a vérek változékonyságában játszott szerepe, valamint tényezői kerülnek megismertetésre a hallgatókkal.
8.	Munkaerő-mobilitás.. TE: A földrajzi, és munkahelyek közti mobilitás egyéb formáival, ezek tendenciáival ismerkednek meg a hallgatók.
9.	Emberitőke-beruházások. TE: Az emberi tőke koncepciójának, összetevőinek, beruházási módjainak és hatásainak megismertetése a hallgatókkal.
10.	Ösztönzés és termelékenység TE: A munkavállalók termelékenységének főbb tényezői, és meghatározó folyamatai kerülnek megismertetésre
11.	Nem, faj, etnikum, diszkrimináció. TE: A munkaerőpiacon megjelenő csoportkülönbségek okai és ezek közül is kiemelten a diszkrimináció fogalmával, folyamataival ismerkednek meg a hallgatók.
12.	Szakszervezetek TE: A hallgatók megismerik a munkavállalói érdekképviseltek munkaerőpiacon játszott szerepét.
13.	Kereseti egyenlőtlenségek. TE: a kereseti egyenlőtlenségek mibenlétével és mérésének lehetőségeivel ismerkednek meg a hallgatók.
14.	Munkanélküliség és munkaerőhiány: aktuális trendek TE: A munkaerő-piaci egyensúlytalanságok két fajtájával, ezek elemzési módjaival találkoznak a hallgatók.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Üzleti etika		Kódja:	GT_MVSL503-17	
		angolul:		Business ethics				
Felelős oktatási egység:				DE GTK Vezetés- és Szervezéstudományi Intézet, Vezetéstudományi Tanszék				
Kötelező előtanulmány neve:				-		Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		GY	5	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Barizsné Dr. Hadházi Edit	beosztása:	egyetemi adjunktus	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók egyrészt bepillantást nyerjenek az üzleti etika elméleti ismereteibe, a legalapvetőbb modellek és empirikus kutatások eredményeibe. A foglalkozások célja másrészt az, hogy az esettanulmányok feldolgozása során személyiségük és érzelmi intelligencia készségük fejlődjön, és felismerjék, hogy munkájuk során, hosszú távon akkor lesznek hatékonyabbak és eredményesebbek, ha a társadalmi, erkölcsi és etikai normákat ismerik, azok szerint tevékenykednek.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> A kurzus során a következő témaköröket kívánjuk feldolgozni: az üzleti etika kialakulása, értelmezése, hatásintervalluma, változása; az erkölcsi felelősség a piac szereplőinek: a fogyasztók, a tulajdonosok, az alkalmazottak, a kormányzat, a szállítók, a helyi közösségek és a természeti környezet vonatkozásában. Hangsúlyt helyezve emellett arra, hogy a hallgatók betekintést nyerjenek a szaktetikákba, és megismerkedjenek az etikai kódex fogalmával és alkalmazásával</p> <p><i>Képesség:</i> A hallgatók képesek lesznek a különböző érintettek felé etikusan fordulni, az alapvető etikai normákat munkájukban és mindennapjaikban alkalmazni.</p> <p><i>Attitűd:</i> A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató, megfelelő hozzáállást alakítson ki az etikus munkavégzéssel kapcsolatban. Nyitottá válnak továbbá az ezzel kapcsolatos ismeretek megszerzésére, alkalmazására.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> A kurzus hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy munkájában az etikai térkép valamennyi szereplőjének értékeit megismerje, azokat figyelembe véve hozza meg döntéseit.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A kurzus áttekinti a következő témaköröket: az üzleti etika kialakulása, értelmezése, hatásintervalluma, változása; az erkölcsi felelősség a piac szereplőinek: a fogyasztók, a tulajdonosok, az alkalmazottak, a kormányzat, a szállítók, a helyi közösségek és a természeti környezet vonatkozásába; szaktetikák; etikai intézmények a vállalaton belül.</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>Előadások, gyakorlatokon a témakörökhöz kapcsolódó feladatok, esettanulmányok megoldása.</p>								
<p>Értékelés</p> <p>A gyakorlati jegy megszerzése két részből áll:</p> <ol style="list-style-type: none"> Írásbeli vizsga (50%) Beszámoló (50%): vállalati esettanulmány prezentációja, esetleg szakcikkbeszámoló, ha az előzöre nincs lehetőség. A beszámoló gyakorlati témát, esetet dolgoz fel, ennek kiválasztásában az oktatóval érdemes egyeztetni az első konzultáció alkalmával, vagy e-mailben. 								

Amennyiben a második konzultáció alkalmával a hallgató nem tud beszámolót tartani, az írásbeli vizsga adja a gyakorlati jegyét 100%-ban.

Érdemjegyek:

0–60%	elégtelen (1)
61–70%	elégséges (2)
71–80%	közepes (3)
81–90%	jó (4)
91–100%	jeles (5)

Kötelező szakirodalom:

Csurgó Ottóné (szerk.) (2006): Üzleti etika, Saldo Pénzügyi Tanácsadó és Informatikai Rt., Budapest, ISBN 10-963-638-184-4

Pálincás Jenő (2006): Üzleti etika, INOK Kft., Budapest, ISBN 978-963-9625-33-4

Colin Fisher – Alan Lovell – Néstor Valero-Silva (2013): Business Ethics and Values, Fourth Edition, Pearson Education Limited, Harlow, ISBN 978-0-273-75791-7

Morgen Witzel (2019): Az etikus vezető, Miért jelenthet versenyelőnyt, ha helyesen cselekszünk?, Pallas Athéné Könyvkiadó Kft., Budapest, ISBN 978-615-5884-53-5

Larry R. Churchill (2020): Etika mindenkinek, Készségalapú megközelítés, Pallas Athéné Könyvkiadó Kft., Budapest, ISBN 978-963-573-000-1

Ajánlott szakirodalom:

Peter A. Stanwick – Sarah D. Stanwick (2009): Understanding Business Ethics, First Edition, Pearson Education International, New Jersey, ISBN 978-0-13-712989-8

Csurgó Ottóné – Hajdu Péter (szerk.) (1997): Bevezetés az üzleti etikába, PSZF, Budapest, ISBN 963-621-8749

D. K. Prahalad (2005): Esélyek a piramis alján, HVG Könyvek, HVG Kiadó, Budapest, ISBN 963-7525-963

Philip, Kotler – Nancy Lee (2007): Vállalatok társadalmi felelősségvállalása, HVG Kiadó ZRt. Budapest, ISBN 978-963-968-6014

Tóth Gergely (2007): A valóban felelős vállalat, Környezettudatos Vállalatirányítási Egyesület, Budapest, ISBN 978-963-87667-0-0

Heti bontott tematika	
1.	Előadás: Tematika, követelményrendszer ismertetése, a félév szervezési feladatainak egyeztetése
	Gyakorlat: KÖVET Egyesület filmjének megtekintése Másért vállalkozók címmel
	TE: Ismeri az általános és üzleti etikához kapcsolódó értékeket
2.	Előadás: Elméleti bevezető I.
	Gyakorlat: Esettanulmányok
	TE: Ismeri a gazdaságetika fogalmát és szintjeit, az üzleti etika történeti fejlődését, az etikai irányzatokat, a vállalati etika irányzatait, az üzleti etika fogalmát és alapelveit, az etikai térkép alanyait, a vállalati etikai intézményeket.
3.	Előadás: Elméleti bevezető II.
	Gyakorlat: Esettanulmányok
	TE: Ismeri a gazdaságetika fogalmát és szintjeit, az üzleti etika történeti fejlődését, az etikai irányzatokat, a vállalati etika irányzatait, az üzleti etika fogalmát és alapelveit, az etikai térkép alanyait, a vállalati etikai intézményeket.
4.	Előadás: CSR (Vállalatok társadalmi felelősségvállalása)
	Gyakorlat: Esettanulmányok
	TE: Ismeri társadalmi felelősségvállalás fogalmát, annak Caroll-féle dimenzióit, legfontosabb szakmai területeit.
5.	Előadás: Etikus emberi erőforrás menedzsment
	Gyakorlat: Etikátlan EEM gyakorlati példák gyűjtése
	TE: Ismeri az etikus toborzás, kiválasztás, ösztönzésmenedzsment, előléptetés és elbocsájtás legfontosabb szempontjait.
6.	Előadás: Etikus marketing, etikus tárgyalás
	Gyakorlat: Fogyasztó gyerekek: A gyermekkor elüzlésítése
	TE: Ismeri az etikus marketing fogalmát, a reklámetika fogalmát, a reklámetika általános és szakma specifikus jegyeit, a tárgyalás szakaszaiban tudja alkalmazni az üzleti etika alapelveit, szemléletét.
7.	Előadás: Felelősség a természeti környezet irányába
	Gyakorlat: Mit teszek én a környezetvédelem érdekében? – egyéni beszámoló
	TE: Ismeri a fenntartható fejlődés fogalmát, elveit, az ökológiai lábnyom fogalmát, a környezetvédelmi szabályozás eszközeit, a hulladékgyűjtés alapelveit.
8.	Előadás: Fogyasztóvédelem
	Gyakorlat: Esettanulmányok
	TE: Ismeri a fogyasztóvédelem célját, a fogyasztó fogalmát, a fogyasztók alapvető jogait, a leggyakoribb fogyasztóvédelmi problémákat, megoldási lehetőségeiket.
9.	Előadás: Szaketikák
	Gyakorlat: Esettanulmányok
	TE: Ismeri a szaketikák szükségességének okait, a legfontosabb szaketikák problematikáját (számviteli munka etikája, adómorál, sajtóetika).
10.	Előadás: A pénzügyi tevékenység etikája
	Gyakorlat: Esettanulmányok
	TE: Ismeri a banketika legfontosabb kérdésköreit, a bank és dolgozóinak felelősségeit, az ügyfelek jogait, a biztosításetika legfontosabb elveit.
11.	Előadás: Etikai intézmények, etikai kódexek
	Gyakorlat: Etikai kódexek tanulmányozása
	TE: Ismeri az etikai intézményeket, az etikai kódex fogalmát, csoportosítási lehetőségeit, legfontosabb tartalmi követelményeit.
12.	Előadás: Empirikus kutatások az üzleti etika területén I.
	Gyakorlat: Az etikus vezető mibenléte, esettanulmányok
	TE: Ismeri az etikus vezetőhöz kapcsolódó legfontosabb fogalmakat, teóriákat.
13.	Előadás: Empirikus kutatások az üzleti etika területén II:
	Gyakorlat: Önreflexió: saját etikai attitűdjeim feltérképezése a megismert kutatások alapján
	TE: Ismeri az említett témakör kutatásait mind hazai, mind nemzetközi szinten.
14.	Előadás: zárhelyi dolgozat, hallgatói előadások meghallgatása
	Gyakorlat: a félév értékelése, záróvizsgatételek egyeztetése
	TE: Képes tanulmányai alapján saját etikai attitűdjeinek fejlesztésére.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Tanulószervezetek, szervezeti tanulás				Kódja:	GT_MVSL504-17
		angolul:	Learning organisations, organisational learning					
Felelős oktatási egység:		DE GTK Vezetés-és Szervezéstudományi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		nincs				Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	Nem	Heti		Heti		kollokvium	2	magyar
Levelező	Igen	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Kun András István		beosztása:	docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása		
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatókat megismertesse a szervezeti tanulás illetve a tanuló szervezetek sajátosságaival, legfontosabb alapfogalmaival, összetevőivel és alapelveivel, célja továbbá esettanulmányokkal hozzájárulni a téma elmélyítéséhez.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p>								
<p><i>Tudás:</i> A szervezetek, mint a gazdaság mikro szerveződési szintjeinek szervezeti tanulásra vonatkozó fogalmai, elméletei, folyamatai és jellemzői. A tanulószervezetek, szervezeti tanulási folyamatok működése és információs és motivációs tényezőit, intézményi környezete közti kapcsolatok. Az egyéni és a szervezeti tanulás viszonya. A problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és –feldolgozás ismeretei a szervezeti tanulás területén; az ehhez kapcsolódó modellezési alapismeretek. Mindezek elméleti alapjai, gyakorlati hasznosítási lehetőségei és korlátai.</p> <p><i>Képesség:</i> Önálló új következtetések, gondolatok és megoldási módok megfogalmazása a tantárgyhoz kapcsolódóan. Képes a tanult elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, a komplex problémákon belül a szervezeti tanulás szerepének azonosítására. Eligazodik a különböző szervezetek tanulási folyamatiban, mert azonosítani tudja és érti ezek szervezeti működést befolyásoló szerepét. Képes a szervezeti tanulás tudományterületén a kutatások és azok eredményeinek kritikus értékelésére. Képes tudása, képességei és készségei folyamatos, egy életen át tartó fejlesztésére.</p> <p><i>Attitűd:</i> Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében. Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt. Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékekre (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is). Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottait is ösztönzi, segíti, támogatja. Elkötelezett a szakmája iránt, ismeri és vállalja annak alapvető értékeit és normáit, törekszik azok kritikai értelmezésére és fejlesztésére. Szakmai munkája során a kíváncsiság, a tények és összefüggések megismerésének vágya hajtja.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns probléma-megoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat. Önállóan azonosítja, tervezi és szervezi a szervezeti tanulás menedzselésének folyamatait. Vizsgálja, vállalja és kezeli annak felelősségét, hogy az elemzések és gyakorlatibb eljárások során kapott eredmények a választott módszertől is függenek. Munkájára jellemző a szakmai kérdések megfogalmazásakor a gazdasági és gazdaságon kívüli következmények önálló és felelős végiggondolása és figyelembevétele.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>Az egyéni és a szervezeti tudás. A tudásmenedzsment alapjai. Szervezeti szintű tanulási görbék. A szervezeti tanulás: elméleti keretek. A szervezeti felejtés. A szervezeti memória. A csoportok tanulása, mint a szervezeti tanulás alapja. Tudástranszfer a szervezetekben. A szervezeti tanulás vezetési és stratégiai kérdései.</p>								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A kurzus alapvetően az előadásokra, kisebb részben pedig önálló irodalom-feldolgozásra épül. Az előbbit írásbeli vizsgával, az utóbbit pedig a feldolgozott anyag (cikk) prezentációján keresztül értékeljük.

Értékelés

Írásbeli vizsga (100%) + beadandó dolgozat (20%).

A vizsgadolgozatokra 45 perc áll a hallgatók rendelkezésére. A dolgozatok feleletválasztásos tesztet és fogalom-magyarázatot tartalmaznak.

Ponthatárok: 51% elégséges, 63% közepes, 75% jó, 88% jeles.

Kötelező szakirodalom:

Argote, Linda (2013): *Organizational learning. Creating, Retaining and Transferring Knowledge*. Springer, New York.
Davenport, Thomas H. – Prusak, Laurence (2001): *Tudásmenedzsment*. Kossuth Kiadó, Budapest. 1-4. fejezet.

Ajánlott szakirodalom:

Bencsik Andrea (2015): *A tudásmenedzsment elméletben és gyakorlatban*. Akadémiai Kiadó, Budapest.

Boda György (2008): *A tudástőke kialakulás és hatása a vállalati menedzsmentre*. Információs Társadalomért Alapítvány, Budapest.

Edwards, John S. (2015): *The Essentials of Knowledge Management*. Palgrave Macmillan, New York.

Gates, Bill (1999): *Üzlet @ gondolat sebességével: működik a digitális idegrendszer*. Geopen, Budapest.

Kearns, Paul (2013): *Organizational Learning And Development. From an evidence base*. Routledge, London.

March, G. James (2005): *Szervezeti tanulás és döntéshozatal*. Alien kiadó – Rajk László Szakkollégium, Budapest.

North, Klaus – Kumta, Gita (2014): *Knowledge Management. Value Creation Through Organizational Learning*. Springer, London.

Pedler, Mike – Burgoyne, John G. (2017): *Is the learning organisation still alive? The Learning Organization*, Vol. 24 Issue: 2, 119–126. <https://doi.org/10.1108/TLO-12-2016-0087>

Pintér Róbert (szerk.) (2007): *Az információs társadalom. Az elmélettől a politikai gyakorlatig*. Gondolat – Új Mandátum, Budapest. <http://mek.oszk.hu/05400/05433/05433.pdf>

Santa, Mijalce (2015): *Learning organisation review – a “good” theory perspective*. *The Learning Organization*, Vol. 22, No. 5, pp. 242–270. <https://doi.org/10.1108/TLO-12-2014-0067>

Szabó Katalin – Hámori Balázs (2006): *Információgazdaság*, Akadémia Kiadó, Budapest.

Néhány ajánlott folyóirat ábécé szerint: *Development and Learning in Organizations* (ISSN 14777282), *Journal of Knowledge Management* (ISSN 13673270), *Journal of Workplace Learning* (ISSN 13665626), *Knowledge Management & E-Learning* (ISSN 20737904), *Knowledge Management Research and Practice* (ISSN 14778238, 14778246), *Learning Organization* (ISSN 09696474), *Organization Science* (ISSN 15265455, 10477039), *Organization Studies* (ISSN 01708406)

Heti bontott tematika	
1.	Bevezetés, követelmények megbeszélése, a téma körülhatárolása. Az egyéni és a szervezeti tudás.. TE a hallgatók képesek lesznek a szervezeti tanulás, mint témakör, és a kapcsolódó szervezeti problémák azonosítására.
2.	A tudásmenedzsment alapjai: tudástermelés. TE A tudásmenedzsment, mint alapozó diszciplína részterületeinek áttekintése, az ismeretek felelevenítése, és tantárgy specifikus kiegészítése.
3.	A tudásmenedzsment alapjai: kodifikálás. TE A tudásmenedzsment, mint alapozó diszciplína részterületeinek áttekintése, az ismeretek felelevenítése, és tantárgy specifikus kiegészítése.
4.	Szervezeti tanulási görbék TE Az egyéni és a szervezeti szintű tanulási görbék fogalmának megértése és az alapvető elemzési műveletek megismerése.
5.	A szervezeti tanulás: elméleti keretek I. TE A szervezeti tanulás fontosabb elméleteinek megismerése.
6.	A szervezeti tanulás: elméleti keretek II. TE A szervezeti tanulás fontosabb elméleteinek megismerése.
7.	A szervezeti felejtés TE A szervezeti felejtés jelenségének, negatív és pozitív következményeinek megértése a szervezetek szempontjából.
8.	A szervezeti memória TE A szervezeti memória koncepciójának elsajátítása, és azonosítási, elemzése, menedzselési lehetőségeinek megismerése.
9.	A csoportok tanulása, mint a szervezeti tanulás alapja TE A csoportos és a szervezeti tanulás összekapcsolása, a lehetőségek és veszélyek megismerése menedzselési oldalról.
10.	Tudástranszfer a szervezetekben TE A legfontosabb tudástranszfer folyamatok, lehetőségek, és az ezeket veszélyeztető jelenségek megismerése.
11.	A szervezeti tanulás vezetési és stratégiai kérdései TE az eddig tanultak vezetői szempontú alkalmazási lehetőségeinek megismerése.
12.	A tanuló szervezet struktúrái TE A hallgatók megismerik, hogy miképpen képzőnek le a szervezeti tanulási folyamatok a szervezetek struktúrájába(n), illetve hogyan szolgálhatja a struktúra a tudás- és szervezeti-tanásmenedzsmentet.
13.	A szervezeti tanulás jogi vetületei Magyarországon TE Praktikus ismeretek elsajátítása a tudás és tanulás menedzselésének hazai jogi akadályairól, lehetőségeiről.
14.	Hallgatói cikkszámlók, prezentációk és megbeszélésük TE A hallgatók gyakorlatot szereznek a kapcsolódó szakirodalom értelmezésében, használatában.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Vezetői kompetenciafejlesztés				Kódja:	GT_MVSL505-17	
	angolul:	Leadership Competence Development						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Vezetés- és Szervezéstudományi Intézet, Vezetéstudományi Tanszék						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Gyakorlati jegy	5	magyar
Levelező	X	Féléves	0	Féléves	20			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Ujhelyi Mária			beosztása:	egyetemi docens, tanszékvezető	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók betekintést nyerjenek a vezetők feladataiba, elsajátítsák a munkaerő eredményes vezetéséhez, valamint a munkafeladatok hatékony megszervezéséhez szükséges társas és technikai kompetenciákat, ezáltal a későbbiekben a munkahelyi gyakorlatban is sikeresen oldanak meg összetett feladatokat, hatékonyan kezelnek vezetői fellépést igénylő helyzeteket, emberi kapcsolatokat.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p>								
<p><i>Tudás:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Ismeri és érti a vezetéssel kapcsolatos alapfogalmakat. Tisztában van a vezetéselméletek különböző irányzataival, ismeri a vezetési funkciókat, szerepeket, kompetenciákat. - Reális énképpel, önismerettel rendelkezik - Megérti az emberek sokszínűségéből adódó előnyöket és nehézségeket és azt, hogy a különböző egyéni jellemzők és csoport dinamikai jelenségek hogyan hatnak a szervezet teljesítményére. - Birtokában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás módszereinek, ismeri azok korlátait is. - Ismeri a vezetés- és szervezéstudomány és gyakorlat korszerű irányzatait és eredményeit. 								
<p><i>Képesség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Képes reális önértékelésre, saját vezetői kompetenciáinak fejlesztésére. - Képes a szervezeteken belül előforduló szituációk elemzésére, csoportdinamikai jelenségek felismerésére, saját és mások magatartása mögött meghúzódó tényezők értelmezésére. - Képes önálló következtetéseket levonni, eredeti megoldási módokat megfogalmazni, döntéseket hozni, képes igényes elemzési feladatokat ellátni. - A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően képes lesz a szervezetek vezetésére. - Képes a vezetés-szervezés tudományágában a kutatások és azok eredményeinek kritikus értékelésére. - Képes tudása, képességei és készségei folyamatos, életen át tartó fejlesztésére. 								
<p><i>Attitűd:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Kritikusan viszonyul saját jellemvonásaihoz, képességeihez, magatartásához, nyitott az önkritikára. - Nyitott mások magatartásának megértésére, aktív magatartást tanúsít a szervezeti problémák kezelésében. - Nyitott és befogadó a magatartástudomány és gyakorlat új eredményei iránt. - Kulturált, etikus és empátikus hozzáállás jellemzi. - Elkötelezett a szakmája iránt, ismeri és vallja annak alapvető értékeit és normáit, törekszik azok kritikai értelmezésére és fejlesztésére. - Szakmai munkája során törekszik tudásának gyarapítására, a kíváncsiság, a tények és összefüggések megismerésének vágya hajtja. 								
<p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - A szervezetek menedzselésével, vezetésével kapcsolatos kérdésekben önálló elemzésre, véleményalkotásra és problémamegoldásra képes. - Felelősséggel gondolkodik saját kompetenciáinak fejlesztéséről. - Gyakorlatszerzést követően önállóan létesít, szervez és vezet különböző profilú és méretű szervezeteket. - Önállóan és felelősséggel tervezi és szervezi beosztottai szakmai és általános fejlődését. 								

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A kurzus részletesen tárgyalja a vezetéssel kapcsolatos fogalmakat, áttekinti a vezeté elméleteket, majd a vezetői jellemzők, készség, képesség, kompetencia, magatartás vizsgálatán keresztül tekinti át a sikeres vezetés kérdéskörét. A vezetői kompetencia fa ismertetését követően a következő témakörök kerülnek áttekintésre: önismeret, érzelmi intelligencia, kapcsolatépítés, kommunikáció, figyelem, időmenedzselés, stressz menedzselés, célkitűzés, visszajelzés, delegálás, empowerment, csapatépítés, konfliktuskezelés, tárgyalás, analitikus és kreatív problémamegoldás, befolyásolás, meggyőzés, hatalomgyakorlás, motiválás, teljesítményértékelés, értekezletek tartása, coaching, mentorálás, változásvezetés.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A témakörök közös megbeszélése, kompetenciák értékelése, tesztek, szerepjátékok, csoportos problémamegoldó feladatok segítségével.

Értékelés

A tárgy gyakorlati jellegű, így a különböző témakörökhöz feladatok, tesztek kapcsolódnak, amelyek megoldását és értelmezését a konzultációk végén az e-learning rendszerbe kell a hallgatóknak feltölteni. Az utolsó konzultációra a hallgatók egy önértékelést készítenek saját vezetői kompetenciáikról, és megosztják azt csoporttársaikkal (akik nem tudnak ezen a foglalkozáson részt venni írásban készítik el a legalább 5 oldalas önértékelést és feltöltik az e-learning rendszerbe).

A gyakorlati jegy kialakításának módja:

Konzultációkon kiadott feladatok megoldása, értékelése	70%
Önértékelés	30%

Kötelező szakirodalom:

Whetten, David A. – Cameron, Kim S. (2016): *Developing Management Skills*, Ninth Edition, Pearson Education Limited, Boston

Yukl, Gary (2013): *Leadership in Organizations*, eighth global edition, Pearson Education Limited. Edinburgh Gate Harlow, England.

Ajánlott szakirodalom:

Kispál-Vitai Zsuzsanna (2013): *Szervezeti viselkedés* Pearson Education Limited, Harlow, England

Robbins, Stephen P. – Judge, Timothy A. (2019): *Organizational Behavior*, Eighteenth edition, Global edition. Pearson Education Limited. Harlow, United Kingdom

Tudományos folyóiratok tanulmányozása.

Heti bontott tematika	
15.	<p>Bevezetés, követelmények megbeszélése, vezetői képességek. Vezetői funkciók, szerepek, kompetenciák, vezetéselméletek. Önértékelés (elméleti áttekintés), érzelmi intelligencia.</p> <p>TE* Megérti a kurzus célját, jelentőségét, játékos feladat keretei közt értékeli saját vezetői kompetenciáit. Ismeri, érti és kritikusan elemezni képes a vezetéselméleteket, vezetési funkciókat, szerepeket. Ismeri az önértékelés és önismeretszerzés technikáit. Önkitöltős tesztek segítségével a gyakorlatban is teszteli azokat.</p>
16.	<p>Kapcsolatok építése, kapcsolati háló. Időmenedzselés, stressz menedzsment. Kommunikáció, célkitűzés, visszajelzés, meggyőzés.</p> <p>TE Ismeri a kapcsolatépítés fontosságát, tesztek és feladatok segítségével megismeri saját kapcsolatépítési stílusát, kapcsolati hálóját, illetve a kapcsolatok típusait. Ismeri és érti az időmenedzselés és stressz menedzselés módszereit, technikáit, elemzi saját gyakorlatát. Tisztában van a kommunikáció vezetésben betöltött szerepével, ismeri a támogató kommunikáció lényegét. Ismeri és alkalmazza a célkitűzés, hatékony visszajelzés és meggyőzés szempontjait, technikáit.</p>
17.	<p>Felhatalmazás, delegálás. Csapat építés, konfliktusok kezelése, tárgyalás, analitikus és kreatív problémamegoldás. Hatalom és befolyás, szervezeti politika.</p> <p>TE Ismeri és érti a felhatalmazás és delegálás folyamatát, alkalmazásának lépéseit, előnyeit, hátrányait, illetve alkalmazásukat akadályozó tényezőket. Tréning feladatok segítségével megtapasztalja a csapat építés, konfliktuskezelés és tárgyalás folyamatát, az analitikus és kreatív problémamegoldást. Ismeri és érti a hatalom fogalmát, alapját, forrásait, felismeri a hatalmi taktikákat, tisztában van azok eredményességével. Érti a szervezeti politika fogalmát, hatását, a politikai magatartást befolyásoló tényezőket.</p>
18.	<p>Motiválás, teljesítményértékelés, mentorálás, coaching. Értekezletek tartása. Változásvezetés.</p> <p>TE Ismeri és érti a teljesítményértékelés és motiválás vezetésben betöltött szerepét, a mentorálás és coaching alkalmazásának körülményeit. Ismeri és érti a sikeres értekezlettartás fontosságát, áttekinti a témához kapcsolódó gyakorlati tanácsok sokaságát. Ismeri és érti a vezetés speciális szerepét a változások menedzselésében.</p>

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Vezetői döntéshozatal				Kódja:	GT_MVSL509-17	
	angolul:	Management decision making						
Felelős oktatói egység:		Alkalmazott Informatika és Logisztika Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		----				Kódja:	----	
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		gyakorlat	4	magyar
Levelező	X	Féléves	5	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Pierog Anita			beosztása:	adjunktus	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a hazai és nemzetközi vezetői döntési megközelítések alapvető sajátosságaival. Mivel a döntési készségek területén való jártasság alapvetően hozzátartozik a vezetők eszköztárához, ezért megismerkednek döntésmélet kialakulásával, irányzataival, módszertanával, kutatási eredményekkel és azok alkalmazási lehetőségeivel.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> Ismeri a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometriai, modellezési módszereit, valamint azok korlátait is.</p> <p><i>Képesség:</i> Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is. Képes sokoldalú, interdiszciplináris megközelítéssel speciális szakmai problémákat azonosítani, továbbá feltárni és megfogalmazni az azok megoldásához szükséges részletes elméleti és gyakorlati hátteret. - Saját elemzésen alapuló egyéni álláspontot alakít ki és azt vitában is megvédi és képes komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, a megoldás megtervezésére, döntések meghozatalára.</p> <p><i>Attitűd:</i> Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében. Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt. Hitelesen közvetíti szakmája összefoglaló és részletezett problémaköreit. Új, komplex megközelítést kívánó, stratégiai döntési helyzetekben, illetve nem várt élethelyzetekben is törekszik a jogszabályok és etikai normák teljeskörű figyelembevételével dönteni.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés előkészítő, tanácsadói feladatokat. Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa irányított szervezetért, vállalkozásáért, az alkalmazottakért.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei Vezetésmélet és döntés, Problémamegoldás elmélete, döntésméleti felfogások, irányzatok, korlátozott racionalitás, a döntéshozatal pszichológiája, játékelmélet, döntéshozatal csoportosítása, kultúra és döntésmélet, etika és döntésmélet</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek A tantárgyhoz elméleti és gyakorlati óra is tartozik. Az elméleti órákon összefoglalóan kapnak információt a döntésmélet megközelítéseiről, a lehetséges módszerekről. A gyakorlatokon interaktív formában dolgozzuk az elméleti anyagot. Emellett egyéni, kiscsoportos tréningek keretein belül szituációs feladatok, döntési helyzetek megoldását valósítják meg.</p>								

Értékelés

A hallgatók a félév végén gyakorlati jegyet szereznek, ennek megfelelően írásbeli zárthelyi dolgozatot írnak az elméleti óra és a gyakorlati feladatok anyagaiból az e-learning felületen. Értékelés a szokásos ötös skálán történik.

Ötfokozatú skála:

elégtelen (1)

elégséges (2)

közepes (3)

jó (4)

jeles (5)

Kötelező szakirodalom:

Salamon Júlia- Makó Zoltán (2020): Döntésméлет közgazdászoknak. S c i e n t i a K i a d ó Kolozsvár. ISBN 978-606-975-030-8

Köves Alexandra- Wimmer Ágnes-Gáspár Judit-Becser Norbert- Szántó Richárdó- Zoltayné Paprika Zita, (2019) Feladatgyűjtemény a Döntésméлет tantárgy elsajátításához. Budapesti Corvinus Egyetem ISBN 978-963-503-794-0

Berde Csaba- Szabados György Norbert (2010): A döntés vezetési megközelítése-vezetői döntések. Jegyzet. Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar

Zoltayné Paprika Zita (2005): Döntésméлет. Alinea Kiadó, Budapest. ISBN: 9789638665126

Ajánlott szakirodalom:

Hámori Balázs- Vajda Beáta- Tóth László- Derecskei Anita- Prónay Szabolcs (2012): Érzelmek és indulatok a gazdaságban: A gazdasági szereplők viselkedésének sajátosságai a döntésekben és folyamatokban. ISBN 978-963-306-117-6

<https://dtk.tankonyvtar.hu/handle/123456789/4624>

Szántó R.- Wimmer Á.- Zoltayné Paprika Z.(2011): Döntéseink csapdájában. Alinea Kiadó, Budapest.

Hámori Balázs: Érzelem Gazdaságtan. A közgazdasági elemzés kiterjesztése, Kossuth Kiadó, Budapest, 2003.

Komócsin L. (2009-2011): Módszertani kézikönyv coachoknak és coachingszemléletű vezetőknek I-II. Manager Könyvkiadó, Budapest.

Az öngazolás. In: Aronson, E.: A társas lény.KJK-Kerszöv-Jogi és üzleti kiadó Kft. 187-255.p.

Prahalad, C.K: Esélyek a piramis alján. HVG Kiadó, Budapest.

Harrington, J.E. (2009): Games, Strategies and Decision Making, Worth Publishers, New York.

Saaty, T.L.: Decision making with the analytic hierarchy process, International Journal of Services Sciences, 1. (1), 2008.

Heti bontott tematika	
1.	Előadás: Vezetéstudomány és döntés.
	Gyakorlat: Bevezetés, követelmény, vezetővel szembeni elvárások
	TE*: Az ismeretanyag elsajátítása, önismeret fejlődése
2.	Előadás: -
	Gyakorlat: A döntések vizsgálatának aktualitásai. Emberekkel kapcsolatos döntések.
	TE: Az ismeretanyag elsajátítása, kutatási módszerek, alkalmazott módszerek megismerése
3.	Előadás: Problémamegoldás elmélete
	Gyakorlat: Probléma felismerés, és megoldás feladatokon keresztül
	TE: Az ismeretanyag elsajátítása, problémaészlelés és felismerés készségének fejlődése
4.	Előadás:
	Gyakorlat: Híres vezetők-vezetői döntések-döntések és tanácsadók.
	TE: Az ismeretanyag elsajátítása, döntési szituációk átlátása, felismerése
5.	Előadás: Döntéstudományi felfogások, irányzatok, korlátozott racionalitás,
	Gyakorlat: Az elméleti anyaghoz tartozó gyakorlati feladatok, esetek megoldása
	TE: Az ismeretanyag elsajátítása, szintetizálás, értelmezése a hallottaknak, gyakorlatba való átültetése
6.	Előadás:
	Gyakorlat: Csoportnyomás-12 dühös ember-vita
	TE: Az ismeretanyag elsajátítása, önismeret, vitakészség, érvelési készség fejlődése
7.	Előadás: A döntéshozatal pszichológiája
	Gyakorlat: Az elméleti anyaghoz tartozó gyakorlati feladatok, esetek megoldása
	TE: Az ismeretanyag elsajátítása, szintetizálás, értelmezése a hallottaknak, gyakorlatba való átültetése
8.	Előadás:
	Gyakorlat: Ismertebb szociálpszichológiai kísérletek elemzése.
	TE: Az ismeretanyag elsajátítása, kritikus gondolkodás fejlődése
9.	Előadás: Játékelmélet, döntési fa
	Gyakorlat: Szituációs feladatok, esetek feldolgozása
	TE: Az ismeretanyag elsajátítása, szintetizálás, értelmezése a hallottaknak, gyakorlatba való átültetése
10.	Előadás:
	Gyakorlat: Kreatív döntéshozatal feladatok, esetek megoldása
	TE: Az ismeretanyag elsajátítása, döntéshozatali kompetencia fejlődése
11.	Előadás: Döntéshozatal csoportosítása
	Gyakorlat: Egyéni és csoportos döntéshozatali gyakorlat
	TE: Az ismeretanyag elsajátítása döntéshozatali kompetencia, érvelési készségek fejlődése
12.	Előadás:
	Gyakorlat: Etika és döntés gyakorlati feladatok
	TE: Az ismeretanyag elsajátítása döntéshozatali kompetencia, érvelési készségek fejlődése
13.	Előadás: Zárthelyi dolgozat
	Gyakorlat: Kultúra és döntéstudomány
	TE: Az ismeretanyag elsajátítása, érzékenység az egyes kultúrák megközelítései felé
14.	Előadás:
	Gyakorlat: Pót zárthelyi dolgozat
	TE: -

*TE tanulási eredmények

CONTROLLING SPECIALIZÁCIÓ

A tantárgy neve:	magyarul:	Pénzügyi kimutatások elemzése				Kódja:	GT_MVSL601-17	
	angolul:	Financial analysis						
Felelős oktatói egység:		DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:		
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	4	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Fenyves Veronika			beosztása:	egyetemi tanár	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók</p> <ul style="list-style-type: none"> - A hallgatók megismerjék a vállalkozások pénzügyi elemzésének módszertanát, a pénzügyi elemzések végrehajtását és a megkapott eredményeket képesek legyenek kiértékelni. - A hallgatók megismerkedjenek a különböző pénzügyi modellekkel. - A hallgatók megismerkedjenek, felhasználói szinten tudják alkalmazni a Microsoft Office 2007 Excel programját 								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> Érti a szervezetek működése során felmerülő problémák és új jelenségek megoldási módozatait, illetve a kritikus feldolgozására irányuló módszereket. Birtokában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes pénzügyi modellezési módszereinek, ismeri azok korlátait is.</p> <p><i>Képesség:</i> Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára.</p> <p><i>Attitűd:</i> Elkötelezett a szakmája iránt, ismeri és vállalja annak alapvető értékeit és normáit, törekszik azok kritikai értelmezésére és fejlesztésére</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Vizsgálja, vállalja és kezeli annak felelősségét, hogy az elemzések és gyakorlati eljárások során kapott eredmények a választott módszertől is függenek.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A hallgatók megismertetése a vállalkozások pénzügyi elemzésének módszertanával, a pénzügyi elemzések végrehajtásával és az eredmények értékelésével, illetve azok felhasználási lehetőségeivel. A hallgatók számára lehetőséget biztosítani különböző pénzügyi modellek megismerésére. Az ismeretek elmélyítése érdekében a szemináriumokon a hallgatók az elméleti anyaghoz kapcsolódó feladatokat, esettanulmányokat oldanak meg a Microsoft Office 2007 Excel programjának a felhasználásával</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>Az előadások keretében a hallgatók a pénzügyi kimutatásokkal és a pénzügyi elemzéssel kapcsolatos jellemzőkkel, feladatokkal és módszerekkel ismerkednek meg. A gyakorlatokon pedig olyan számításokat végeznek, és olyan esettanulmányokat oldanak meg, amelyek biztosítják, hogy kellő gyakorlatot szerezzenek a pénzügyi kimutatások értelmezéséhez, elemzéséhez, ok-okozati összefüggések feltárásához.</p>								
<p>Értékelés</p> <p>A hallgatók számonkérése 3 részből tevődik össze:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. az elméleti tananyagból megírt 2 Moodle teszt (15-15%), 2. a gyakorlatokon megoldott feladatokhoz hasonló feladatok megoldása MS Excelben (30%), 								

3. önálló elemzés elvégzése és bemutatása (40%).

A félév során a hallgatóknak el kell készíteniük egy - maguk által kiválasztott - vállalkozás legalább 20 oldalas elemzését, amit a szorgalmi időszak utolsó két hetében 10 perces prezentáción be is kell mutatniuk, a témával kapcsolatban kérdéseket kaphatnak.. Ennek az értékelése adja a félévvégi jegy másik 60 %-át. Az elkészített dolgozat formai követelményei megegyeznek a diplomadolgozattal szemben támasztott formai követelményekkel. Tartalmi követelmény 1 oldal bevezetés, 1 oldal cégbemutató, 2-3 oldal szakirodalom, 14-15 oldal elemzés és 1 oldal összefoglalás, dolgozat mellékleteként csatolni kell az elemzés alapjául szolgáló mérleget és eredménykimutatást. Az elkészített elemzést fel kell tölteni a moodle rendszerbe a vizsga 2018. november végéig, a félév elején megbeszélt időpontban.

Kötelező szakirodalom:

Órai tananyag és a Moodle-ra feltett anyagok.

Fenyves Veronika - Tarnóczy Tibor (2020): A pénzügyi kimutatások elemzése Debrecen, Campus Kiadó (2020) , 156 p.

Béhm I. - Zémán Z. (2016): A pénzügyi menedzsment kontroll elemzési eszköztára Akadémia Kiadó Zrt. ISBN: 9789630597746

Adorján et al (2003): Számvitel és elemzés II. kötet, Magyar Könyvvizsgálói Kamara,

Sztanó, I. – Korom, E. (2005): Amit a mérleg mutat I -II., Saldo

A Controller és a Controller Info c. folyóiratok témához kapcsolódó cikkei

Ajánlott szakirodalom:

K. R. Subramanyam, John W (2014): Financial Statement Analysis 11th Edition, ISBN978-0078110962

TS Grewal's (2016): Analysis of Financial Statements for Class 12 - with CD : CBSE : 2016 Edition

ISBN: 9788183506038

Tematika

A pénzügyi/gazdasági döntéshozatal kihívásai. Az Excel 2007 alkalmazása pénzügyi számításokban. A pénzügyi kimutatások készítése és szerepe. Kimutatás táblázatok (pivot táblák) készítése Excel 2007-ben. A pénzügyi elemzés keretei, módszerei. Az Excel 2007 alkalmazása az elemzés eredményeinek ábrázolásában. Az eszközök elemzése. A pénzügyi elemzésben alkalmazható statisztikai módszerek az Excel 2007-ben. A saját tőke és a kötelezettségek elemzése. Az eredménykimutatás elemzése. A mérleg és eredménykimutatás komplex elemzése. Vállalati válság, csődelőrejelzés. A pénzügyi teljesítmény mérésének módszerei. Hitelelemzés. Intellektuális tőke mérése.

A hallgató képes lesz a pénzügyi/gazdasági döntéshozatal értelmezésére. A hallgató képes lesz pivot táblák készítésére. A hallgató képes lesz eredményeit különbözőképpen ábrázolni az excel segítségével. A hallgató képes lesz a pénzügyi kimutatások esetében használatos statisztikai módszerek alkalmazására. A hallgató képes lesz az eszközök, források és az eredményt meghatározó tényezők elemzésére, ok-okozati összefüggések feltárására.. A hallgató képes lesz alkalmazni a csődelőrejelzési modelleket, felismerni a vállalati válság jeleit. A hallgató képes lesz alkalmazni az intellektuális tőke mérésének különböző módszereit.

A tantárgy neve:	magyarul:	Vezetői számvitel				Kódja:	GT_MVSL603-17	
	angolul:	Management Accounting						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	5	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Fenyves Veronika			beosztása:	egyetemi tanár	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<ul style="list-style-type: none"> - A tantárgy oktatásának célja olyan ismeretanyag biztosítása és elsajátíttatása, mely alapot és segítséget nyújt minden vállalkozásnak az eredményességet növelő munkához, hozzájárul a vállalkozások gazdasági és pénzügyi stabilitásának megalapozásához. - Az oktatásban résztvevők legyenek képesek controlling szemléletű divíziónkénti hozam- és költségelszámolásra; költség helyi tervezett-tényleges adatok összehasonlítására és a leterheltség vizsgálatára; vertikális üzemek hozam és költségelszámolására, belső felhasználásra kerülő termékek esetében; hozam- és költségelszámolásra munkakalkulációs rendszerben; folyamat kalkuláció készítésére - folyamatköltség elszámolásra; önköltség számításra. 								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Birtokában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes pénzügyi modellezési módszereinek, ismeri azok korlátait is. Ismeri és érti a vállalkozásfejlesztés alapvető és átfogó fogalmait, elméleteit, jellegzetességeit és összefüggéseit, tudományos problémafelvetéseit								
<i>Képesség:</i>								
A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően közepes és nagyméretű vállalkozást, komplex szervezeti egységet vezet, gazdálkodó szervezetben átfogó gazdasági funkciót lát el, összetett gazdálkodási folyamatokat tervez, irányít, az erőforrásokkal gazdálkodik.								
<i>Attitűd:</i>								
Nyitott a vállalkozásfejlesztést érintő gazdasági, társadalmi változások iránt, társadalmi és szociális érzékenységgel rendelkezik								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Elemzi és értékeli a vállalkozás működésének tapasztalatait, kezeli annak a felelősségét, hogy az elemzések és gyakorlati eljárások során kapott eredmények a választott módszertől is függenek.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A hallgatók részére olyan ismeretanyag biztosítása és elsajátíttatása, mely alapot és segítséget nyújt minden vállalkozásnak az eredményességet növelő munkához, hozzájárul a vállalkozások gazdasági és pénzügyi stabilitásának megalapozásához, képesek legyenek controlling szemléletű divíziónkénti hozam- és költségelszámolásra; költség helyi tervezett-tényleges adatok összehasonlítására és a leterheltség vizsgálatára; vertikális üzemek hozam és költségelszámolására, belső felhasználásra kerülő termékek esetében; hozam- és költségelszámolásra munkakalkulációs rendszerben; folyamat kalkuláció készítésére - folyamatköltség elszámolásra; önköltség számításra. A vezetői beszámolási rendszerek megismerésével az irányításban résztvevők döntéseinek megalapozottságát képesek legyíteni.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Az előadások keretében a hallgatók a vezetői számvittel kapcsolatos jellemzőkkel, feladatokkal és módszerekkel ismerkednek meg. A gyakorlatokon pedig olyan számításokat végeznek, és olyan esettanulmányokat oldanak meg, amelyek biztosítják, hogy kellő gyakorlatot szerezzenek a vezetői számviteli módszerek alkalmazásában.								

Értékelés

A hallgatók számonkérése 2 részből tevődik össze:

1. az gyakorlaton megoldott feladatokhoz hasonló feladatok megoldása 1 alkalommal (50 %) a vizsga alkalmával, amelynek eredménye el kell, hogy érje a minimum 50%-ot.
- 3.szóbeli vizsga a kiadott tételsor alapján (50%).

Kötelező szakirodalom:

Órai tananyag és a Moodle-ra feltett anyagok.

Laáb Ágnes. Döntéstámogató vezetői számvitel Complex Kiadó Kft. Budapest 2011

Robert N. Anthony – Vijay Govindarajan: Menedzserkontroll-rendszerek Pánem Könyvkiadó Kft. Budapest 2013.
ISBN: 9789635455126

Ajánlott szakirodalom:

Kaplan, Robert S. – Atkinson, Anthony A.: Vezetői üzleti gazdaságtan – haladó vezetői számvitel. Panem Könyvkiadó Kft. Budapest 2003.

Wileman A: Költségmenedzsment – a hatékony költséggazdálkodás és – csökkentés stratégiái HVG Kiadó, Budapest 2009

Alasdair Gilchrist (2015): Management Accounting (Projects & Budgets): New Manager Series (English Edition)
Kindle Edition ISBN 978-0470952344

Tematika

A költségmenedzselést támogató (hagyományos) vezetői számvitel. A vezetői számvitel hozzájárulása a költséggazdálkodáshoz. A költségallokáció hagyományos módszerei. Eltéréslemzés, a költségellenőrzés hatásos eszköze. Felelősségelv a vezetői számvitelben A transzferárak szerepe. Törekvések a vállalati általános költségek ésszerűbb menedzselésére. A japán értékalapú módszerek. A stratégiai menedzselést támogató vezetői számvitel. Stratégiai információk a vezetői számvitelben. Stratégiai kompetenciák a vezetői számvitelben. Környezeti erőforrások és fenntarthatósági célok a vezetői számvitelben.

A hallgató képes lesz a vezetői számvitel és a pénzügyi számvitel megkülönböztetésére. A hallgató képes lesz a költségek csoportosítására, költségszámításokra. A hallgató képes lesz az önköltségszámításra. A hallgató képes lesz az eltéréselemzés módszerének alkalmazására. A hallgató képes értelmezni a felelősségi központok szerepét. A hallgató képes értelmezni a transzferárak jelentőségét. A hallgató képes lesz értelmezni az újabb kalkulációs módszereket. A hallgató képes lesz alkalmazni a stratégiai menedzselést támogató vezetői számviteli módszereket. A hallgató képes lesz megkülönböztetni a vezetői számvitelt támogató stratégiai információkat. A hallgató képes lesz megkülönböztetni, felismerni a stratégiai kompetenciák a vezetői számvitelben. A hallgató képes lesz felismerni a környezeti erőforrásokat és fenntarthatósági célokat a vezetői számvitelben

A tantárgy neve:	magyarul:	Az SAP használata a számvitelben és a controllingban				Kódja:	GT_MVSL604-17	
	angolul:	Using SAP ERP in Financial Accounting and Controlling						
Felelős oktatási egység:		Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		GYAKORLATI JEGY	3	MAGYAR
Levelező	X	Féléves	0	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Kárpáti Tibor		beosztása:	adjunktus	
<p>A kurzus célja alapvető pénzügyi számviteli és controlling gyakorlati ismeretek adása az SAP ERP rendszerre vonatkozóan. A kurzus egy magyar nyelvű, a hazai jogszabályi előírásoknak megfelelően beállított intézményi környezetben teszi lehetővé azoknak az alapvető tevékenységeknek a megismerését, amelyek mindenképpen szükségesek egy intézmény számviteli és controlling tevékenységének támogatásához az SAP rendszer oldaláról. A konkrét SAP tudás mellett gyakorlati számviteli és controlling ismeretre is szert lehet tenni a tárgy hallgatása, teljesítése során.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p>								
<p><i>Tudás:</i></p> <p>A tantárgy előadásain, gyakorlatain való részvétel során megszerezhető:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A SAP ERP rendszer számviteli (FI) és controlling (CO) moduljai jellemzőinek, összefüggéseinek ismerete. • A SAP ERP rendszer számviteli (FI) és controlling (CO) moduljaiban a törzsadatok kezelésének ismerete. • A SAP ERP rendszer számviteli (FI) és controlling (CO) moduljaiban történő könyvelések, adatrögzítések végzésének ismerete. 								
<p><i>Képesség:</i></p> <p>Alapvető ismeretekkel rendelkezik egy adott vállalat, intézmény pénzügyi számviteli és controlling támogatásáért felelős SAP ERP szoftver számviteli (FI) és controlling (CO) moduljainak fontos adatbeviteli funkcióiról, és érti a támogatott intézményi üzleti folyamatok leképezését a rendszerben. Kezeli tudja az SAP ERP számviteli (FI) és controlling (CO) moduljainak mindazon funkcióit, üzleti tranzakcióit, melyek az adatbevitelhez szükségesek.</p>								
<p><i>Attitűd:</i></p> <p>A képzésben résztvevő hallgatónak az elsajátított ismeretek hatékony hasznosítása érdekében az alábbi attitűdökkel érdemes rendelkeznie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nyitottság a modern informatikai megoldásokra, technikákra, • rendszerelvű gondolkodás. 								
<p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <p>A témában fellelhető jelentős mennyiségű szakirodalom, online tartalom, esettanulmány miatt a szaktudás elmélyítésében fontos az önálló ismeretszerzés, majd a gyakorlati életben, munkában az alábbi tulajdonságok:</p> <ul style="list-style-type: none"> • önképzésre való igény és képesség, • problémamegoldó, innovatív gondolkodás, • önálló, felelősségteljes munkavégzés munkaköri feladatai ellátásában. 								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <ul style="list-style-type: none"> • Számvitel számítógépes támogatása • A SAP ERP története, jellemzői • A SAP ERP számviteli (FI) moduljának használata törzs- és mozgásadat bevitelre • A SAP ERP controlling (CO) moduljának használata törzs- és mozgásadat bevitelre 								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Az oktatás magyar nyelvű és a hazai jogszabályi környezetnek megfelelően beállított SAP gyakorló környezetben történik. A rendszerben előre beállított struktúrák, üzleti folyamatok mentén hajthatók végre a mintapéldák. Az ismereteket szakmai témakörök mentén kapják a hallgatók. Nagy hangsúly helyeződik a gyakorlati SAP szaktudás átadására és a hallgatók önálló SAP rendszer használatára.

Értékelés

A félév gyakorlati jeggyel zárul, amely megegyezik a zárthelyi dolgozat eredményével.

A ZH eredményei a következők szerint alakulnak:

0-59,99%	elégtelen
60-69,99%	elégséges
70-79,99%	közepes
80-89,99%	jó
90% -	jeles

Kötelező szakirodalom:

Az órákon elhangzottak és a kivetített anyagok (ppt-k).

Ajánlott szakirodalom:

José A. Hernández - Jim Keogh - Franklin F. Martinez (2007): SAP R/3 Kézikönyv. Panem Kft.
Burns D. (2016): Financial Accounting in SAP. Rheinwerk Publishing, Inc., Boston (MA) 1st edition.
Salmon J. (2018): Controlling with SAP ERP. Rheinwerk Publishing, Inc., 3rd edition.

Órára bontott tematika	
1.	A számvitel számítógépes támogatásával kapcsolatos alapismeretek. TE*: ismeri a számviteli tevékenység informatikai rendszerben való végzésének legfontosabb jellemzőit, sajátosságait.
2.	SAP ERP kezelési felület részletes megismerése. TE: Az SAP ERP rendszer felületének magabiztos kezelésére képes.
3.	SAP számviteli (FI) modul beállításainak, törzsadatainak, mozgásadatainak, és az abban történő munkavégzésnek részletekbe menő áttekintése. TE: részletekbe menően ismeri az SAP ERP számviteli (FI) modulja működésének összefüggéseit, és az abban végzendő feladatokat.
4.	Vevői, szállítói és egyéb számviteli törzsadat kezelés. TE: Számviteli törzsadatok rögzítésére, módosítására és zárolására képes.
5.	Vevői számla könyvelése, módosítása és stornóztatása. TE: vevői számlák könyvelésére, módosítására és stornóztatására képes.
6.	Szállítói számla iktatása, könyvelése, módosítása és stornóztatása. TE: szállítói számlák iktatására, könyvelésére, módosítására és stornóztatására képes.
7.	Főkönyvi könyvelés és pénztárkönyvelés ismertetése. TE: főkönyvi könyvelések végzésére és a pénztár könyvelésére képes.
8.	Kimenő és bejövő fizetések kezelése, fizetés kiegyenlítésével, összeponozás, szétzedés végrehajtása. TE: fizetések végrehajtására és feldolgozására képes.
9.	SAP kontrolling (CO) modul beállításainak, törzsadatainak, mozgásadatainak, és az abban történő munkavégzésnek részletekbe menő áttekintése. Költségnem, költséghely, rendelés és egyéb kontrolling törzsadat kezelés. TE: részletekbe menően ismeri az SAP ERP kontrolling (CO) modulja működésének összefüggéseit, és az abban végzendő feladatokat. Kontrolling törzsadatok rögzítésére és módosítására képes.
10.	Költségek elszámolása rendelésekre, rendelések elszámolása, elszámolások stornóztatása, manuális költségelszámolások és egyéb kontrolling könyvelések végzése. TE: rendelések kezelésére, költségelszámolásokra és egyéb kontrolling könyvelések végzésére képes.
	Gyakorlás és a zárthelyi dolgozat. TE: a megszerzett tudás átadására képes.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	A controlling speciális területei				Kódja:	GT_MVSL606	
	angolul:	Special areas of controlling						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Heti óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Kollokvium	5	magyar
Levelező	X		10		10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Tarnóczy Tibor			beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
A kurzus célja, hogy megismertesse a hallgatókat a controlling speciális területeivel, funkcióival.								
Tanulás eredmények, kompetenciák: <i>Tudás:</i> A controlling-rendszer vállalaton belüli funkcionális területeinek megismerése. <i>Képesség:</i> Képessé válik a hallgató a controlling funkcionális területei sajátosságainak elkülönítésére, valamint az alapvető összefüggések értelmezésére. <i>Attitűd:</i> Ismeretek nyújtása a controlling speciális területeinek gyakorlati megvalósulásairól. <i>Autonómia és felelősség:</i> Felelősséggel dönt a kurzus során szerzett ismeretek bővítéséről és fejlesztéséről.								
A kurzus tartalma, témakörei A tantárgy oktatásának célja a controlling funkcionális területi sajátosságainak megismerése, ismertek nyújtása a controlling gyakorlati megvalósulásairól.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek Elméleti és gyakorlati ismertek átadása illusztratív példákon, vállalati esettanulmányokon keresztül.								
Értékelés A hallgatók számonkérésére a vizsgaidőszakban egy írásbeli kollokviumi vizsga keretében kerül sor, melyben elméleti kérdések és a gyakorlatokon megoldottakhoz hasonló feladatok egyaránt szerepelnek.								
Kötelező olvasmány: Anthony, R. N. – Govindarajan, V. [2009]: Menedzsmentkontroll – rendszerek. Panem kiadó, Budapest Magyar Controlling Egyesület Oktatói Munkacsoportjának tagjai [2014]: Controlling esettanulmányok. Saldo Kiadó, Budapest Maczó K. (szerk.) [2007]: Controlling a gyakorlatban, Kempelen Farkas Hallgatói Információs Központ, http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tkt/controlling-gyakorlatban/ch01.html Controller Info folyóirat cikkei (www.controllerinfo.hu) Az órán kiadott feladatlapok, anyagok.								
Ajánlott szakirodalom: Boda György – Szlávik Péter [2005]: Controlling rendszerek tervezése. KJK-KERSZÖV Kiadó, Budapest Hanyecz Lajos [2009]: Controlling és üzleti tervezés. Saldo Kiadó Sinkovics Alfréd [2007]: Költség és pénzügyi controlling Complex kiadó Marketing –controlling RAABE Kiadó, 2005 Lean –controlling RAABE Kiadó, 2006								

Bontott tematika	
	Téma / Képesség
1.	A controlling általános működési elve – A controlling koncepció lényege
	<i>TE*: A hallgató ismeri az alapfogalmakat, a kontroll, vezetés és rendszerek definícióját.</i>
	Értékesítési controlling – Előrejelzési modellek alkalmazása
	<i>TE: A hallgató képes előrejelzési modellek alkalmazására az értékesítési controlling területén.</i>
	Marketingcontrolling – A játékelmélet alkalmazása optimális marketingstratégiák kialakításában
	<i>TE: A hallgató képes a játékelmélet alkalmazására a marketingcontrolling területén.</i>
	Termeléscontrolling – Többszörös szűk keresztmetszet probléma megoldása erőforrásoptimalizálással
	<i>TE: A hallgató képes problémákat megoldani a termeléscontrolling területén.</i>
	Beszerezési és logisztikai controlling – Szállítási költségoptimalizálás LP modell keretében
	<i>TE: A hallgató képes problémákat megoldani a logisztikai controlling területén.</i>
	Multinacionális és divizionális szervezetek controllingja – Transzferárazás és nyereségadó optimalizálás nemlineáris programozással
	<i>TE: A hallgató képes problémákat megoldani a divizionális szervezetek controlling területén.</i>
	Nonprofit szervezetek controllingja – DEA elemzés Excel makró programozásával
	<i>TE: A hallgató képes problémákat megoldani a szolgáltatói controlling területeken.</i>
2.	Humán controlling – Munkaerőhatékonyság és -tervezés bérhatás elemzése érzékenységvizsgálattal
	<i>TE: A hallgató képes problémákat megoldani a humán controlling területén.</i>
	Projektcontrolling – Gantt diagram és a CPM alkalmazása, a terveköltségektől való eltérés elemzése
	<i>TE: A hallgató képes problémákat megoldani a projektcontrolling területén.</i>
	Banki controlling – Likviditásszükséglet tervezése, eredményfelosztás és CAMELS elemzés
	<i>TE: A hallgató képes problémákat megoldani a banki controlling területén.</i>
	Beruházási és K+F controlling – Monte Carlo szimuláció egy termékinnováció pénzügyi megtérülésére
	<i>TE: A hallgató képes problémákat megoldani a beruházási controlling területén.</i>
	Ökocontrolling – Ökológiai környezetterhelés csökkentésének pénzügyi hatáselemzése
	<i>TE: A hallgató képes problémákat megoldani az ökocontrolling területén.</i>
	Válságmegelőző controlling – Csődelőrejelzési modellek alkalmazása
	<i>TE: A hallgató képes problémákat megoldani a válságmegelőző controlling területén.</i>
Összefoglalás	
<i>TE: Alapos ismeretekkel rendelkezik a controlling rendszer vállalaton belüli funkcionális területeiről.</i>	

*TE: Tanulási Eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Pénzügyi controlling				Kódja:	GT_MVSL600-17	
	angolul:	Financial controlling						
Felelős oktatói egység:		DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	4	magyar
Levelező	X	Féléves	5	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Tarnóczy Tibor			beosztása:	egyetemi docens	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók</p> <ul style="list-style-type: none"> - megismerjék a pénzügyi controlling feladatát, alapvető kérdéseit; - megismerjék a pénzügyi controlling különböző területeinek gyakorlati feladatait; - megismerjék és elsajátítsák azokat a módszereket, eljárásokat, amelyek a pénzügyi controllingban használhatók; - képessé váljanak a pénzügyi controllinggal kapcsolatos feladatok elvégzésére. 								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Érti a szervezetek működése során felmerülő problémák és új jelenségek megoldási módozatait, illetve a kritikus feldolgozására irányuló módszereket. - Elsajátította a képzésnek megfelelő területeken az alapvető (funkcionális) gyakorlati módszereket és megoldásokat, valamint ezek hasznosításának lehetőségeit. - Ismeri a vállalkozás, gazdálkodó szervezet és projekt tervezési és vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit. <p><i>Képesség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is. - A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően képes közepes és nagyméretű vállalkozás, komplex szervezeti egység vezetésére, gazdálkodó szervezetben átfogó gazdasági funkciók ellátására, összetett gazdálkodási folyamatok tervezésére, irányítására, az erőforrásokkal történő gazdálkodásra. Nemzetközi, multikulturális környezetben is képes hatékony munkavégzésre. - Képes tudása, képességei és készségei folyamatos, egy életen át tartó fejlesztésére. <p><i>Attitűd:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében. Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt. - Elkötelezett a szakmája iránt, ismeri és vállalja annak alapvető értékeit és normáit, törekszik azok kritikai értelmezésére és fejlesztésére. <p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns probléma-megoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés előkészítő, tanácsadói feladatokat. - Vizsgálja, vállalja és kezeli annak felelősségét, hogy az elemzések és gyakorlatibb eljárások során kapott eredmények a választott módszertől is függenek. - Munkájára jellemző a szakmai kérdések megfogalmazásakor a gazdasági és gazdaságon kívüli következmények önálló és felelős végiggondolása és figyelembevétele. 								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A kurzus célja, hogy a hallgató megismerje a pénzügyi controlling feladatát, alapvető kérdéseit, valamint a pénzügyi controlling különböző területeinek gyakorlati feladatait, és megismerje és elsajátítse azokat a módszereket, eljárásokat,</p>								

amelyek a pénzügyi controllingban használhatók. Mindezek figyelembevételével a hallgató váljon képessé a pénzügyi controllinggal kapcsolatos feladatok elvégzésére.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Az előadások keretében a hallgatók a pénzügyi controllinggal kapcsolatos jellemzőkkel, feladatokkal és módszerekkel ismerkednek meg. A gyakorlatokon pedig olyan számításokat végeznek, és olyan esettanulmányokat oldanak meg, amelyek biztosítják, hogy kellő gyakorlatot szerezzenek a pénzügyi controllinghoz kapcsolódó feladatok megoldásához, valamint a szükséges döntések előkészítéséhez.

Értékelés

A félévégi értékelés 2 részből tevődik össze:

- a vizsgaidőszakban feladatmegoldásra kerül sor a Microsoft Excelben. A vizsgafeladatok a szemináriumon megoldott feladatokhoz hasonlóak lesznek. A vizsgafeladat a Moodle-rendszerből lesz letölthető adott időpontban, és a megoldást is oda kell feltölteni a megadott időpontig. A feladatmegoldás a félévi osztályzat 60%-át képezi.
- a vizsgaidőszakban az előadások anyagából teszt kerül megoldásra a Moodle-rendszerben. A teszt megadott időpontokban lesz elérhető a hallgatók számára, amelyek lényegében a vizsgaidőpontok, amire a Neptun-rendszerben kell jelentkezni. A teszt eredménye 40%-ban fog beszámítani a félévi osztályzatba.

Kötelező szakirodalom:

Maczó, K. - Horváth, E-né: Controlling a gyakorlatban. Verlag Dashöfer Szakkiadó Kft. és T. Bt., 2007.

<http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tkt/controlling-gyakorlatban/adatok.html>

Pucsek, J.: Pénzügyi és számviteli controlling. 2013. http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop412A/0007_e7_penzugyi_es_szamviteli_controlling_scorm/borito_KoOFVluT0LWwki2X.html

Sinkovics Alfréd: Költség- és pénzügyi controlling. CompLex Kiadó Jogi és Üzleti Tartalom-szolgáltató Kft. Budapest, 2012.

Ajánlott szakirodalom:

Atrill, P.: Financial management for decision makers. Pearson Education Limited. 2020.

Bragg, Steven M.: The Essential Controller: an introduction to what every financial manager must know. John Wiley & Sons, Inc. 2012.

ACCA – Papert F9: Financial Management. Study text. 2015. June 2014, BPP Learning Media Ltd

Heti bontott tematika (előadás kéthetente 2 óra)		
Hét	Előadás (téma)	Gyakorlat/szeminárium
1. hét	A pénzügyi menedzsment alapvető kérdései. A pénzügyi controlling feladata.	A pénzügyi controllinghoz kapcsolódó feladatok és esettanulmányok megoldása.
2. hét		
3. hét	A pénzügyi controlling környezete.	
4. hét		
5. hét	A forgótőke menedzselése és finanszírozása. Rövid távú befektetések pénzügyi kontrollja.	
6. hét		
7. hét	A nettó forgótőke kontrollja. A rövid távú kötelezettségek pénzügyi kontrollja.	
8. hét		
9. hét	A hosszú távú finanszírozás kontrollja.	
10. hét		
11. hét	Beruházások és finanszírozásuk pénzügyi kontrollja.	
12. hét		
13. hét	A hosszú távú finanszírozás kontrollja. A részvényesi vagyon pénzügyi kontrollja.	
14. hét		

A tantárgy neve:	magyarul:	Teljesítménymérés és vállalatértékelés				Kódja:	GT_MVSL602	
	angolul:	Performance measurement and corporate valuation						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	5	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Tarnóczy Tibor		beosztása:	egyetemi docens	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók</p> <ul style="list-style-type: none"> - megismerjék a teljesítménymérés és a teljesítménymenedzsment alapvető kérdéseit; - megismerjék a teljesítménymérés különböző területeinek gyakorlatát; - megismerjék a vállalatértékelés elméleti és gyakorlati kérdéseit; - képessé váljanak a vállalatértékeléssel kapcsolatos feladatok elvégzésére. 								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Érti a szervezetek működése során felmerülő problémák és új jelenségek megoldási módozatait, illetve a kritikus feldolgozására irányuló módszereket. - Elsajátította a képzésnek megfelelő területeken az alapvető (funkcionális) gyakorlati módszereket és megoldásokat, valamint ezek hasznosításának lehetőségeit. - Ismeri a vállalkozás, gazdálkodó szervezet és projekt tervezési és vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit. <p><i>Képesség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is. - A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően képes közepes és nagyméretű vállalkozás, komplex szervezeti egység vezetésére, gazdálkodó szervezetben átfogó gazdasági funkciók ellátására, összetett gazdálkodási folyamatok tervezésére, irányítására, az erőforrásokkal történő gazdálkodásra. Nemzetközi, multikulturális környezetben is képes hatékony munkavégzésre. - Képes tudása, képességei és készségei folyamatos, egy életen át tartó fejlesztésére. <p><i>Attitűd:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében. Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt. - Elkötelezett a szakmája iránt, ismeri és vállalja annak alapvető értékeit és normáit, törekszik azok kritikai értelmezésére és fejlesztésére. <p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns probléma-megoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés előkészítő, tanácsadói feladatokat. - Vizsgálja, vállalja és kezeli annak felelősségét, hogy az elemzések és gyakorlatibb eljárások során kapott eredmények a választott módszertől is függenek. - Munkájára jellemző a szakmai kérdések megfogalmazásakor a gazdasági és gazdaságon kívüli következmények önálló és felelős végiggondolása és figyelembevétele. 								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p>								

<p>A kurzus célja, hogy a hallgató megismerje a teljesítménymérés és a teljesítménymenedzsment alapvető kérdéseit, megismerje a teljesítménymérés különböző területeinek gyakorlatát, megismerje a vállalatértékelés elméleti és gyakorlati kérdéseit, képessé váljon a vállalatértékeléssel kapcsolatos feladatok elvégzésére.</p>
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>Az előadások keretében a hallgatók a teljesítményméréssel és a vállalat-értékeléssel kapcsolatos jellemzőkkel, feladatokkal és módszerekkel ismerkednek meg. A gyakorlatokon pedig olyan számításokat végeznek, és olyan esettanulmányokat oldanak meg, amelyek biztosítják, hogy kellő gyakorlatot szerezzenek a teljesítményméréshez és a vállalatértékeléshez kapcsolódó feladatok megoldásához, valamint a szükséges döntések előkészítéséhez.</p>
<p>Értékelés</p> <p>A félévégi értékelés 2 részből tevődik össze:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a vizsgaidőszakban feladatmegoldásra kerül sor a Microsoft Excelben. A vizsgafeladatok a szemináriumon megoldott feladatokhoz hasonlóak lesznek. A vizsgafeladat a Moodle-rendszerből lesz letölthető adott időpontban, és a megoldást is oda kell feltölteni a megadott időpontig. A feladatmegoldás a félévi osztályzat 40%-át képezi. - a vizsgaidőszakban az előadások anyagából teszt kerül megoldásra a Moodle-rendszerben. A teszt megadott időpontokban lesz elérhető a hallgatók számára, amelyek lényegében a vizsgaidőpontok, amire a Neptun-rendszerben kell jelentkezni. A teszt eredménye 60%-ban fog beszámítani a félévi osztályzatba.
<p>Kötelező szakirodalom:</p> <p>Atkinson, A.A. - . Kaplan, R.S.: Vezetői üzleti gazdaságtan - Haladó vezetői számvitel. Panem Kft., Budapest, 2003. Damodaran, A.: A befektetések értékelése. Panem Kft., Budapest, 2006. Horvath & Partners Management Consultants: The Controlling Concept: Cornerstone of Performance Management. World Scientific Company, 2020.</p>
<p>Ajánlott szakirodalom:</p> <p>ACCA – Paper F5: Performance Management. Seventh edition June 2021. BPP Learning Media Ltd ACCA – Paper P5: Advanced Performance Management. Seventh edition June 2021. BPP Learning Media Ltd Armstrong, M.: Performance management: key strategies and practical guidelines. Kogan Page Limited, 2006. Demartini, C.: Performance Management Systems. Design, Diagnosis and Use. Springer-Verlag Berlin Heidelberg, 2014. Neely, A. – Adams, C. – Kennerly, M.: Teljesítményprizma. Az üzleti siker mérése és menedzselése. Alinea Kiadó, 2004. Rawley, T.: The valuation handbook: valuation techniques from today’s top practitioners. Rawley Thomas, Benton E. Gup., Wiley finance, 2010. Shapiro, E.F. – Mackmin, D. - Sams, G.: Modern methods of valuation. Routledge and EG Books, 2013. Stapenhurst, T.:The Benchmarking Book: A How-to-Guide to Best Practice for Managers and Practitioners. Elsevier Ltd., 2009. Taticchi, P. (ed.):Business Performance Measurement and Management. New Contexts, Themes and Challenges. Springer-Verlag Berlin Heidelberg, 2010. Viebig, J. – Poddig, T. – Varmaz, A. (ed.): Equity Valuation. Models from Leading Investment Banks. John Wiley & Sons Ltd, 2008.</p>

Heti bontott tematika	
1	A vállalati teljesítmény fogalma, a teljesítménymenedzsment feladata, szerepe, folyamata A költség- és fedezetszámítással kapcsolatos feladatok megoldása.
	A hallgató képes lesz a fedezettel kapcsolatos fogalmak jobb értelmezésére.
2	A kulcs teljesítmény-mutatók (KPI's) szerepe a teljesítménymérésben A vállalati elemzéssel összefüggő esettanulmány megoldása, a kapott eredmény értelmezése.
	A hallgató képes lesz a a kulcs teljesítmény-mutatók kiválasztására és a mutatók közötti összefüggések jobb megértésére.
3	A vállalati teljesítménymérési rendszerek – Balanced Score Card, Skandia Navigator A BSC-vel kapcsolatos esettanulmány feldolgozása.
	A hallgató képes lesz a Balanced Score Card alkalmazására.
4	A vállalati teljesítménymérési rendszerek – Teljesítményprizma A Skandia Navigator működésének a bemutatása.
	A hallgató képes lesz a Skandia Navigator alkalmazására.
5	Vállalati teljesítmények összehasonlítása – Benchmarking Benchmarkinghoz kapcsolódó feladat megoldása.
	A hallgató képes lesz benchmarking elemzés elvégzésére.
6	A DEA és az SFA alkalmazásának lehetőségei a teljesítménymérésben A DEA-val és az SFA-val kapcsolatos feladat megoldásának bemutatása az R statisztikai rendszerben, az eredmények értelmezése.
	A hallgató képes lesz a DEA és az SFA eredményeinek értelmezésére.
7	A teljesítménymenedzsment értékelése és fejlesztése A teljesítmény-menedzsmenthez kapcsolódó esettanulmány megoldása.
	A hallgató képes lesz teljesítmény-menedzsment rendszerek fejlesztésére.
8	A vállalatértékelés alapvető kérdései Az eszközök értékeléséhez kapcsolódó feladatok megoldása.
	A hallgató képes lesz egyszerűbb eszközértékelési feladatok megoldására.
9	Eredményalapú vállalatértékelés I. Eredményalapú vállalatértékelési esettanulmány megoldása.
	A hallgató képes lesz az eredményalapú vállalatértékelés végrehajtására.
10	Eredményalapú vállalatértékelés II. Eredményalapú vállalatértékelési esettanulmány megoldása.
	A hallgató képes lesz az eredményalapú vállalatértékelés végrehajtására.
11	Piaci alapú vállalatértékelés Piaci alapú vállalatértékelési esettanulmány feldolgozása.
	A hallgató képes lesz piaci alapú vállalatértékelés végrehajtására.
12	Eszközalapú vállalatértékelés Eszközalapú vállalatértékelés bemutatása.
	A hallgató képes lesz eszközalapú vállalatértékelés végrehajtására.
13	Reálopciók alkalmazása a vállalatértékelésben Reálopción alapuló vállalatértékelés bemutatása.
	A hallgató képes lesz reálopción alapuló vállalatértékelés végrehajtására.
3.	A Monte Carlo szimuláció alkalmazása a vállalatértékelésben A Monte Carlo szimuláció vállalatértékelésben történő alkalmazásának bemutatása.

	A hallgató képes lesz Monte Carlo szimuláció alkalmazásával meghatározott vállalatértékelés értelmezésére.
--	--

A tantárgy neve:	magyarul:	Üzleti intelligencia alkalmazása a controllingban				Kódja:	GT_MVSL609-17	
	angolul:	Application of business intelligence in controlling						
Felelős oktatási egység:		Számvitel és Pénzügy Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti	-	Heti	-	gyakorlat	3	magyar
Levelező	x	Féléves	-	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Tömöri Gergő			beosztása:	egyetemi adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
A tárgy kialakításánál a főbb szempont az volt, hogy megismertesse a hallgatókkal a Power BI, az Excel adatbázis funkció, valamint a dashboard készítés legfontosabb tulajdonságaival, a fejlődésük történetével és a controlling területen történő felhasználásukban rejlő előnyökkel.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Ismeri a korszerű informatikával és know-how-val támogatott vezetési és szervezési módszereket és azok gyakorlati alkalmazását.								
<i>Képesség:</i>								
A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően képes közepes és nagyméretű vállalkozás, komplex szervezeti egység vezetésére, gazdálkodó szervezetben átfogó gazdasági funkciót képes ellátni, összetett gazdálkodási folyamatokat tervezni, irányítani, az erőforrásokkal gazdálkodni.								
<i>Attitűd:</i>								
Szakmai munkája során a kíváncsiság, a tények és összefüggések megismerésének vágya hajtja.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Az alapvető Power BI és dashboard készítéséhez kapcsolódó ismeretek megismerése után a hallgatók megértik, hogy miért és mire érdemes a Power BI rendszereket a gyakorlatban használni, valamint képesek lesznek még a navigációs alapismeretek elsajátítása után a Power BI felhasználói felületén keresztül üzleti folyamatokat és konkrét megoldandó gazdasági problémákat, eseteket kezelni. A tananyag ezért referenciául szolgálhat a Power BI rendszerek későbbi felhasználói számára.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Az elméleti megalapozás után a gyakorlatokon elhangzottak, megoldott feladatok, elvégzett munkafolyamatok és kiosztott esettanulmányok.								
Értékelés								
A félévközi munka gyakorlati jeggyel zárul, amely a zárthelyi dolgozat(ok) és a szemináriumi munka eredményeként tevődik össze. Az érdemjegy (100%) megszerzésének követelményei:								
<ul style="list-style-type: none"> • gyakorlati órák látogatása (legfeljebb 3 igazolt és/vagy igazolatlan hiányzás) • a hallgatók aktívan részt vesznek egyénileg a szemináriumi munkában. 								
a hallgatók a félév során két alkalommal zárthelyi dolgozatban bizonyíthatják tudásukat (50-50%).								
A vizsga eredményei a következők szerint alakulnak:								
0-50% elégtelen								
50-59% elégséges								

60-69% közepes
70-79% jó
80% felett jeles

Kötelező szakirodalom:

Mazzulo, J. – Wheatley, P. (2011): SAP R/3 for Everyone: Step-by-Step Instructions, Practical Advice, and Other Tips and Tricks for Working with SAP, Prentice Hall

Ajánlott szakirodalom:

Anderson, G. (2011): Teach Yourself SAP in 24 Hours, Fourth Edition, Sams publisher
George Anderson.

Bodnár Pál: SAP alkalmazások I. Perfekt, 2008

Hetyei József (szerk): ERP rendszerek Magyarországon, a XXI. században. Computerbooks, 2009.

Hernandez-Keogh-Martinez: SAP R/3 kézikönyv, Panem, 2006,

Heti bontott tematika	
1.	A félévi tantárgyi követelmények és feladatok ismertetése. TE* Megismeri a félévi követelményeket.
2.	Bevezetés a Power Pivot alkalmazásba. TE Megismeri a Power Pivot alkalmazás alapjait.
3.	Adatok importálása és kezelése a Power Query segítségével TE Képes kezelni és importálni adatokat a Power Query segítségével
4.	Adatmodellek kiépítése a Power Pivot segítségével. TE Képes kezelni az adatmodelleket a Power Pivot segítségével.
5.	Számítások létrehozása a DAX formula segítségével. TE Képes létrehozni és kezelni számításokat a DAX formula segítségével..
6.	Adatelemzés Pivot táblázatokkal és diagramokkal I. TE Képesse válik adatok elemzésére Pivot táblázatokkal és diagramokkal.
7.	I. Zárthelyi Dolgozat TE A megszerzett tudás átadására képes lesz.
8.	BESZÁMOLÁSI HÉT TE Félévközben felmerül t problémák gyakorlása.
9.	Adatelemzés Pivot táblázatokkal és diagramokkal II. TE Képesse válik adatok elemzésére Pivot táblázatokkal és diagramokkal.
10.	A Power BI Desktop bemutatása TE Megismeri a Power BI Desktop alkalmazás alapjait.
11.	Riportok és dashboardok készítése a Power BI Desktop alkalmazással I. TE Képesse válik riportok és dashboardok készítésére a Power BI Desktop alkalmazással
12.	Riportok és dashboardok készítése a Power BI Desktop alkalmazással II. TE Képesse válik riportok és dashboardok készítésére a Power BI Desktop alkalmazással
13.	II. Zárthelyi Dolgozat TE A megszerzett tudás átadására képes lesz.
14.	Konzultáció TE Félévközben felmerült problémák gyakorlása.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Döntéstámogatás a controllingban				Kódja:	GT_MVSL607-17	
	angolul:	Decision making in controlling						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	x	Heti	2	Heti	2	gyakorlati jegy	5	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Fenyves Veronika			beosztása:	egyetemi tanár	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók</p> <ul style="list-style-type: none"> - A hallgatók megismerjék a vállalkozások pénzügyi tervezésének módszertanát, a pénzügyi tervezés végrehajtását. - A hallgatók megismerkedjenek a pénzügyi tervezés különböző szintjeinek gyakorlati kérdéseivel. a tervezési munka menetével. - A hallgatók megismerkedjenek, felhasználói szinten tudják alkalmazni a Microsoft Office 2007 Excel programját 								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> Ismeri a vállalkozás, gazdálkodó szervezet pénzügyi tervezési szabályait, szakmai és etikai normáit</p> <p><i>Képesség:</i> A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően képes közepes és nagyméretű vállalkozás, komplex szervezeti egység vezetésére, gazdálkodó szervezetben átfogó gazdasági funkciót képes ellátni, összetett gazdálkodási folyamatokat tervezni, irányítani, az erőforrásokkal gazdálkodni.</p> <p><i>Attitűd:</i> Elkötelezett a szakmája iránt, ismeri és vállalja annak alapvető értékeit és normáit, törekszik azok kritikai értelmezésére és fejlesztésére</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Vizsgálja, vállalja és kezeli annak felelősségét, hogy az elemzések és gyakorlatibb eljárások során kapott eredmények a választott módszertől is függenek.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A hallgatók megismertetése a vállalkozások pénzügyi tervezésének módszertanával, a pénzügyi tervezés különböző szintjeinek gyakorlati kérdéseivel. a tervezési munka menetével. A hallgatók ismereteket szerezzenek a vezetői döntések előkészítésének feladatival kapcsolatban, elsajátítsanak különböző döntés előkészítési módszereket. A hallgatók megismerkedjenek, felhasználói szinten tudjanak pénzügyi tervezést végezni a Microsoft Office 2007 Excel programjában.</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>Az előadások keretében a hallgatók a döntés, a tervezés és a pénzügyi tervezéssel kapcsolatos jellemzőkkel, feladatokkal és módszerekkel ismerkednek meg. A gyakorlatokon pedig olyan számításokat végeznek, amelyek biztosítják, hogy kellő gyakorlatot szerezzenek a pénzügyi tervezésben.</p>								
<p>Értékelés</p> <p>Számonkérés módja: A gyakorlati jegy (GY) megszerzése: Követelmény a gyakorlati foglalkozásokon való felkészült megjelenés A félév folyamán 1 kötelező elméleti, Moodle tesztet és egy Excel feladatmegoldás zh-t kell megírni, előre megadott időpontban. A Moodle tesztek a tananyaghoz kapcsolódó feleletválasztós, kiegészítő, párosító kérdéseket, igaz-hamis állításokat és esszékérdéseket tartalmaznak. Az Excel feladatmegoldás zh az órákon megoldott példákhoz hasonló feladatokat tartalmaz. A gyakorlati feladatok megoldása Microsoft Excel 2007 táblázatkezelővel történik, ezért elvárt annak alkalmazói szintű ismerete.</p>								

Tesztek időtartama kb. 30 perc, a teszt előtti hetek előadás és szemináriumi anyagából.
A feladatmegoldás zh: 60 perc, a teljes féléves anyagból. Értékelni csak a moodle rendszerbe a hallgató által feltöltött dokumentumot tudjuk!
Félévi eredmény számítása: elméleti teszt (60%), Excel feladatok (40%)
Határon lévő esetben előadás katalógus alapján döntünk.

Kötelező szakirodalom:

Órai tananyag és a Moodle-ra feltett anyagok.
Fenyves Veronika (2020): Controlling Debrecen, Campus Kiadó (2020) , 158 p. ISBN: 9789639822733
Hanyecz L.: Modern vezetői controlling Saldo Kiadó ISBN 978963638 379 4
Maczó, K. - Horváth, E-né: Controlling a gyakorlatban. Verlag Dashöfer Szakkönyvkiadó Kft. és T. Bt., 2007.
<http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tkt/controlling-gyakorlatban/adatok.html>
Robert N. Anthony - Vijay Govindarajan: Menedzsmentkontroll-rendszerek Panem Kft. ISBN 9789635455126 2013.
A Controller és a Controller Info c. folyóiratok témához kapcsolódó cikkei

Ajánlott szakirodalom:

Atrill, P.: Financial management for decision makers. Pearson Education Limited. 2009.
Bragg, Steven M.: The Essential Controller: an introduction to what every financial manager must know. John Wiley & Sons, Inc. 2012.
Sinkovics Alfréd Vállalati pénzügyi tervezés Wolters Kluwer Kft. 2012.

Heti bontott tematika	
1.	A controlling szerepe a szervezetek életében. A controlling folyamat elemei. A hallgató képes a controlling tevékenységet elhelyezni a szervezetek struktúrájában, áttekinteni a controlling folyamat elemeit.
2.	A döntés fogalma, a döntés csoportosítása, a döntési folyamat, a döntési folyamat szakaszai, döntéshozatal, a gazdasági döntések, pénzügyi döntések A hallgató képes átlátni a döntési folyamat szakaszait, megismeri a döntéshozatal, gazdasági döntés fogalmát.
3.	Gazdasági modellezés, döntési modellek A hallgató képes rendszerezni a különböző döntési modelleket
4.	A tervezés, a tervezési rendszer modellezése, a tervezési rendszer elemei, A hallgató képes felismerni, átlátni a tervezési rendszer elemeit
5.	A tervezési rendszer struktúrája, a tervek struktúrája A hallgató képes megkülönböztetni a különböző terveket.
6.	A stratégiai tervezés, stratégiai controlling A hallgató képes alkalmazni a stratégiai tervezési módszereket
7.	A taktikai tervezés A hallgató képes alkalmazni a taktikai tervezési módszereket
8.	Az operatív tervezés, operatív controlling A hallgató képes alkalmazni az operatív tervezési módszereket
9.	A cash-flow kimutatás, a cash-flow kimutatás fajtái, kapcsolódási pontjai az egyes beszámoló részekkel A hallgató képes elkészíteni és értelmezni egy cash-flow kimutatást
10.	A cash-flow kimutatás, a cash-flow kimutatás fajtái, kapcsolódási pontjai az egyes beszámoló részekkel A hallgató képes elkészíteni és értelmezni egy cash-flow kimutatást.
11.	Költségvetés készítés, kerettervezés szerepe, előnyei, hátrányai, tipizálása A hallgató képes átlátni egy szervezet éves költségvetését.
12.	A mesterköltségvetés készítése (értékesítési terv, termelési terv, közvetlen anyagterv, közvetlen bérterv) A hallgató képes elkészíteni egy szervezet egyes részterveit (értékesítési terv, termelési terv, közvetlen anyagterv, közvetlen bérterv)
13.	A mesterköltségvetés készítése (üzemi általános költségterv, késztermékterv, értékesítési és adminisztrációs terv, készpénzterv) A hallgató képes elkészíteni egy szervezet egyes részterveit (üzemi általános költségterv, késztermékterv, értékesítési és adminisztrációs terv, készpénzterv)
14.	A mesterköltségvetés készítése (eredménykimutatás terv, mérlegterv, cash-flow terv) A hallgató képes elkészíteni egy szervezet eredménykimutatás tervét, mérlegtervét és cash-flow tervét.

*TE tanulási eredmények